

LA FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA VA ORGANITZAR UNES JORNADES SOBRE LA SITUACIÓ ECONÒMICA GLOBAL

Valors en temps de crisi

MICHEL CAMDESSUS
«Cal una veritable revolució ètica»

RICARD FORNESA
«Ara que tenim quatre milions d'aturats veiem els errors que hem comès»

JOAQUIM MUNS
«No tenim més remei que reintroduir els criteris ètics en l'economia»

ANTONIO ARGANDOÑA
«Ha fallat el sistema perquè hem fallat les persones»

Austeritat, solidaritat, responsabilitat, justícia... van ser alguns dels valors que van ressonar amb força els dies 9 i 10 de febrer a l'Aula Magna del Seminari Conciliar de Barcelona. En el marc d'unes jornades organitzades per la Facultat de Teologia de Catalunya, a través del Seminari de Doctrina i Acció Social de l'Església, primeres figures en el món de l'economia i de les finances van fer una crida a recuperar valors i virtuts importantíssims per tal d'evitar noves catàstro-

fes econòmiques com les que actualment estem vivint. Les jornades, celebrades sota el títol *La situació econòmica global. A la recerca d'uns criteris ètics*, van ser presidides pel cardenal Lluís Martínez Sistach, que també va recordar que «és molt necessari que l'austeritat sigui una "virtut econòmica" que visquem i practiquem tots i no només els sectors més necessitats de la societat».

Pàg. 3, 4 i 5

Visita del cardenal Bertone

Del 3 al 5 de febrer el secretari d'Estat del Vaticà, el cardenal Tarcisio Bertone, va visitar l'Estat espanyol convidat per la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) per presidir l'acte amb motiu del 60è aniversari de la Declaració universal dels Drets Humans. En la seva exposició, va defensar la dignitat i la vida de l'ésser humà, i es va referir a la llibertat religiosa com a dret «primari i inalienable». El cardenal Bertone va mantenir una agenda atapeïda de reunions amb les

més altes institucions del país, entre elles el president del Govern, José Luis Rodríguez Zapatero, i el rei Joan Carles I.

Pàg. 6

Andorra acull l'exposició de Montserrat «Viatge a l'Orient bíblic»

Fins al proper 26 d'abril, el Museu del Tabac de Sant Julià de Lòria (Andorra) acull l'exposició *Viatge a l'Orient bíblic*, on es poden contemplar 148 peces procedents del fons del Museu Bíblic de Montserrat. La mostra exhibeix materials arqueològics de les grans cultures de Mesopotàmia, Egipte i Palestina, que revelen el context geogràfic, cronològic i humà de la formació del poble d'Israel.

El Museu Bíblic de Montserrat va ser creat durant el primer quart del segle XX pel P. Bonaventura Ubach.

Pàg. 29

Miquel Pujol, 50 anys de bellesa artística

El polifacètic artista Miquel Pujol i Grau acaba de celebrar cinquanta anys al servei de la bellesa. «Em sento un instrument en mans de l'Esperit Sant», afirma aquest autor de nombroses composicions musicals guardonat l'any 1994 amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya.

Pàg. 21

Sumari

Pàg. 6 Mor el bisbe espanyol Mons. Cipriano Calderón

Pàg. 8 L'Església demana respecte a la vida després de la mort d'Eluana

Pàg. 10 Entrevista al president de la Comunitat de Sant'Egidio

Pàg. 18 Memòria de sant Pau en una església empordanesa

Pàg. 27 Testimoni de Mn. Jordi Mas, missioner al Camerun

Editorial

La debatuda mort d'Eluana

La mort d'Eluana Englaro, la dona italiana de 38 anys que, a causa d'un accident, estava en coma irreversible des d'en feia 17, ha commogut tot Itàlia i ha sacsejat l'opinió pública. Ha estat una gran caixa de ressonància mediàtica el fet que el desenllaç d'aquesta fràgil vida es produís mentre al Senat d'Itàlia es debatia un projecte de llei per tal de prohibir la suspensió de la nutrició i la hidratació. Els resultats preliminars de l'autòpsia han revelat que Eluana va morir d'una aturada cardíaca després d'una crisi provocada precisament per la deshidratació del seu cos, al qual tres dies abans se li havia retirat l'alimentació i la hidratació artificial que la mantenien amb vida.

El novembre passat, quan el pare d'Eluana va rebre l'autorització definitiva per part de la justícia italiana per desconnectar el sistema d'alimentació artificial que la mantenien amb vida, les monges de la clínica Beat Luigi Talamoni de Lecco, al nord d'Itàlia, que l'atenien amb gran sol·licitud, van declarar: «Si hi ha qui la considera morta, que deixi que Eluana romangui amb nosaltres, perquè la sentim viva. No demanem res a canvi, només el silenci i la llibertat d'estimar i de continuar donant-nos a aquell que és dèbil, petit i pobre.»

El terme *eutanàsia* deriva del grec «eu» (bé) i «thanatos» (mort). És tot acte o omissió la responsabilitat del qual recau en el personal mèdic o en les persones properes al malalt, que ocasiona la seva mort immediata amb el fi d'estalviar-li sofriments insuportables o la prolongació artificial de la seva vida. Perquè l'eutanàsia sigui considerada com a tal, el malalt ha de patir una malaltia terminal o incurable, i el personal sanitari ha de comptar expressament amb el consentiment del malalt. Actualment es distingeix del terme «mort digna», que consisteix en l'atorgament de mitjans mèdics pal·liatius que disminueixen el patiment o el fan tolerable, i de suport emocional i espiritual als malalts terminals. L'Església considera moralment inacceptable l'eutanàsia directa, però també afirma que «la interrupció de procediments mèdics

onerosos, perillosos, extraordinaris o desproporcionats amb els resultats que se n'esperen, pot ser legítima. És el refús de l'«acarnissament terapèutic». Amb això no es vol donar la mort; s'accepta el fet de no poder-la impedir» (Catecisme de l'Església catòlica, 2278).

Eren extraordinaris o desproporcionats els mitjans emprats per assistir la vida d'Eluana? Els bisbes italians havien demanat diverses vegades que se la mantingués en vida, perquè no depenia de màquines per viure sinó únicament del subministrament d'alimentació i d'hidratació. En fer-se pública la notícia de la seva mort, la Conferència Episcopal Italiana va publicar un comunicat per manifestar el seu «grandíssim dolor» i expressar l'esperança que la seva mort uneixi «a aquells que creguin en la dignitat de la persona i en el valor inviolable de la vida, sobretot quan és indefensa». Els prelats italians concloïen dient: «Adreçem una crida a tothom per tal que no defalleixi aquesta passió per la vida humana, des de la seva concepció fins a la seva fi natural.»

D'altra banda, el P. Federico Lombardi, director de l'Oficina de Premsa de la Santa Seu va declarar: «Davant la mort el creient es recull en oració i confia a Déu l'ànima d'Eluana, una dona que hem après a estimar i que en aquests darrers mesos s'ha convertit en part de la nostra vida.» I afegia: «Ara que Eluana descansa en pau, desitgem que el seu cas que ha aixecat tantes discussions sigui motiu per a tots de serena reflexió i de recerca responsable dels millors camins per acompanyar, en el degut respecte del dret a la vida, en l'amor i en la cura atenta a les persones més dèbils, a aquelles que, com deia el Papa, no es poden valdre d'elles mateixes sinó que depenen totalment de la cura dels altres.»

I acaba expressant uns sentiments que fem nostres: «La mort d'Eluana ens embolcalla en una ombra de tristesa per les circumstàncies en les quals s'ha esdevingut, però la mort física mai no té per al cristià la darrera paraula. Fins i tot en nom d'Eluana buscarem les vies més eficaces per servir la vida.»

CATALUNYA+ CRISTIANA

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; David Codina, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors: Fabrizio Assandri, Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Òscar Corominas

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralte (comptabilitat), Eduard Masllorrens (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 111,30 €

Gibraltar i Portugal: 111,30 €

Resta d'Europa: 181,70 €

Amèrica i Àfrica: 217,06 €

Àsia i Oceania: 290,38 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«Tota l'antiga filosofia es fonamentava en la senzillesa de la vida»

(Friedrich Nietzsche. Filòsof alemany. 1844-1900)

La senzillesa és una virtut magnífica que ens desempallega de «càrrecs, compromisos insulsos o adquisicions innecessàries per caprici o vanitat, per no ser un o una menys que aquell o aquella» (encara que per a això hagin d'hipotecar-se el sou o els estalvis). En fi, calvaris, creus, espines, silencis enutjosos disfressats de somriures llargs (i falsos) que fingeixen complaença! I això és «vida»? Sí, això és vida per a les ànimes petites, per als que s'afanyen per ser «personatges» més que «persones» i els complau

enorgullir-se! Quant a això, deia el poeta i crític italià Arthur Graf (1848-1913): «Per donar-se per satisfet amb el que és senzill cal una ànima gran.» I molt valuós és el que també diu el poeta italià Giacomo Leopardi (1798-1837): «Tot i que gairebé sempre les maneres senzilles són conceptuades com a índex de valer poc, és cosa curiosa observar que gairebé totes les persones de gran categoria es comporten amb summa senzillesa.»

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

L'ètica com a resposta a la crisi de l'economia

■ La Facultat de Teologia de Catalunya organitza la Jornada «La situació econòmica global. A la recerca d'uns criteris ètics»

Mónica García / Barcelona
Fotos: Agustí Codinach

Davant la marxa de l'economia i dels seus efectes en la vida de les persones, de les famílies i de la societat, la Facultat de Teologia de Catalunya es posa a l'escolta dels esdeveniments. La gravetat de la situació fa que «la consciència cristiana no pugui restar indiferent, des del moment en què constitueix un sofriment humà, i demana una interpretació i un compromís moral des de la fe», tal com ha recordat recentment Mons. Agustí Cortés en la seva carta pastoral *Davant la crisi econòmica*. És en aquest sentit que la Facultat de Teologia, amb la col·laboració de diverses institucions eclesials com ESADE, IESE, La Salle i la Fundació Dr. Albert Bonet, va organitzar els dies 9 i 10 de febrer una Jornada sobre *La situació econòmica global. A la recerca d'uns criteris ètics*. L'objectiu principal ha estat la voluntat de fer una aportació eclesial a la crisi econòmica i moral des de la vessant tècnica i ètica.

El cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona i gran canceller de la Facultat de Teologia de Catalunya, va inaugurar l'acte i el Dr. Antoni Babra, director del Seminari de Doctrina i Acció social de l'Església (Sedase), va introduir les jornades. Durant el primer dia es va analitzar la situació econòmica global i es va comptar amb les ponències de l'il·lustre Michel Camdessus, governador honorari del Banc de França, i de Ricard Fornesa, president de Critería CaixaCorp. Entre els assistents hi havia Mons. Joan Enric Vives, bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, i Joan Rigol, president emèrit del Parlament de Catalunya.

Una cultura de la responsabilitat

En l'acte inaugural el cardenal de Barcelona va fer una crida a trobar, no solament solucions tècniques adequades i justes a la crisi, sinó també en el camp dels grans valors i grans principis socials, molts dels quals tenen el seu origen en l'Evangel·li. El purpurat va citar el Sant Pare Benet XVI quan, en l'homília de l'1 de gener d'aquest any, es va preguntar si «estem preparats per llegir l'actual crisi econòmica en la seva complexitat, com a desafiament per al futur i no només com una emergència a la qual s'ha de donar respostes immediates. Ho exigeix, en realitat, abans que les dificultats financeres immediates, l'estat de salut ecològica del planeta i la crisi cultural i moral, els símptomes de la qual són evidents des de fa temps arreu del món». Igualment va alertar de la temptació fàcil de considerar únicament els pecats estructurals i oblidar els pecats

Ricard Fornesa.

Michel Camdessus.

personals. Cal, doncs, reconèixer que els mecanismes que han portat a la crisi «són obra nostra» i per tant la problemàtica és també un fet moral ja que ha estat provocada per conductes humanes lliures i conseqüentment, moralment responsables. Per aquest motiu el cardenal va assenyalar la necessitat de construir una cultura de la responsabilitat, de l'amor i de la solidaritat.

Per la seva banda, el Dr. Antoni Babra, professor de Moral Social i director del Sedase, va precisar, en la seva breu intervenció, que la Doctrina Social de l'Església no condemna l'activitat financera en ella mateixa, ja que sempre ha valorat positivament la utilització social de la inversió, i per l'important factor que té per al creixement econòmic de la productivitat. Sí que condemna, però, «la corrupció que comporta determinades pràctiques basades en la cobdícia, l'avarícia, l'engany, la desconfiança, la manca de noblesa moral o deontològica professional i, en general, de la injustícia que provoca la consecució dels guanys ràpids, el diner pel diner, l'oblit dels deures socials de la propietat com ara la justícia social, el destí universal dels béns, l'eficàcia responsable i el respecte al medi ambient».

A continuació, Michel Camdessus, director gerent i president del directori executiu del Fons Monetari Internacional a partir del 1987, va ser el primer ponent de

les jornades i va confessar sentir-se fascinat per aquest encontre promogut amb l'objectiu de trobar «criteris de simple humanitat en una situació de terrabastall». La idea de Camdessus va girar a l'entorn de les paraules pronunciades per Benet XVI en la jornada de pregària per la pau d'enguany: «Cal reflexionar per trobar un necessari codi ètic comú per proposar a qualsevol home, arreilat en la llei natural escrita pel Creador en la consciència de tot ésser humà.»

Revolució ètica

«Com s'ha arribat, però, a aquesta crisi sense precedents en més de 80 anys, i més universal que la del 1929?», es va preguntar l'economista francès. Per a Camdessus, a cada etapa de la crisi hi ha hagut grans faltes ètiques vinculades a errors tècnics i professionals. Davant d'una sana deontologia professional, s'han fet preséncies arriscats de dubtosa solvència, no s'ha informat al públic dels riscos de certes activitats financeres, va indicar entre altres. «Diuen que no se sabia que ens dirigíem a una crisi», va afegir el ponent «però això és una mentida absoluta». Segons Camdessus, el Fons Monetari Internacional alertava, des del 1998 de la necessitat de modificar els instruments de control per tal d'observar realment la situació mundial. Tanmateix, l'exuberància

irracional tan agradable per a molts va conduir a l'espera i a la passivitat... Ara, «els Estats d'aquest món secularitzat no tenen respostes sòlides davant del fracàs del model col·lectiu basat en els guanys immediats i que redueix la societat a una juxtaposició d'individus, de soledats», va observar l'exdirector gerent de l'FMI. Per això, va insistir en la idea de la necessitat de valors sobre la dignitat de l'home en la línia de Benet XVI i Joan Pau II. En aquest sentit va indicar tres valors de base: el sentit de la responsabilitat, actuant de forma que els efectes de l'acte siguin compatibles amb l'existència d'una vida autènticament humana, tal com va definir Hans Jonas; el sentit de la solidaritat, perseverant en el bé comú perquè tots siguem responsables de tots, segons la *Sollicitudo rei socialis*; i el sentit de la ciutadania mundial per tal de respondre amb energia a aspectes que resten fora de l'abast de l'Estat. Michel Camdessus va finalitzar la ponència apel·lant amb esperança a una «veritable revolució ètica o conversió» i animant a aprofitar la crisi per «moure'n» en aquesta direcció».

Un gran impuls per reflexionar

Tot seguit va intervenir Ricard Fornesa, president de Critería CaixaCorp. Amb una visió més concreta de la crisi a Espanya va ressaltar els elements positius que només es donen en aquestes etapes de dificultats econòmiques, tant des del punt de vista de l'economia, com de l'educació en valors. «Quan les coses van bé, la gent no vol pensar; però ara que senten necessitat, com la meua generació la va sentir, tenen un impuls enorme per reflexionar», va afirmar el ponent.

Fornesa va criticar durament el «cinisme» en persones i institucions que han dut a la situació actual. Va ressaltar igualment la inconsciència de certes actuacions, la manca de coratge per afrontar les solucions i va proposar alguns elements, des d'un punt de vista econòmic, a tenir en compte per facilitar la superació de la crisi. «Ara que tenim quatre milions d'aturats», va observar, «veiem tots els errors que hem comès; és un moment essencial per introduir nous criteris». El director de CaixaCorp va assenyalar la importància de donar suport a projectes innovadors i de la necessitat urgent d'educar en el sentit ètic dels negocis, «perquè l'economia sense base social no té cap sentit». Així, va enumerar alguns valors ètics com la reputació, la responsabilitat, la veracitat, el compromís, els criteris que cal transmetre en els col·legis, universitats, etc.

Finalment el torn de preguntes moderat pel Dr. Carlos Losada va revelar l'interès i les inquietuds que el ponent havien despertat en els assistents, que van insistir sobre el responsable final de la greu crisi econòmica, sobre la conveniència de modificar el model econòmic existent, els riscos i la temptacions del proteccionisme o el silenci de l'FMI i del Banc Mundial.

Per acabar la primera sessió de la Jornada sobre *La situació econòmica global*, el cardenal Martínez Sistach va reprendre la idea del «codi ètic comú» i de la necessitat de valors morals per poder complir aquest codi esmentat per Benet XVI.

Per una economia amb valors

■ Els economistes Joaquim Muns i Antonio Argandoña aprofundeixen en les dimensions ètiques de la crisi

Samuel Gutiérrez / Barcelona
Fotos: Agustí Codinach

La segona sessió de la Jornada *La situació econòmica global. A la recerca d'uns criteris ètics* es va tancar el 10 de febrer passat, a l'Aula Magna de la Facultat de Teologia de Catalunya, amb la convicció que cal recuperar els criteris ètics que tant necessita, avui potser més que mai, la malmesa economia capitalista. Segons els especialistes Joaquim Muns, catedràtic emèrit de la Universitat de Barcelona, i Antonio Argandoña, professor del Departament d'Economia de l'IESE Business School, la crisi actual té en la manca de valors ètics una de les causes que han acabat provocant la fallida general del sistema. «No hi ha, doncs, cap més remei —va acabar dient el Dr. Muns, un dels màxims especialistes en economia internacional i assessor econòmic del Vaticà fins al 1994— que reintroduir novament els criteris ètics en l'economia. La manca de valors ens està ensorrant l'edifici. Per tant, qualsevol mesura amb mínimes garanties passa necessàriament per l'educació, no només del cap sinó també del cor. Si formem fora dels valors ètics, no ens ha d'estranyar que després les empreses actuïn com ho fan. La reintroducció dels valors en el món educatiu, tant a la família com a l'escola, és absolutament necessària!»

Síntesi històrica

Aquesta va ser la conclusió a la qual va arribar Joaquim Muns després de repassar la història de l'economia en relació amb l'ètica, començant per Adam Smith, fundador de l'economia moderna, que no només va esdevenir un gran teòric sinó que a la vegada va ser un filòsof i fins i tot un moralista. «L'economia moderna —va afirmar el catedràtic emèrit de la UB— neix en un ambient d'interès per l'ètica i els valors morals, amb el desig sempre viu de combinar el benefici personal amb el bé comú.» Joaquim Muns va parlar també del marxisme, que neix com a reacció al classicisme anglès, amb una ètica gens transcendent, clarament materialista, i amb pretensions revolucionàries. Després vindrien les tendències econòmiques internacionalistes sorgides arran de la gran davallada de la Segona Guerra Mundial,

Dr. Joaquim Muns.

Dr. Antonio Argandoña.

amb una clara aposta per l'ètica de la pau, la col·laboració, la solidaritat... Tampoc no es tractava d'una ètica transcendent, va explicar el Dr. Muns, «però sí que buscava la dignificació de la persona, amb esperit de servei i ajuda real, i amb uns ideòlegs de gran qualitat i sensibilitat humana». En contraposició a la tendència internacionalista hi ha també «els antisistema, les aportacions dels quals tampoc no són gaire positives».

La síntesi històrica que va oferir el professor Joaquim Muns va arribar al seu punt d'inflexió amb l'entrada en escena de la globalització, concebuda inicialment com a gran oportunitat, però que finalment, com a conseqüència dels excessos, del sentit del poder il·limitat dels agents econòmics i del materialisme exacerbant, ha provocat una crisi com l'actual. «Tot això —va dir l'economista— ha

coincidit amb el divorci creixent, cada vegada més gran, entre l'economia i els plantejaments ètics.» D'aquí la importància de recuperar una bona educació en valors. Per al Dr. Muns la gran riquesa de la Doctrina Social de l'Església, que recull la visió cristiana pel que fa al món econòmic, pot esdevenir un bon referent, ja que estableix bases sòlides sobre tres principis fonamentals: justícia social, bé comú i interès especial pels febles i marginats.

Components ètics de la crisi

Com a complement a la primera ponència de la tarda, més de caire acadèmic, el Dr. Antonio Argandoña, de l'IESE, va voler aterrar en un àmbit molt més concret tot analitzant, amb certes dosis fins i tot d'humor, el component ètic de la crisi actual. En primer terme, després de deixar clar que la cobdícia no ha estat causa sinó efecte de la crisi, Argandoña va qualificar la «imprudència», exercida en quantitats industrials, com a causa principal de la fallida parcial del sistema. «Imprudència dels banquers, dels controladors, dels estats... i també de les famílies. Ha fallat el sistema, però això ha estat així perquè abans hem fallat les persones —va aclarir el professor de l'IESE—. Ha estat una crisi ètica, de regulació i sobretot de gestió del risc.»

Davant d'un panorama aparentment desolador, Argandoña es va mostrar opti-

mista i va fer una crida no tant a trobar culpables, perquè tots hi hem col·laborat, com a buscar i trobar solucions amb garanties de continuïtat. Conscient de la complexitat d'oferir receptes màgiques que ajudin a restaurar el sistema, l'economista va situar en la recuperació dels valors ètics el fonament sobre el qual s'ha de construir la nova economia. «Certament que necessitem codis reguladors —va explicar convençut—, però jo personalment confio més en les virtuts de les persones.» L'especialista en ètica de l'IESE va parlar clarament de valors com l'austeritat, la solidaritat, la justícia, la prudència, la professionalitat, la humilitat... «Cal anar a les persones, acostar-nos a la realitat, i potser parlar una mica menys de drets i una mica més de deures.»

Ètica cristiana

En el debat posterior a les ponències es va parlar del gran problema de confiança, del baix nivell actual dels polítics i sobretot de la manca d'informació. També es va plantejar el paper de les dues grans escoles de negocis que hi ha a Barcelona, de clara inspiració cristiana, en la formació dels líders del futur. «Les dificultats per formar empresaris amb valors ètics és evident —van assegurar els dos ponents—, sobretot perquè no depèn només de nosaltres, però el que és clar, i pensem treballar-hi de valent, és la necessitat de refundar la teoria de l'empresa perquè sigui compatible amb una ètica cristiana.»

« La reintroducció dels valors ètics i morals en el món educatiu, tant a la família com a l'escola, és absolutament necessària »

El cardenal Lluís Martínez Sistach, que va assistir atent a les dues sessions de la Jornada *La situació econòmica global. A la recerca d'uns criteris ètics*, es va mostrar també molt interessat en el repte de potenciar els valors clàssics del cristianisme en l'àmbit de l'economia. «La persona humana ha d'estar en el centre de qualsevol sistema econòmic —va afirmar—. Cal una determinació ferma de dedicar-nos al bé comú, perquè tots som responsables de tots!» I va acabar dient com a cloenda a la profitosa Jornada: «Com a pastor de la diòcesi, us encoratjo perquè aprofundi i doneu a conèixer les riqueses de la Doctrina Social de l'Església en favor d'un desenvolupament sostenible i ètic de l'economia mundial.»

LLOGUERS – ALQUILERES – LOCATIONS – RENTS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

al kilando
by FINCAS GANDIA ■

DIPUTACIÓ 189
08011 - BARCELONA

www.alkilando.com
93 451 50 00

L'ENTREVISTA

El P. Xavier Alegre, membre del Grup Ayllu, ens parla del seminari «Crisi també alimentària»

Carme Munté

Davant de la situació actual de crisi econòmica són molts els col·lectius que cerquen de comprendre què està passant. Una de les alternatives al discurs més oficial és la iniciativa promoguda pel Grup Ayllu (grup de solidaritat de les parròquies de Can Vidalet i Pubilla Cases, a l'Hospitalet de Llobregat), que ha organitzat el seminari *Crisi també alimentària*. Al darrere de les sessions d'aquest seminari s'hi amaga una pregunta clau: com la crisi afecta la nostra vida i el nostre entorn més proper, és a dir, com ens afecta en el dia a dia? El jesuïta Xavier Alegre, membre del Grup Ayllu i professor de la Facultat de Teologia de Catalunya, ens explica en una entrevista que el seminari té una vocació pedagògica i d'aprenentatge. «No ens podem quedar només amb els missatges unidireccionals que donen els mitjans de comunicació», afirma.

Per a més informació sobre el seminari que organitza el Grup Ayllu: <http://grupayllu.blogspot.com>.

—Per aproximar-nos a la crisi amb el màxim rigor possible, quins elements hem de tenir en compte?

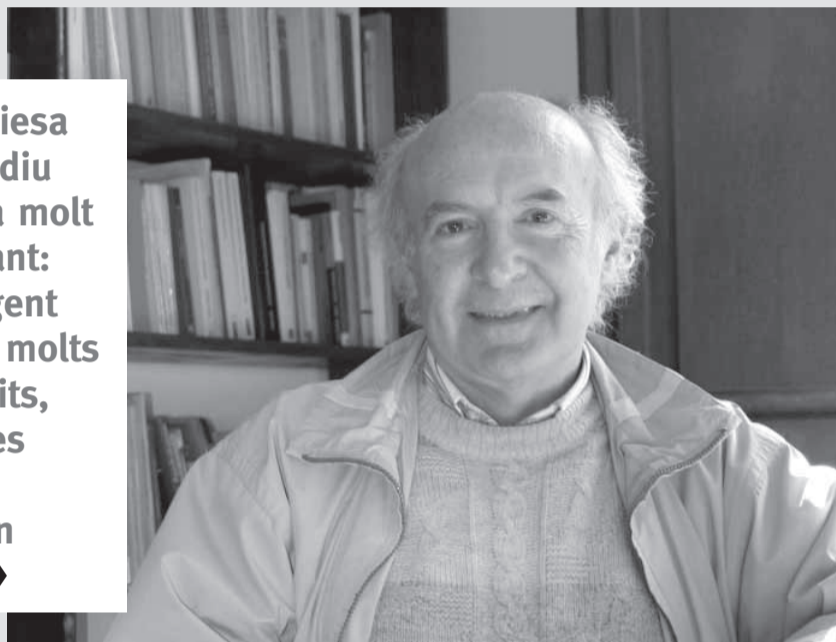
—En el grup Ayllu pensem que l'element principal és el de fer una lectura de la crisi des d'una visió global i no caure (com pretenen els gestors del sistema econòmic imperant) en lectures parcials, que sense ser falses, només expliquen parts de la crisi. Aquesta lectura global implica veure i entendre quines interrelacions hi ha, per exemple, entre el capital real productiu i el capital fictici financer. Però fonamentalment entendre el concepte de valor i com aquest es genera. I sobretot com aquesta riquesa produïda és distribuïda i repartida entre tota la població.

—Les víctimes de la crisi són clares, però i els culpables?

—Tots els mitjans de comunicació (curiosa i sospitosa unanimitat) ens expliquen que els culpables d'aquesta crisi són sobretot quatre especuladors egoistes i pocavergonyes que han fet un mal ús dels mecanismes financers. Això amaga i desvia l'atenció sobre el veritable culpable: el mateix sistema econòmic imperant, el del neocapitalisme neoglobalitzat. Malauradament, el capitalisme és un sistema d'organitzar l'economia que es basa en l'acumulació individual de la riquesa. Del que es tracta és que cadascú, individualment, ha de buscar la manera d'obtenir el màxim benefici amb el menor temps possible i d'acumular el que ha aconseguit. I ens han volgut fer creure que això comportaria un benestar més gran per a tothom. El problema, però, és que com més acumuli jo menys tindrà l'altre (el 2% dels adults més rics del món acumula més de la meitat de la riquesa global de les famílies). Aquesta «fe neoliberal» molts ja no la podem compartir perquè hem palpat —fins i tot abans de la crisi actual que ho ha palesat encara més clarament— les conseqüències funestes que aquesta filosofia econòmica ha tingut per a les majories empobrides del

«Temem que es reduiran dràsticament les despeses de protecció social»

«La saviesa africana diu una cosa molt interessant: «Molta gent petita, a molts llocs petits, fent coses petites, canviaran el món»»

nostre món. Aquest sistema, a part que fa que les persones deixin de considerar-se com a tals i es converteixin en productes econòmics, resulta profundament injust en el repartiment i la distribució de la riquesa. I que no sigui ni eficaç ni eficient a l'hora de dotar de benestar tota la població, sobretot si tenim una visió mundial de l'economia. Endemés, porta dins seu una lògica de crisi periòdica que es ve manifestant des dels seus orígens. El que passa és que cada vegada aquestes crisis són més profundes, costa més recuperar-se'n i el temps entre una crisi i la següent s'escurça.

—Qui són els principals perjudicats per la crisi?

—Per descomptat i com sempre, els i les treballadores, ja siguin assalariats o autònoms. I dins d'aquests, els més desfavorits i vulnerables: els immigrants, els joves i les dones. Però la crisi no afecta només el món del treball. Tota aquesta milionada que els governants estan «regalant» als banquers (perquè continuïn fent el mateix que feien, pel que sembla) a fi de salvar el sistema, haurà de sortir d'algun lloc. La retallada de diners destinats a serveis públics i serveis socials ja s'està produint. I això ens afecta a totes i a tots: escola, CAP, beques, ajuts, protecció social... I, per tant, afecta sobretot els més febles de la societat.

—L'augment de persones a l'atur generarà conflictes socials?

—Com a grup, pensem i ens temem que es reduiran, per manca de diners, dràsticament, les despeses en serveis públics i de protecció social, alhora que augmentarà el nombre de demandants. La competència per cobertures socials (per exemple beques de menjador, llibres...) ja fa temps

que es ve produint als nostres barris, perquè la política de privatització desenvolupada pels governants ha fet minvar o mantenir el pressupost destinat a la cobertura pública, i els efectes de la crisi (per sobreproducció-subconsum) ja fa més o menys un parell d'anys que es deixa sentir. Una lectura errònia de què o qui ens ha portat a aquesta situació pot provocar enfrontaments socials entre els mateixos desfavorits, provocant una certa xenofòbia i l'augment dels prejudicis contra els nousvinguts d'altres països. Quan a Anglaterra els treballadors demanen que primer es doni treball als anglesos, haurien de tenir en compte què és la Unió Europea, a qui serveix i per a què.

—Com podem incidir com a particulars en les grans polítiques econòmiques?

—No hem d'oblidar que la majoria de governants de les administracions són elegits per votació popular i que, per tant, tenim un munt d'instruments per pressionar-los. Evidentment, les pressions que els nostres polítics reben dels *lobbies* empresarials i financers són molt més fortes, però tot és qüestió de demostrar qui té més força. Nosaltres som més. I la saviesa africana diu una cosa molt interessant: «Molta gent petita, a molts llocs petits, fent coses petites, canviaran el món.» El que passa és que massa sovint ens deixem manipular pels poders fàctics, que estan interessats que no tinguem una consciència crítica que ens podria portar a la mobilització. Per a aconseguir resultats no cal que tothom es posi d'acord. Massa difícil. De totes maneres, només que una petita part de consumidors es posi d'acord, per exemple, a fer boicot a un producte concret, s'aconsegueixen espectaculars resul-

tats. Hem de pensar que una empresa, per exemple, venent un 70%, ja cobreix els costos de producció, i que tot el que passi d'aquesta xifra ja són beneficis. Si ven 80 guanya 10. Per tant, només són necessàries 11 persones que deixin de comprar el producte perquè l'empresa tingui pèrdues.

—Com caldria posar l'economia al servei d'un món més just?

—El que sembla evident és que el model d'un capitalisme neoliberal com el que estem patint no serveix. Almenys com ha funcionat fins ara. Dins del sistema capitalista hi ha un altre model: el que manté en el fonamental els mateixos principis que el capitalisme que està funcionant ara, però amb certes regulacions per part de l'Estat. És el model anomenat keynesià i és el que va dominar fins a la crisi dels anys setanta. Va ser l'anomenada societat del benestar als països enriquits del nord. Però no ho oblidem, bona part d'aquest benestar va ser aconseguit gràcies al neocolonialisme dels països rics del nord que va provocar un empobriment més gran dels del sud. Per tant, sembla que tampoc no serveix si no li trobem un correctiu adequat que impedeixi l'exploració de les majories empobrides del nostre món. Molta gent opina que això és el mal menor. D'altres opinen que cal buscar nous sistemes.

Les experiències a Veneçuela i Bolívia sembla que volen anar en aquesta direcció. El temps dirà si poden ser un camí viable.

—Com a cristians, hi ha fets com la fam al món que ens haurien de fer caure la cara de vergonya?

—Ja no tan sols com a cristians, sinó com a humans ens hauria de caure la cara de vergonya. Però com a cristians això és encara més clar i urgent, ja que Jesús ens va convidar a seguir-lo en el camí que ell va començar: un camí d'opció pels pobres i de compromís en la transformació del nostre món injust. La injustícia i la marginació, més encara, l'exclusió de les majories empobrides del nostre món van en contra del projecte de Jesús, un projecte que ell anomenava el «regne de Déu», és a dir, un món en el qual eradicariem la pobresa provocada per les estructures injustes del nostre món, perquè tots compartiríem i estimaríem el proïsme com a nosaltres mateixos (cf. Mt 7,12). Per al cristià, la salvació definitiva ens la juguem ara i aquí en la relació que tinguem amb els qui tenen fam, etc. (cf. Mt 25,31-46).

—Les parròquies són les que poden prendre el pols a la realitat de pobresa més propera?

—Poden i haurien de fer el possible per fer-ho, ja que poden i han de ser properes a la gent i a les seves alegries i les seves penes. No fer-ho és un símptoma de desarelament, de funció de servei de consum, de supermercat. Jesús va ser un home molt proper a la gent, sobretot als pobres i marginats, amb una gran sensibilitat davant dels problemes i molta generositat i valentia per afrontar-los, denunciar el que no estava bé i animar la gent a buscar alternatives a la injustícia. I això li va costar la vida.

església en el món

Espanya

El cardenal Bertone defensa la dignitat i la vida de l'ésser humà

■ Visita Espanya convidat per la Conferència Episcopal

SIC

Madrid

El secretari d'Estat del Vaticà, el cardenal Tarcisio Bertone, va ser a l'Estat espanyol del 3 al 5 de febrer, convidat per la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) per presidir l'acte amb motiu del 60è aniversari de la Declaració universal dels Drets Humans.

Davant de la majoria de bisbes espanyols, presidits pel president de la CEE, el cardenal Rouco Varela, i una nodrida representació de la vida cultural, social i política del país, el secretari d'Estat vaticà va pronunciar la conferència *Els drets humans en el Magisteri de Benet XVI*. En l'exposició, va defensar la dignitat i la vida de l'ésser humà «des de la concepció fins a la fi natural», i va demanar per a la missió de l'Església al món «la mateixa actitud de respecte i autonomia» que ella mostra cap als poders polítics. El cardenal Bertone va negar que hi hagi una «ingerència indeguda» de l'Església en l'activitat legislativa, «pròpia i exclusiva de l'Estat», quan aquella es pronuncia sobre problemes morals, sinó que el que fa l'Església és afirmar els grans valors de la vida humana i la seva dignitat. Uns valors recollits en la Declaració universal dels Drets Humans, que van néixer «d'una matriu cristiana indubtable».

Recordant les diferents compareixences dels últims Papes a l'ONU, el purpurat va afirmar que la justícia només es pot aconseguir amb un respecte previ als drets humans i a la dignitat natural de cada persona, «amb independència de la fase de la vida en què es trobi». Igualment, va reiterar que la vida familiar es fonamenta en «el matrimoni d'un home i d'una dona, units per un vincle indissoluble, lliurement contret». Pertoca als pares, «per dret natural», la primera tasca educativa, va

El cardenal va oferir una conferència a la seu de la CEE.

assegurar, i han de ser respectats en «el dret d'escollir l'educació per als fills d'acord amb les seves idees i, especialment, segons les seves conviccions religioses. En relació amb l'ensenyament confessional de la religió a les escoles públiques, va assenyalar que està «d'acord amb el principi de laïcitat», ja que «no significa adhesió ni identificació de l'Estat» amb els seus dogmes i moral, a més de ser voluntària.

El cardenal es va referir a la llibertat religiosa com a dret «primari i inalienable», i condició «primera i indispensable» per a la pau. «Voler imposar, com pretén el laïcisme, una fe o una religiositat estrictament privada és buscar una caricatura del que és el fet religiós», va subratllar. L'Estat «no pot impedir la pràctica pública de la religió, sobretot quan la llibertat religiosa contribueix de manera decisiva a la formació de ciutadans autènticament lliures». L'Estat democràtic, va afegir, ha de reconèixer la llibertat religiosa i crear les condicions perquè sigui exercida d'una manera plena i efectiva i ser «absolutament neutral» pel que fa a totes les confessions. Aquesta igualtat no significa «uniformitat», ja que se n'han de tenir en compte les peculiaritats i l'arrelament cultural i històric. També va parlar dels drets humans com a valors «veritablement supranacionals», ja que estan «per damunt de la política i de l'Estat-nació», per la qual cosa «cap minoria ni majoria política» els pot canviar. «La comunitat humana està cridada a anar més enllà de la simple justícia, ha de manifestar la seva solidaritat amb els pobles més pobres, amb la preocupació d'una millor distribució de la riquesa, sobretot en temps de crisi econòmica greu.»

Un dels aspectes més aclaridors de la conferència va ser ofert pel cardenal en afirmar que el Magisteri de l'Església, quan parla dels drets humans, no s'oblida de fonamentar-los en Déu, «font i garantia de tots els drets» i tampoc no s'oblida

de fer-los arrelar en la llei natural. «La font dels drets —va afirmar— no és mai un consens humà, per notable que sigui.» En aquest punt va recordar el missatge de Benet XVI amb motiu de la Jornada Mundial de la Pau 2007, en què va ensenyar que el reconeixement i el respecte de la llei natural són la gran base per al respecte entre els creients i els no creients: «La llei natural interpel·la la nostra raó i la nostra llibertat perquè ella mateixa és fruit de la veritat i de la llibertat: la veritat i la llibertat de Déu. La societat té necessitat de regles que estiguin d'acord amb la naturalesa humana, però també de relacions fraternes.»

Com a conclusió, va indicar que el futur de la humanitat no pot dependre del simple compromís polític, sinó que ha de ser conseqüència del reconeixement de la dignitat de la persona humana, home i dona, amb la finalitat de crear les condicions adequades per a una vida realitzada en plenitud en la societat en què viu: «El compromís

Reunions amb altes institucions

El secretari d'Estat del Vaticà va mantenir una agenda farcida de reunions amb les institucions més altes del país. Després d'una trobada amb Miguel Ángel Moratinos, ministre d'Exteriors, es va reunir durant més d'una hora amb la vicepresidenta primera del Govern, M. Teresa Fernández de la Vega. Segons diverses fonts, tots dos van abordar tots els assumptes d'actualitat: des de la crisi econòmica fins a l'avortament, passant per la Llei de Llibertat Religiosa, l'assignatura d'Educació per a la Ciutadania, el conflicte de Gaza o Cuba. Una entrevista que la vicepresidenta va qualificar de «molt cordial» i que es va desenvolupar des del «respecte i el diàleg» que presideixen les relacions entre l'Estat espanyol i el Vaticà. De la Vega va assenyalar que «en cap moment es tocan els acords amb la Santa Seu».

El cardenal Bertone també va mantenir una entrevista de més d'una hora amb el president Rodríguez Zapatero. Fonts de l'executiu van indicar que la trobada va ser «cordial», dins d'una etapa de relació més intensa i de diàleg permanent amb el Vaticà. El president del Govern va demanar al cardenal Bertone que traslladi la invitació a Benet XVI perquè visiti l'any que ve Santiago de Compostel·la amb motiu de l'Any Jubilar. També es va comprometre a crear el més aviat possible el Comitè organitzador de la Jornada Mundial de la Joventut, que tindrà lloc a Madrid el 2011. A més, es van repassar les relacions bilaterals i grans qüestions de la política internacional, com ara la crisi financera internacional, la situació del Pròxim Orient o el compromís d'Espanya en la lluita contra la fam i la pobresa. D'altra banda, el Rei va rebre al Palau de la Zarzuela el purpurat i li va agrair la seva visita a l'Estat espanyol. El líder de l'oposició, Mariano Rajoy, també es va entrevistar amb el secretari d'Estat vaticà.

de l'Església pels drets humans té raons precises i inherents a la seva pròpia missió; s'inscriu en la sol·licitud de l'Església per l'home en la seva dimensió integral. Podríem dir que el motiu últim i fonamental pel qual l'Església s'interessa pels drets humans és d'ordre ètic i religiós.»

Mor Mons. Cipriano Calderón

SIC / Madrid

El 4 de febrer moria a Roma el bisbe espanyol Mons. Cipriano Calderón Polo als 81 anys d'edat i després d'una llarga malaltia. Mons. Calderón pertanyia a la Germandat de Sacerdots Operaris Diocesans i era natural de Plasencia (Càceres), però va desenvolupar gairebé tota la seva vida sacerdotal i episcopal a Roma, primer compaginant-la amb una tasca perio-

dística intensa com a corresposal i director de l'edició setmanal en castellà de *L'Osservatore Romano*, i, després, dedicant-se a la Comissió Pontifícia per a Amèrica Llatina com a vicepresident, càrrec per al qual va ser nomenat el 1989 pel papa Joan Pau II elevant-lo a la dignitat episcopal. Gran coneixedor de la Cúria romana i dels pontificats de Pau VI, Joan Pau II i Benet XVI, també havia pertangut a la Congregació per als Bisbes.

J.M. Bonet

VITRALLS des de 1923

Vitralls emplomats
Restauracions
Gravats a l'àcid
Vitralls amb formigó

Astúries, 6 - 08012 Barcelona
Tel. 932 182 399 - Fax 932 183 098

E-mail: info@vitrallsbonet.com
www.vitrallsbonet.com

Roca

www.roca.com

Inspired by water | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

ITÀLIA

L'Església demana el màxim respecte a la vida després de la mort d'Eluana

Redacció
Roma

Després de fer-se pública la notícia de la mort d'Eluana Englaro, a qui es va suspendre l'alimentació que la mantenia viva, la Conferència Episcopal Italiana va emetre un comunicat en el qual feia una crida per una «passió per la vida humana» per protegir la vida dels més indefensos. «En aquest moment de gran dolor, confiem Eluana Englaro al Senyor de la vida. Les pregàries i les crides de tants homes de bona voluntat no han estat suficients per preservar-ne la fràgil existència, necessitada només d'una cura amorosa», assenyalava el comunicat. Els bisbes italians deien que «estem afligits, però no manca l'esperança, que neix de la fe i el lliurament a la misericòrdia del Pare. És aquesta esperança la que ens fa un, unint tots els que creuen en la dignitat de la persona i en el valor indispensable de la vida, sobretot quan és indefensa. Fem una crida perquè no decaïgui aquesta passió per la vida humana, des de la seva concepció fins a la fi natural».

D'altra banda, el portaveu vaticà, el P. Federico Lombardi, va recordar Eluana com «una persona a la qual hem estimat molt i que en els últims mesos s'ha convertit en part de la nostra vida». «Ara que Eluana és en la pau desitgem que el seu cas, després de tantes discussions, sigui motiu per a tots d'una reflexió serena i de recerca responsable dels millors camins per acompanyar les persones més febles, amb amor, i molta cura, amb tot el respecte per al dret a la vida», va afirmar en una nota difosa per Ràdio Vaticana. «La mort d'Eluana ens deixa necessàriament una ombra de tristesa per les circumstàncies en les quals ha tingut lloc», va reconèixer. No obstant això, «la mort física no és mai per al cristià l'última paraula. Per tant, en nom d'Eluana, continuarem buscant els camins més eficaços per servir la vida».

També el Papa, en el seu missatge amb motiu de la XVII Jornada Mundial del Malalt, celebrada l'11 de febrer, va subratllar «l'absoluta i suprema dignitat de qualsevol vida humana. No canvia, amb el pas del temps, l'ensenyament que l'Església proclama incessantment: la

« La vida humana és bella i viscuda en plenitud fins i tot quan és feble i està embolcallada pel misteri del sofriment »

El pare d'Eluana amb una fotografia de la seva filla.

vida humana és bella i viscuda en plenitud fins i tot quan és feble i està embolcallada pel misteri del sofriment».

En una declaració oficial el president de la Federació Internacional d'Associacions de Metges Catòlics, Josep M. Simón Castellví, va precisar que «ni com a metges, ni com a cristians, ni com a persones podem acceptar el que li han fet a Eluana. No es pot deixar mai sense aliment cap

ésser humà. Eluana estava viva i l'han matat». No obstant això, afirmava que «compremem perfectament el dolor del pare. Però Eluana estava viva. Negar-li l'aliment i sedar-la fins a la fi, a ella que no tenia cap dolor, és simplement un assassinat. Res ni ningú no poden justificar la retirada d'aliments i administrar-li un sedant per certament accelerar-li la fi dels seus dies sense pietat».

VATICÀ

Nota sobre les excomunionis als bisbes lefebvrians

Redacció / Ciutat del Vaticà

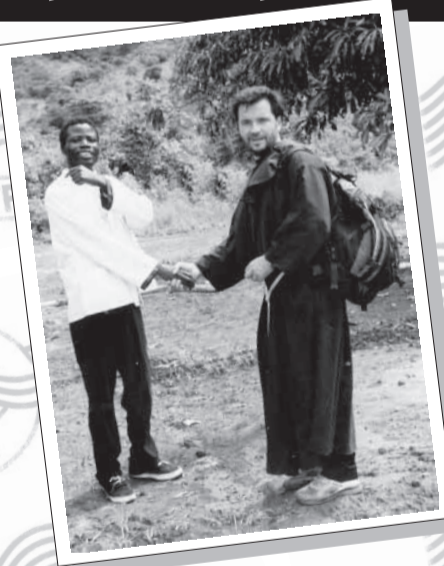
Arran de les reaccions provocades pel decret de la Congregació per als Bisbes, que aixeca l'excomunió als quatre prelatos de la Fraternitat de Sant Pius X, i pel que fa a les declaracions negacionistes o reduccionistes de la Shoah per part del bisbe Williamson, la Secretaria d'Estat del Vaticà aclareix, en una nota, que el Papa «ha volgut eliminar un impediment a l'obertura d'una porta al diàleg». Tot i això, subratlla que «l'aixecament de l'excomunió ha alliberat els quatre bisbes d'una pena canònica gravíssima, però no ha canviat la situació jurídica de la Fraternitat Sant Pius X, que de moment no gaudeix de reconeixement canònic en l'Església catòlica». És més, indica que «per a un reconeixement futur de la Fraternitat Sant Pius X és condició indispensable el reconeixement ple del Concili Vaticà II i del Magisteri dels papes Joan XXIII, Pau VI, Joan Pau I, Joan Pau II i del mateix Benet XVI».

Pel que fa a la Shoah, la nota destaca

que «la postura de Mons. Williamson és inacceptable i fermament rebutjada pel Sant Pare», i recull les darreres declaracions de Benet XVI en les quals assenyalava que «la Shoah continua sent per a tothom una advertència contra l'oblit, contra la negació o el reduccionisme, perquè la violència contra un sol ésser humà és violència contra tots». Igualment un comunicat conjunt del Vaticà i del portaveu del Govern alemany recull que Benet XVI i la cancellera Angela Merkel, que havia criticat el Papa per aixecar l'excomunió a Williamson, han mantingut una conversa telefònica sobre el tema: «Va ser una conversa cordial i constructiva, marcada pel seu compartit i profund reconeixement de la lliçó de la Shoah en la humanitat.»

D'altra banda, el bisbe Williamson ha estat destituït del càrrec de director del seminari que la Fraternitat Sant Pius X té a Buenos Aires. La decisió va ser presa després de desobeir l'ordre de retractar-se de la seva tesi antisemita que li havia transmès Benet XVI.

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 217,06 €**
Àsia i Oceania: 290,38 €
Missioner **Missionera**
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu Domiciliació bancària
 Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 -Fax 934 092 820

ESPANYA

Els bisbes gallecs criden a votar amb responsabilitat

■ Davant de les eleccions autonòmiques ofereixen criteris per ajudar a discernir

Redacció

Santiago de Compostel·la

Els cinc bisbes de la Província Eclesiàstica de Santiago de Compostel·la (Julián Barrio, José Diéguez, Luis Quinteiro, Manuel Sánchez Monge i Alfonso Carrasco) han emès una nota davant de les eleccions al Parlament de Galícia, l'1 de març proper. Els bisbes, com a pastors, s'adrecen als catòlics i a l'opinió pública en general per recordar alguns aspectes del Magisteri de l'Església sobre l'home i la societat.

Primer de tot, criden a escollir lliurement els representants polítics mitjançant el vot «a consciència», una de les exigències de la dignitat humana «i de la nostra responsabilitat davant el proïsme i el bé comú. Els prelatos afirmen que la participació en l'acció política «és part també del compromís del cristià amb el món. Les opcions polítiques dels catòlics han d'estar en harmonia amb els valors de l'Evangeli, sent coherents amb la seva fe

Els bisbes van emetre la nota des de Santiago de Compostel·la.

tant a l'hora d'escollir com si són escollits». Això implica «reconèixer a l'home la condició de fill de Déu i, des d'ella, comprometre's a construir una societat fraterna i justa, en la qual cada individu i cada poble han de trobar la llibertat i les condicions de desenvolupament espiritual i material».

Els bisbes gallecs subratllen que la participació electoral ha de partir «del millor coneixement possible de la gestió realitzada pels nostres representants polítics, tant al govern com a l'oposició, i dels programes polítics dels partits que es presenten». Igualment consideren fonamental el respecte per la veritat i la capacitat de diàleg.

En la nota, els prelatos ofereixen, entre d'altres, alguns criteris que poden ajudar a discernir a l'hora d'emetre el vot. En aquest sentit, destaquen «defensar la vida humana en tota circumstància des del moment de la concepció fins a la mort natural; promoure mesures econòmiques i legislatives que sostinguin les famílies en la generació i educació dels fills; esforçar-se a fomentar una llibertat real en el compromís educatiu, que promogui una educació integral respectuosa de la responsabilitat intransferible dels pares; oferir projectes creatius que afrontin els problemes de la crisi econòmica actual fins a les arrels morals profundes, pal·liant-ne les conseqüències negatives sobretot en aquelles persones que pateixen l'atur; preocupar-se pels grups socials més febles amb unes polítiques que es fonamenten en la justícia, l'austeritat i la solidaritat; no reduir la naturalesa a un simple instrument per manipular i explotar, i tenir cura del medi ambient».

Els bisbes posen en relleu que l'Església manté la seva identitat pròpia, «basada en l'ensenyament de Crist», i que no s'identifica amb cap partit polític. La nota finalitza exhortant «a tothom a exercir el dret de votar i complir amb aquesta obligació de la qual només per raons greus ens podem sentir dispensats».

Trobada de rectors i formadors de Seminaris Menors

Redacció / Madrid

Del 23 al 24 de gener va tenir lloc a Madrid la XXVII Trobada de Rectors i Formadors de Seminaris Menors d'Espanya amb el tema *Actualitat del Seminari Menor: promoció i admissió*, amb l'assistència de 70 participants. Mons. Josep Àngel Saiz, president de la Comissió Episcopal de Seminaris i Universitats va presidir la trobada, acompanyat per Mons. Rafael Zornoza Boy, membre d'aquesta Comissió i encarregat de Seminaris Menors. Mons. Saiz va recordar la importància dels Seminaris Menors en la vida de l'Església i la formació dels futurs candidats, a partir de la seva experiència personal. Va presentar les dificultats del moment actual de l'educació i va remarcar la fragmentació interior, la dispersió exterior i la falta de consistència. Davant d'aquesta situació és necessari donar resposta a les noves situacions amb creativitat i innovació, des de la pregària i la reflexió, convençuts que Déu continua cridant. El bisbe de Terrassa va remarcar que pròpiament no hi ha crisi de vocacions perquè Déu continua cridant a totes les edats, però, hi ha massa soroll extern i intern per escoltar la veu de Déu que crida. Cal propiciar el silenci i la pregària i sobretot la trobada personal amb Jesucrist.

2009, any de pregària per la vida

SIC / Madrid

A proposta de la Subcomissió Episcopal per a la Família i Defensa de la Vida s'ha posat en marxa un any de pregària per la vida que pretén, segons paraules de Joan Pau II a l'*Evangelium vitae*, que «en cada comunitat cristiana, amb iniciatives extraordinàries i amb la pregària habitual, s'elevi una súplica apassionada a Déu, Creador i amant de la vida». Per a ell, i amb l'objectiu de facilitar la pregària personal i comunitària, la citada Subcomissió ha preparat uns materials (cartell, rosari, pregàries per a la vida, pregàries per a l'adoració davant del Santíssim i per a la celebració de l'Eucaristia i la litúrgia de les hores) que s'han enviat a les delegacions de Pastoral Familiar de totes les diòcesis espanyoles. Més informació: www.conferenciaepiscopal.es.

Any Paulí

Agustí Borrell

Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

Pau contra els cristians

«Persegua amb fúria l'Església de Déu i la volia destruir» (Gàlates 1,13)

El primer contacte de Pau amb els cristians va estar marcat per una oposició radical i fins i tot violenta. Els seguidors de Jesús eren tots jueus, que asseguraven que aquell que havia estat condemnat a mort per les autoritats de Jerusalem era el Messies que Israel havia estat esperant. Pau, com tants altres contemporanis seus, no ho acceptava de cap manera, i veia en aquest pensament una amenaça per a l'autèntica fe del seu poble. Els cristians eren uns heretges que calia combatre per impedir que aquesta doctrina falsa es continués difonent. Lluc assegura en els Fets dels Apòstols que «Saulle assolava l'Església, entrant de casa en casa i arrossegant homes i dones a la presó» (Actes 8,3), i afegeix poc després que respirava «amenaces i mort contra els deixebles del Senyor» (Actes 9,1). Pau mateix reconeix en més d'una ocasió que les persecucions van existir: «Ni tan sols mereixo que em diguin apòstol, ja que vaig perseguir l'Església de Déu» (1 Corintis 15,9). Cal insistir en el fet que si Pau

persegueix els cristians és per fidelitat a la seva fe. El motiu de la seva actitud combativa és la voluntat de defensar la puresa del judaisme: «En el zel per la meua religió, perseguia l'Església» (Filipencs 3,6). És un zel mal entès, evidentment, i inacceptable, com ho és qualsevol mena de violència i d'intransigència. Tanmateix, era l'expressió d'una personalitat apassionada i decidida, que quan es va posar al servei de l'anunci pacífic de l'evangeli va donar fruits extraordinaris. És possible que el testimoni d'aquells a qui Pau perseguia i detenia produís en ell una forta impressió. Els seguidors de Jesús, seguint el seu exemple, no es defensaven amb violència quan eren maltractats, sinó que arribaven a morir perdonant els seus botxins. Segons Lluc, així ho va fer Esteve, davant els ulls de Pau (Actes 7,60-8,1). Segurament Pau va veure en els cristians una fortalesa i una convicció que van preparar el terreny perquè acabés reconeixent que en ells actuava la força del Crist.

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES

per a grans persones grans

El dia 28 de febrer, a les 12.00 h, missa d'aniversari oficiada per Mn. Ignasi Mora, rector de Santa Maria del Mar i, a la tarda, assemblea i festa.

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356
NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net

MARCO IMPAGLIAZZO, PRESIDENT DE LA COMUNITAT DE SANT'EGIDIO

Samuel Gutiérrez

La Comunitat de Sant'Egidio acaba de ltancar a Roma la celebració del seu 40è aniversari. Ha estat un any de joia i d'acció de gràcies, així com una ocasió per prendre encara més consciència de la crida de Déu a esdevenir una comunitat de cristians que pregunten i viuen enmig dels pobres. El professor Marco Impagliazzo, que va viure els orígens de Sant'Egidio en primera persona, ens parla en una llarga entrevista sobre les intuïcions fundacionals, els reptes de futur i la vigència encara actualíssima d'aquest moviment eclesial tan present arreu del món.

—**Què representa per a la Comunitat la celebració dels seus 40 anys?**

—Quaranta anys són una bona meta! A la Bíblia és una xifra important que indica la fi de l'Èxode. Amb tot, són pocs anys si tenim en compte els reptes del nostre món. Ha estat un any de joia, d'agraïment al Senyor i de reflexió sobre el futur en totes les nostres comunitats dels setanta països del món en què Sant'Egidio és present. Al final d'aquest quarantè aniversari, voldria dir que ha crescut la consciència d'un carisma, com diria Joan Pau II.

—**Com van ser els orígens?**

—A l'inici la Comunitat estava formada per un petit grup d'estudiants d'institut que volia viure l'Evangeli. Eren anys difícils per als joves: la contestació dels estudiants del 68, el canvi de la societat, el fracàs de les estructures tradicionals de la societat, sobretot la família i l'escola. Anys d'expectatives i alhora anys de violència. També eren els anys del postconcili, que havia entrat com una alenada de renovació a l'Església, o millor dit, d'*aggiornamento*.

Andrea Riccardi, el fundador, va creure que el veritable canvi s'havia de produir en primer lloc dins d'un mateix. Per canviar el món —una idea molt en voga aquells anys— calia començar per un mateix. Era inútil demanar el canvi en les «estructures» —tal com es deia llavors— o en els altres si no es començava per un mateix. No hi va haver res més, cap institució, cap certesa. Només una intuïció: un grup de joves que va acceptar el repte de posar-se a seguir les paraules de Jesús mentre anava a trobar els altres i els pobres. Però sobretot, trobant-se amb Ell, el Senyor, en la pregària de cada dia. Sant'Egidio és sobretot una comunitat que prega.

—**Va influir el context polític, social i eclesial en la fundació de la Comunitat?**

—Eren anys difícils, com he dit. Hi havia moltes esperances, però també molta violència. Canvis molt desitjats entre la gent, especialment entre els joves, però també el naixement de moviments armats, del terrorisme, almenys, a Itàlia. La societat era rígida però molta gent buscava alguna cosa nova. Nosaltres vam trobar l'Evangeli. No es pot dir que l'ambient polític ens influís directament en aquella època. Vam prendre decisions tots sols, en contra de la tendència general. Molta gent ens deia que ens havíem equivocat de camí. Des del punt de vista eclesial, vam néixer fora de les institucions catòliques d'aquella època. Amb tot, l'Església, la seva història i la seva tradició, eren com una mare que havíem de descobrir i esti-

mar. En comptes de participar en els inabarcables debats polítics d'aquell temps, vam buscar els pobres, el seu rostre, les seves històries anònimes.

—**Quins eren els trets que identifiquen la Comunitat? Continuen sent vigents 40 anys després?**

—Per sobre de tot, la pregària. Cada vespre la comunitat, sigui on sigui del món, prega. És el gran tema de l'escolta de la Paraula de Déu, que significa algú altre que entra a la teva vida i demana que l'escoltis enmig del soroll de la vida i del soroll que hi ha dins nostre. Consisteix a deixar de viure al voltant d'un mateix, al voltant de les coses d'un mateix —encara que siguin bones— per deixar-se atraure cap a Jesús. La pregària és la primera obra de la Comunitat. La freqüentació personal

tres. Abans ens dèiem simplement «la comunitat». Egidio era un monjo oriental que el segle VII va venir a Occident i que defensava els febles. Amb el temps, hem anat trobant en la seva figura moltes coincidències amb el que ha esdevingut la Comunitat al llarg dels anys.

—**Què és el que més us enorgulleix d'aquests 40 anys? Podeu fer-ne un balanç?**

—Segurament l'acord de Moçambic és un moment en què es revela la força de pau dels cristians, que potser la utilitzen encara massa poc. N'estem molt orgullosos, entre altres coses, perquè aquella pau s'ha convertit en un model reconegut internacionalment, i perquè va ser la primera d'una llarga sèrie d'iniciatives de la comunitat per la pau. Però hi ha altres mo-

«Sant'Egidio afronta tots els reptes amb amistat»

i diària de la Paraula de Déu és la característica de l'home i de la dona de Sant'Egidio. És l'únic «veritable programa», com deia Joan Pau II. Podem dir que hem crescut amb la Paraula, llegint-la.

En segon lloc, diria els pobres: històries d'altres persones, persones que no compten per a res, que no tenen res per donar a canvi, que et fan canviar perquè —també elles— et porten fora de tu mateix, et posen en contacte amb el patiment i amb la veritable humanitat. Ser de Sant'Egidio significa ser persones normals, que viuen com tothom, però que no viuen per a elles mateixes. Que abandonen l'esclavitud de viure per a un mateix. Tot això està sempre present a la Comunitat.

—**Per què Sant'Egidio?**

—Sant'Egidio és el nom de la petita església en què hem tingut la nostra primera casa, al Trastevere, al cor de Roma, des del 1973. És com si ens haguessin donat el nom, no el vam inventar nosal-

ments de relleu, com les trobades interreligioses de pregària per la pau, que repetim cada any en una ciutat diferent. El 2001 vam fer-la a Barcelona. Va ser una intuïció de Joan Pau II que no vam deixar perdre. El papa Benet XVI va venir personalment a la nostra pregària per la pau de fa dos anys a Nàpols, juntament amb els líders religiosos mundials. Aquestes trobades prefiguren l'esperança d'unitat del gènere humà, en un món fragmentat i espantat, però sense confondre les diferents tradicions. Nosaltres diem: «Sense separació, però sense confusió.» També podria citar l'expansió de la comunitat pel món, com a l'Àfrica, on entra en contacte amb la gran pobresa i els grans reptes. Hi ha moltes altres coses... És difícil fer-ne un balanç.

—**Espiritualitat, sensibilitat pels pobres, diàleg interreligiós i per la pau... Què heu aportat de nou i d'enriquir en aquests àmbits en què sou tan presents?**

—Un esperit evangèlic de fidelitat i d'amistat, de simpatia. El Concili va ser una alenada de simpatia de l'Església pel món. L'Església no canviava però s'obria a una mirada amistosa. Nosaltres afrontem tots els reptes —la pobresa, la pau, la trobada amb les religions abrahàmiques, el diàleg amb les altres religions, etc.— amb amistat. Això és el que li falta al nostre món: descobrir que som amics, que tenim un mateix destí, encara que siguem diferents. Avui es vol resoldre tot amb l'enfrontament, amb l'afirmació del jo, de les meves raons i amb la reducció de l'altre al que sóc jo. Hi ha quasi una por —en tothom— de contaminar-se de l'altre: de la pobresa dels altres, dels problemes dels altres, de la seva diversitat. I així s'arriba a demonitzar aquells que no són com tu. Però la por és més aviat dins d'un mateix, és gairebé una malaltia espiritual. Ser fidels a un pobre, durant anys —com un ancià pobre i sol que envella amb tu,

«El Papa va quedar colpit amb les històries dels nous màrtirs del segle XX»

o un vagabund, o un país en guerra— és una característica de Sant'Egidio. Quan entrem en una situació, no l'abandonem.

—**Tot això que la Comunitat ha fet al llarg d'aquests 40 anys —que és molt—, es podria fer sense la fe?**

—Per a la nostra experiència la fe és essencial. Significa, d'alguna manera, no creure en un mateix, en les bones accions que un fa, sinó en algú altre que et guia. És com en l'episodi evangèlic de Marta i Maria en l'evangeli de Lluc. Maria tria la millor part perquè s'està escoltant Jesús i no cau presa de les activitats, com Marta. Però tot just abans hi ha l'episodi del Bon Samarità, que s'atura perquè té compassió, canvia els seus programes i ajuda amb el que té l'home mig mort que ha-

via trobat per casualitat mentre passava per aquell camí. Aquests dos episodis cal llegir-los junts. És una medicina contra l'orgull.

—**Davant de la violència i la manca de diàleg en el món d'avui, quin missatge voleu oferir?**

—Hi ha esperança: hem vist com amb nosaltres moltes persones canvien, són diferents, més atentes als altres, més generoses, més amicals, més pacífiques. L'experiència de la conversió, del canvi dins d'un mateix, es repeteix cada dia, fins i tot en les situacions més difícils. El papa Benet XVI va visitar la Comunitat pel seu 40è aniversari a la basílica de san Bartomeu, a Roma, on Sant'Egidio té cura de la memòria dels nous màrtirs del segle XX. El van colpir les nombroses històries personals d'homes i dones senzills, que van resistir al mal amb la Paraula de Déu, i que van donar la seva vida. Al segle XX, el més secularitzat de la història, hi va haver milions de màrtirs, nombre només comparable amb els tres primers segles. Aquest és un paradoxal signe d'esperança.

—**Quins són els reptes de futur de la Comunitat de Sant'Egidio?**

—La comunicació de l'Evangeli a les joves generacions a Occident i a Àsia. És clar que el treball per la pau, pel diàleg i amb

els pobres continuen estant en el centre de les nostres preocupacions, com per exemple l'ampliació del programa DREAM per tractar la sida a l'Àfrica. Però la comunicació de l'Evangeli als joves occidentals, tan dispersos i espantats pel seu futur, és un gran repte. També ho és ser presents a l'Àsia, en un món culturalment molt llunyà i presoner de la dictadura del materialisme, de l'obsessió del treball i del guany. Fa poc vaig visitar les nostres comunitats a l'Àsia, i em van colpir pel signe d'humanitat, de tendresa, d'atenció a la persona que representen en un món endurit per una llei que ho redueix tot al mercat. En aquest aspecte Occident i Àsia s'assemblen.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

La Quaresma, un temps de gràcia

El Dimecres de Cendra és el començament de la Quaresma. El ritu de la imposició de la cendra sobre els nostres caps invita a l'autenticitat en les nostres vides. El ritu té més força amb les paraules amb què se l'acompanya: «Convertiu-vos i creieu en l'evangeli.» Amb aquesta celebració comencem el temps quaresmal, que és molt propici per al silenci, la reflexió, la pregària i la conversió.

La Quaresma és una preparació per celebrar la Pasqua. Comencem unes setmanes que ens ajuden a progressar en la nostra vida humana i cristiana, perquè la conversió als ideals i als valors de l'evangeli sempre és un progrés autèntic.

De què ens hem de convertir? Aquesta pregunta és força interessant, especialment en un temps en què vivim bastant distrets dels valors de l'esperit. Per prendre consciència de la necessitat de conversió, cal acostar-se més i més a Déu. Ell ens farà veure el nostre pecat i la major o menor llunyania que mantenim amb relació a Ell.

¿Què en pensem, de l'exaltació de la dignitat humana deslligada de tota relació amb Déu? O de l'hedonisme

vital que fugim de tot el que comporta sacrifici, sobrietat, abnegació i cerca obsessivament el benestar i el plaer? És veritat que es dona l'amoralisme progressiu que es va convertint en una mena de convicció que sovint fa desaparèixer els pecats personals i posa en relleu només els pecats col·lectius i estructurals? I el creixent individualisme insolidari que fomenta la nostra societat competitiva que es desentén de molts germans nostres pobres i necessitats?

El temps de Quaresma és un camí vers la Pasqua passant per la passió i la creu. Qui vol ser deixeble de Jesús «ha de prendre la seva pròpia creu i seguir-lo». El cristià ha d'acceptar, com el Mestre, que cal que el gra de blat caigui a terra i mori perquè esdevingui fecund. Són paraules de Jesús. És la realitat diàfana de la vida de cada dia.

La conversió és el camí quotidià del cristià i especialment de la Quaresma. Tot això és creixement i progrés com a persones i com a cristians. Fonamentalment consisteix a morir a l'egoisme i obrir-nos a l'amor. És el camí de la vida, de la joia i de l'autèntica felicitat, encara que sembli una paradoxa: morir a un mateix, per viure; donar-

nos, per trobar-nos; empobrir-nos, per enriquir-nos.

En el context quaresmal de conversió i fidelitat a l'evangeli, cal tenir molt present una bellíssima pàgina evangèlica que ens parla de la bondat de Déu, reflectida en la compassió i en la tendresa d'un pare: és la paràbola del fill pròdig. Es tracta d'un drama en dos actes. El primer parla de la misèria de l'home: és la fugida del fill petit i la mesquinesa del fill gran. Tanmateix, el segon acte proclama la misericòrdia gratuïta i infinita de Déu que perdona el fill petit i comprèn el fill gran. En aquesta història de cadascun de nosaltres amb Déu hi veiem constantment la nostra misèria i la misericòrdia divina. No hi ha delictes i càstig, sinó delictes i misericòrdia.

Per això la Quaresma és un temps de gràcia. Aquests quaranta dies són propicis per a créixer en el silenci i en la interiorització de la nostra vida. Necessitem aprofundir en les nostres conviccions de fe. Ens cal omplir el nostre interior amb la riquesa de Déu. Les estones de pregària, d'escolta de la paraula de Déu i de diàleg amb Ell han d'augmentar en aquest temps quaresmal ple d'espiritualitat baptismal i pasqual.

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Convidats a l'alegria

L'any litúrgic és cíclic, com si l'Església, dipositària del tresor de Crist, estigués àvida de donar-nos cada any l'oportunitat de descobrir-lo en períodes d'especial intensitat de vida espiritual. Ara ens crida a un període de reflexió i penitència, la Quaresma, quaranta dies que fan memòria del temps que va passar Crist al desert preparant-se per a la seva vida pública.

«El que ens faltava!», poden pensar alguns. «Prou penitència ens ofereix la vida, i aquest any la crisi, com per lliurar-nos unes setmanes a una vida penitent.» Però el desig de l'Església en presentar-nos la Quaresma no és fer una crida a la tristesa, sinó a l'alegria veritable, aquella que no depèn de les circumstàncies externes ni dels moviments de la borsa, sinó de l'actitud del cor.

És veritat que parlar avui de conversió, de penitència interior, pot resultar difícil d'entendre. El sentit veritable és el que expressa el Catecisme de l'Església catòlica (n. 1.435) quan diu que «la conversió es realitza en la vida

quotidiana per gestos de reconciliació, per la preocupació pels pobres...».

El que avui us convido a reflexionar és: com és la meua relació amb Crist? Estic disposat a reconciliar-me amb algú de qui m'he distanciat, independentment de les raons o de qui va tenir-ne la culpa? Què faig personalment per a socórrer les persones més necessitades de la nostra societat?

El poeta indi Rabindranath Tagore va tornar decebut d'un viatge per Europa, pel que havia vist en països que imaginava més cristians. Va escriure: «Si vosaltres els cristians visquéssiu com Crist, tot l'Índia estaria als vostres peus. [...] Mestre Jesús, no hi ha lloc per a tu a Europa. Vine, asseu-te entre nosaltres, a l'Àsia, el país de Buda.»

En efecte, convé que el nostre continent i cadascun dels seus pobles recordi les seves arrels cristianes, les quals van donar origen a l'humanisme veritable. Però la

conversió no es fa en massa, com en altres èpoques, quan es convertia un emperador o un rei i els ciutadans el seguien de bon grat o per força. La conversió és personal i passa per la humilitat. La dificultat per assolir-la radica en la presumpció o en el defecte contrari, la desesperació. I ningú no està estalvi de perdre's, ni impossibilitat de recuperar-se. Hi ha una dita que diu que «no hi ha sant sense passat ni pecador sense futur».

La Quaresma no és, doncs, una etapa trista, com una frenada més o menys necessària a l'altra etapa de desenfrenament que li precedeix. El Crist que ens convida a passar-ho bé és el mateix que ens crida a prendre la creu i seguir-lo. El convidat a les noces de Canà és el mateix que plora a Getsemaní. Però és sempre aquell que aixeca els ulls al cel i diu al Pare: «Faci's la teua voluntat!»

Fer la voluntat de Déu a cada moment és la major font de pau interior i alegria. És el que Tagore trobava a faltar dels cristians. És el que l'Església ens convida a descobrir, o redescobrir, en aquesta nova oportunitat, la Quaresma concreta de l'any 2009.

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.comCatalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.infoFLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

opinió

Punt de vista

Lluís Casas Montañés

Director de la Fundació Foment dels Oficis

Evolució dels criteris constructius

Arran de les recents catàstrofes i desgràcies que han passat els darrers dies, siguin provocades per forts vendavals o bé per desbordaments de rius, inundacions, desprendiment de terres, etc. (fenòmens que posen a prova o examinen la validesa de les edificacions), sempre es qüestiona si les construccions estaven ben fetes o no, en cas que no resisteixin aquestes condicions excepcionals i, lògicament, es derrueixin.

Cal avançar que, com tota obra humana, res pot ser etern i, lògicament, les edificacions, tampoc. No obstant això, sí que és cert que els criteris constructius, quant a criteris de durabilitat, han canviat.

Només cal fixar-nos en l'estructura i la robustesa de les «velles» edificacions de les nostres ciutats, algunes d'elles mil·lenàries, que encara es mantenen en peu i presenten servei.

Els criteris que regien aquestes construccions, tant d'edificis de culte com administratius o d'altres, era la seva durabilitat en el temps, és a dir, edificis que duressin molts anys. Actualment, aquests criteris han sofert un canvi substancial, ja que els criteris que impulsen les nostres construccions són més, podríem dir, «mercantilistes», és a dir, amb criteris més financers (amortització de la inversió i amb els menors anys possibles). Això no vol dir que estructuralment no ofereixin garanties de solidesa, molt al contrari, les estructures de la majoria

dels edificis que actualment es construeixen són molt segures i amb uns coeficients de seguretat molt alts. Però, malauradament, molts edificis en pocs anys presenten un grau de deteriorament molt acusat, ja sigui per un disseny no adequat o bé per la utilització de materials de poca qualitat, o també, per què no dir-ho, per una execució deficient.

Un altre aspecte són les edificacions públiques, que també han canviat de criteri. Els polítics volen fer moltes obres amb pocs diners i la qualitat de l'obra se'n ressent. Només cal veure obres de fa pocs anys, que han de ser rehabilitades o substituïdes per altres, ja que el seu deteriorament és significatiu (entre elles molts poliesportius).

El més sensat i possiblement més econòmic, a llarg termini, seria invertir més diners en les obres per millorar la qualitat, que permeti fer-ne un bon ús durant molts anys. Això requeriria elaborar projectes fets amb criteris de durabilitat i amb un cost de manteniment relativament econòmic, millorar els materials emprats en la construcció i, sobretot, una molt acurada construcció. Tot aquest conjunt d'accions ens porta a un més gran esforç inicial, tant de treball com d'inversió econòmica, però que, a la llarga, suposarà tenir un edifici que ens prestarà millor servei i, per tant, esdevindrà més econòmic.

Saber escoltar

On habita Déu?

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral
de Barcelona

Repasant el meu arxiu he trobat una paràbola i la seva reflexió. M'han cridat l'atenció i he pensat que podien ser útils per al meu espai en el nostre setmanari.

L'anècdota: «El rabí Mendel de Kotzk rebia uns hostes molt cultes i savis. Tot d'una, els sorprengué amb aquesta pregunta: "on habita Déu?" Li contestaren amb sornegueria: "no ho saps? És que el món no és ple de la seva glòria?" Però el rabí va replicar: "Déu habita allí on se'l deixa entrar.»

La reflexió: la paràbola il·lumina el gran tema de la teologia: la trobada entre la gràcia divina i la llibertat humana. En el relat de la Passió hi ha una colla de portes tancades al pas de Déu: la gent que crida, els caps religiosos i polítics, els torturadors i, fins i tot, els deixebles de Crist que fugen o el traeixen; tots encarnen la ininterrompuda història de refusos, de negacions, d'aban-

donaments per part de tants homes i dones.

Però també hi ha qui obre la porta, per tal que Déu entri: el Cirineu, encara que titubejant; hi ha les dones de Jerusalem que s'acosten al condemnat Jesús, i Maria amb les altres deixebles que s'acosten a la creu ensangonada i a aquell cos martiritzat; hi ha el "deixeble estimat", i fins i tot un estranger d'una altra religió, el centurió romà. Per tant, la crida és clara: no cerquem Déu a través de les mediacions exteriors, sinó que —com suggereix l'Apocalipsi (3,20)— sortim al seu encontre mentre passa pels nostres camins o quan truca a la porta, perquè trobi un lloc a la nostra taula i pugui sopar amb nosaltres en la intimitat.»

No sé l'autor de la paràbola ni de la reflexió. Una veritable ignorància. Ho sento: per allò que «a cadascú el que és seu». Puc garantir que l'escrit em fou enviat per un amic que viu a Roma.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Sàtir

Des de fa anys, ho he repetit alguna vegada, cada dia llegeixo un fragment de la Bíblia. No em refereixo a la lectura litúrgica, sinó en privat. Vaig començar portant sempre amb mi un exemplar de mida petita. El vaig comprar a França. Després, el vaig regalar a una amiga quan va emprendre la meravellosa aventura cristiana d'anar-se'n de missionera al Congo. Aventura que continua vivint. Li vaig dedicar l'exemplar amb aquest text: «Que la teva vida i el teu final siguin amb Jesús-Eucaristia als llavis, Jesús-Paraula a les mans i Jesús-Místic al teu voltant.» Per aconseguir-me'n una altra d'igual vaig haver d'anar al mateix lloc. Més tard en vaig comprar una edició en castellà, que és la que ara sempre porto amb mi.

El segon pas, la lectura diària, no sé quan el vaig fer. Recordo que em costava, aleshores, recordar on m'havia quedat exactament el dia abans. Suposo que a la cinquena vegada, per evitar aquest inconvenient, vaig decidir apuntar amb llapis la data. Aquesta decisió m'alegra ara cada dia, perquè comprovo que he llegit aquest fragment tres vegades.

Cal dir que, a l'interès de la lectura, cal afegir-hi el coneixement dels llocs bíblics, ja que des del 1972 ho he fet quinze vegades. D'altra banda, he conegut algun dels traductors de la versió francesa i de l'espanyola. Dic això, perquè ara llegeixo amb atenció les notes i, com que els autors són diferents, també ho són l'estil i els comentaris. D'alguna manera, alguna vegada, l'experiència s'assembla a una trobada personal amb el comentarista.

Ara ve el més curiós. Tant d'esforç i tants diccionaris consultats no m'estalvien la sorpresa que, de tant en tant, trobo pel que fa a referències d'animals o plantes que no havia descobert. Aquests dies m'he topat amb el vocable *sàtir*. Vaig pensar en el gènere literari anomenat *sàtira*, però, en aquest cas es referia a la imatge d'alguna cosa objectiva que no sabia definir. Consulto diccionaris especialitzats, la Wikipedia —l'àmbit cibernètic, útil, amb reserves, i d'ús ràpid. El meu interès deriva del fet que hi descobreixo que a la Bíblia hi surt cinc vegades: al Levític, al II Cròniques i tres vegades a Isaïes. Una altra sorpresa, la descripció del sàtir s'assembla a la del déu Pan. Recorro al centenar d'arxius fotogràfics de Cesarea de Felip i comprovo que els nínxols de la divinitat estan buits. Doncs, on els he vist? De sobte ho recordo, va ser al Museu d'Israel. Allà no deixen fer fotografies. Prou divagacions. El sàtir és una criatura de mitologia forana. Pertany al seguici de Dionís. Se'l representa del gènere masculí, amb cabellera i dues banyes al front.

La Bíblia s'hi refereix com un ésser repugnant i una mica perjudicial. Ni n'afirma ni en nega l'existència. Com les nostres referències als fantasmes o a l'home del sac que pertanyen a la nostra cultura. Si preguntem al profeta per la seva realitat, probablement ens contestaria com allò de les *meigas*: «*Que no existen, pero que haberlas hailas.*» Més que discutir si existeixen, cal extreure alguna lliçó de les referències. En les dues primeres se'ns ensenya que, quan l'home s'aparta de la reverència a Déu, sovint cau en el pànic de la superstició. I a la resta, que d'on s'ha apartat el Senyor, el terror pul·lula amb facilitat. Que quedi clar, ja que, ni és animal ni vegetal, però la seva inclusió al text revelat no desentona gens.

Finestra a la vida

Victòria Molins,
s.t.j.

Senyor, «tinc una pregunta per a Tu»

Senyor, tu ens vas prometre —i no va ser per guanyar unes eleccions, perquè vas ser tu el que ens vas elegir a nosaltres— que els últims seran els primers. Potser et referies al fet que serien els primers a passar-ho malament, a ser menyspreats o a patir les injustícies dels altres. Perquè jo no veig en què o quan seran els primers. I t'explicaré un cas, encara que podria explicar-te'n molts, perquè m'entenguis.

A la meua amiga R., l'amo del pis, a qui ella paga fidelment el lloguer cada mes, li ha dit que l'ha d'arreglar i que, o bé li triplicarà el preu, o bé l'haurà de deixar. La R. s'ha posat a buscar pis amb l'angoixa que suposa viure d'una PNC (Pensió No Contributiva) que només li arribaria per pagar el lloguer. I té tres fills al seu càrrec. És veritat que està en una llista de pisos de protecció, ja fa temps que s'hi va apuntar, però no li diuen res. Ha d'esperar. Qui no vol esperar és l'amo del pis. Ell forma part d'un altre tipus de llistes.

M'explico. Els homes fem llistes i estadístiques, perquè ens agrada molt tot això. És clar que les fem els que les sabem fer, o sigui, els que sabem de xifres, de percentatges, de comparacions. Aquests ens podem considerar dels «primers» perquè som al primer món i gaudim de molts avantatges. I en aquestes llistes i estadístiques s'hi col·loquen, per ordre, els continents i els països. Els últims llocs els tenen aquells pobles que, tot i que compten amb recursos naturals, viuen en una pobresa màxima. I els primers llocs els ocupen a aquells pobles que, malgrat que parlem de crisi, compten amb els recursos d'altres si cal, però poden viure, fins i tot, amb luxe. I dins d'aquests privilegiats del

primer món, també hi ha llistes de primers i d'últims. Els primers són els que poden gaudir de moltes coses materials o que saben ficar-se en el món financer, llegint fins i tot la lletra petita; i els últims són els de la colla dels PIRMI, PNC, els captaires, etc.

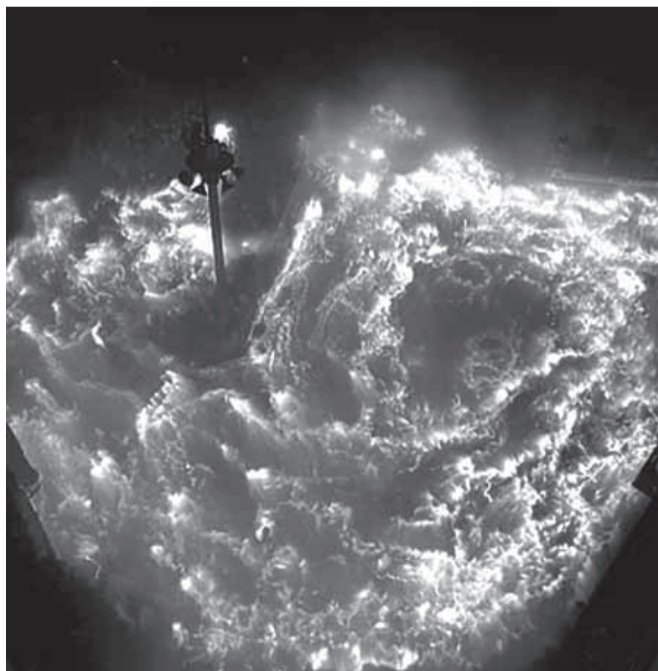
I ara ve la pregunta, Senyor: què vol dir això que els últims, aquests de les llistes negres, seran els primers? Perquè fins i tot els governs en temps de crisi ajuden aquells que són dels primers a sortir-se'n. I encara més, Senyor, hi ha diners que es destinen precisament a enviar armament a llocs en conflicte, i això quan no es creen els conflictes per tal de poder-hi enviar armament...

Però, no vull anar tan lluny. Jo mateixa i molts com jo, no sabem què fer per canviar aquest ordre de les llistes. I, la veritat, tampoc no voldríem deixar d'estar en els primers llocs per tal que d'altres ocupessin els nostres.

I, com que les teves respostes no necessiten cap plató ni cap micròfon, obro l'Evangeli i trobo la teua paraula: el Regne —la Bona Notícia, que és el teu programa electoral— és com una llavor tan petita com la mostassa. Però una vegada que es llança a la terra pot créixer i ser un arbre frondós. M'adono que som nosaltres els que hem de fer créixer aquesta llavor enmig d'un món d'injustícia que has deixat a les nostres mans. I només així podem sentir aquella paraula: «Veni, beneïts del meu Pare, perquè vaig tenir fam i em va donar menjar...» Som nosaltres els que estem cridats a canviar aquest ordre de les llistes del món. Perquè les teves són ben diferents. I no només al món que ha de venir, sinó aquí i ara. Però depèn de nosaltres.

Zoom

Eduard Brufau

Una nova directiva de la Unió Europea sobre piròtècnia prohibirà, entre altres coses, l'ús del foc a menys de 15 metres dels espectadors, encara que cada Estat membre podrà flexibilitzar la norma per motius tradicionals o religiosos. A Catalunya i al País Valencià —on el costum dels focs artificials, les fogueres, els correfocs o les falles formen part de la identitat cultural i religiosa— ja hi ha hagut les primeres reivindicacions perquè es respectin els costums propis. La més multitudinària, el diumenge 8 de febrer a Berga, on 10.000 persones es van aplegar en defensa de la Patum.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
(llserrall@gmail.com)

Les passejades de Déu

Al paradís terrenal, «Déu es passejava pel jardí a l'aire fresc de la tarda» i va parlar amb Adam (Gn 3,8). A Barcelona, els ateu fa dies que van iniciar una campanya per passejar-lo amb autobús a qualsevol hora del dia. Aquest projecte va començar a la Gran Bretanya, on la Reina, màxima autoritat civil, és alhora la màxima autoritat religiosa de l'anglicanisme. A Espanya, les autoritats civils i religioses estan perfectament delimitades i la Constitució propugna l'aconfessionalitat i no la laïcitat que, sovint, n'hi ha que confonen.

Els creients no són els que s'han sentit més molestos per aquesta campanya, sinó els laïcistes, que pretenen recloure Déu al santuari de la intimitat i negar-li el mínim espai social. Passejar el nom de Déu per la publicitat dels autobusos, encara que sigui per posar-lo en dubte, implica per als laïcistes una ruptura del seu model, inspirat en paradigmes centralistes i jacobins. En aquest sentit, la campanya té efectes beneficiosos per posar en qüestió els intents continuats de convertir el nostre marc polític en un Estat laic. Els mateixos diaris reflecteixen aquesta mancança. No acostumen a tenir secció de religió. *La Vanguardia* hi dedica només dues pàgines cada diumenge. En altres rotatius, aquesta secció no existeix. Amb la qual cosa, no hi ha periodistes especialitzats en aquest tema, que es redueix a notícies de societat, ni es recull cap dimensió important de la vida comuna, que sí que és al carrer.

Per carregar-se la campanya, esgrimeixen arguments demagògics com ara que els diners que costa es podrien dedicar a tasques socials. No obstant això, la inversió publicitària, molt econòmica, ha tingut una rendibilitat màxima. La notícia ha saltat als mitjans de comunicació, s'han organitzat debats televisats, s'han escrit nombrosos articles sobre el tema... Poques vegades, tan pocs euros han ofert més rendiment i impacte mediàtic. Amb tot, les veus que s'aixequen per fer aquesta denúncia es transformen en afoquia enfront d'altres «malbarataments», com ara la despesa dels vestits que va lluir la presentadora dels premis Goya, el preu dels quals va ser probablement superior al de la campanya. Sempre, quan ens referim a Déu, reapareix la història dels perfums de Betània.

Estic d'acord amb aquesta campanya? Crec que té avantatges, com acabo d'esmentar, però també té límits i distorsions. Tot això ho dic amb respecte pels ateu. Però el seu lema «Probablement Déu no existeix. Deixa de preocupar-te i gaudeix de la vida», presenta moltes mancances. El «probablement», al marge del ressò anglès, no elimina els dubtes. Aleshores, sorgeix la qüestió: i, si existeix? El lema de la campanya mostra una visió idolàtrica de Déu, que impedeix gaudir de la vida sent-ne justament el creador. Al fons d'aquests plantejaments hi bateja una visió hedonista, una retòrica comercial, un sentit individualista. Aquesta campanya és possible en el si de les societats d'arrels cristianes. No crec que els autors fossin capaços de substituir Déu per Al·là. Tots sabem que vivim el dret de la llibertat d'expressió de manera retallada. Davant l'Església, es permet gairebé tot. Davant l'islam, el silenci és la norma. No reconèixer-ho és inconsciència o cinisme.

Crec que és interessant fer un debat intel·lectual de profund calat, però el considero insuficient. Déu, l'inefable, és un misteri d'amor, l'accés del qual és més fàcil per l'experiència real i pels camins de la mística. No es tracta només de coneixement erudit sinó també d'intuïció, d'*insights*, d'acollir des de la sorpresa la revelació, de contagi a partir de persones impregnades de l'àmbit diví... Per a això, cal superar el dilema de la modernitat il·lustrada. La raó també ha generat els seus monstres i en el combat contra Déu ha produït grans hecatombes. N'hi ha prou de consultar la història del segle XX.

Sigui el que sigui, cal que recordem el segon manament del Decàleg: «No juris en fals pel nom del Senyor» (Ex 20,7).

**Acollim i ajudem
les futures mares
amb problemes**

Nom: _____

Cognoms: _____

Adreça: _____

Núm.: _____ Pis: _____ Porta: _____

Codi Postal: _____

Població: _____

Província: _____

E-mail: _____

Fundació Pro Vida de Catalunya
Bonaplata 42, 1r 08034 Barcelona
Telèfon 932 047 111

La informació que ens faciliteu serà recollida en el nostre fitxer automatitzat i confidencial. Tens el dret d'accedir-hi i rectificar-la o cancel·lar-la si ho desitges.

CARTES DEL LECTOR

■ **Rafa Nadal, un ídol a imitar**

Rafa Nadal no decep. Us imagineu que en Rafa fos economista o constructor? Potser si tinguéssim el seu esperit de treball, d'esforç, de lluitar fins a l'últim sospir, de no donar res per perdut, de voler superar-se un mateix... ens lluiria més el pèl. Nadal! Per què no aprofites els micròfons i expliques que tu et canses, que cada pilota t'esgota, que dediques moltes hores a entrenar, que has prescindit de molts capricis per fer molt rebé la teva feina?

Parlarem molts dies d'aquest heroi de Manacor, presumirem de la posició de l'esport espanyol, però probablement cadascú continuarà anant a la seva, amb els seus costums.

Ens costa prendre exemple de les persones nobles, rectes, sacrificades i treballadores. Ens agrada massa la vida fàcil i ens hem acostumat al fet que algú ens arreglarà les coses i que tenim dret al subsidi d'atur. (Evidentment, això no és aplicable per a tots els espanyols.)

PILAR CRESPO ÁLVAREZ
Tarragona

■ **Bravo per ells**

He tingut l'experiència de conèixer de prop una UCI de neonats. Hi havia seixanta nadons prematurs que lluitaven per la vida i un equip humà de metges i d'infermeres que, durant les vint-i-quatre hores del dia, els ajudaven a tirar endavant gràcies als avenços científics actuals. Bravo per ells!

Darrere el vidre des d'on només podríem estar els familiars d'aquelles criatures, em va venir al cap la imatge d'altres matancers —perquè metge és el que guareix, no el qui mata— que assassinen aquests éssers humans, totalment indefensos, fins i tot abans de néixer. No hi ha cap argument que pugui justificar aquests crims. Estem assassinant el nostre futur. És inadmissible que es facin lleis per dictar en quin moment es pot posar fi a una vida. Un assassinat no pot ser mai legal.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

■ **Els programes de televisió passen a la xarxa**

Els joves cada vegada s'allunyen més de la petita pantalla per endinsar-se en els videojocs, les xarxes socials, el mòbil o internet.

La televisió, conscient d'aquesta realitat, ha sabut aprofitar aquesta migració i, per rescatar un grup gens menyspreable de consumidors, ha «reinventat» la televisió a la carta a través de les pàgines web. Ara, no només és possible veure l'últim capítol de la sèrie de moda, sinó que també es pot interactuar en els *xats* dels diferents programes, votar els favorits d'un concurs o *reality* o, fins i tot, formar part d'un club de fans d'una sèrie i, d'aquesta manera, aconseguir entrades per a l'estrena de la temporada següent o, si hi ha sort, conèixer els protagonistes en persona.

Abans, els pares ocupats en l'educació dels fills podien «controlar» si es veia o no un programa. Ara, els joves poden accedir als mateixos continguts des de qualsevol ordinador o telèfon mòbil. Amb aquest panorama, l'educació ha de traspasar la barrera de la petita pantalla i formar joves que fan de la ficció televisiva una realitat en la seva vida. Si les famílies i l'escola no fan alguna cosa per evitar-ho, estem segurs que la televisió no ho farà.

ELENA BAEZA
Màlaga

■ **Dolor i goig del poeta**

(De músico, poeta y loco todos tenemos un poco)

No em serveix el sil·logisme de la pura idea ni l'anàlisi matemàtica que és un esquema sens ànima.

Em concentro endinsant-me en el meu propi núvol ple de llum. Desconnectat del món lluny dels savis racionis contemplo vives espurnes que fugisseres acaricien el meu cor.

Tot seguit pateixo dolor i goig: ¿bogeries d'enamorat... èxtasi de místic... esclats de llum... ritmes de melodia... «rams de paraules per guarnir el silenci»... plugim del cel que cau sobre el paper verge...?

Cadascú té la seva dèria, el seu dring perquè és veritat que estic malalt de fe i amor.

Una mica tocat de músic, poeta i boig. Però he de dir-vos que els salms de David estan impregnats de bogeries de Déu. És més: les millors pàgines de l'Evangelí —Jesús en creu— són pròpies d'un boig enamorat. La pura veritat del Crist ressuscitat.

J. BLANC I BAHIMA
Tortosa

■ **De què ens queixem?**

Diguem les coses pel seu nom, i en comptes de passar tot el dia davant del mur de les lamentacions, tinguem més confiança en aquest home i en aquesta dona del futur.

Amb tanta escombraria que circula pel carrer, hi ha parelles que volem arribar verges al matrimoni; famílies joves que passen l'estiu amb un ventilador —en comptes de l'aire condicionat— per poder pagar un col·legi de professionals que mantinguin una ètica i que col·laborin amb ells per educar els fills en valors humans. Hi ha moltes noies i nois que, a l'estiu i durant les vacances de Nadal, atenen captaires a l'Índia o acompanyen els avis al poble.

Serem aquests joves els que traurem les castanyes del foc en un futur. Mentrestant, molts continuen comentant que la joventut està molt malament. No deu ser que molts pares no han aconseguit configurar un ambient en el qual els fills hi trobin oxigen i aigua clara?

ANA CARMEN TRUJILLANO
Màlaga

■ **Laïcitat és diferent que ser laic**

Amb freqüència, entre els nostres polítics, es confon *laic* amb *laïcitat* o *aconfessionalitat* (ho hem tornat a observar amb motiu del programa de TVE i Rodríguez Zapatero). Penso que en aquests casos cal repetir que *laïcitat* és diferent que *ser laic*.

Com a realitat institucional freturosa de la condició de persona, l'Estat és entitativament incapaç de religió, de cap acte religiós, ni positiu ni negatiu (sense que això, d'altra banda, posi en qüestió la legitimitat de la regulació estatal de les manifestacions socials, com a tals, del fenomen religiós).

L'Estat, podríem dir, és llec en qüestions religioses i, en aquest sentit, laic. En raó d'aquesta seva laïcitat entitativa, l'Estat és, podem dir, confessionalment neutre. Hauríem de parlar no de neutralitat, sinó de neutralitat confessional de l'Estat que correspon al que entenem per laïcitat. Quan actua com a laïcista està actuant com a confessional. Malauradament, a l'Estat espanyol s'estan donant casos d'actuació laïcista.

JESÚS MARTÍNEZ MADRID
Salt

■ **Dos problemes greus**

No sé per què els meteoròlegs s'entesten a titllar de *dolent* el temps plujós. La pluja, que ve de dalt, ens ha resolt, no de sobte, sinó amb molts xàfec i riudes un dels dos problemes més importants que patim: la sequera. Hi ha aigua de sobres i, si estigués aprovat i activat l'imprescindible protocol, hi hauria el transvasament immediat de les conques del nord, on l'aigua sobreix, inclòs l'Ebre a punt d'inundar Saragossa, per passar-la a les del sud-est, on no s'arriba ni al 22%. Mentre l'aigua corre per on no ho hauria

de fer, els polítics discuteixen, que és el millor que saben fer i per al que estan més preparats.

L'altre problema, el de l'atur, sagnant i cruel, es podria alleujar transferint a les empreses, per reactivar-les i oferir feina, els diners destinats per als transvasaments llunyans: el Roine, o el transport d'aigua en vaixells cisterna. Literalment, una milionada. M'agradaria saber a què dedicaran aquests diners que el cel els ha regalat en forma d'aigua.

ANA BENÍN ROSÉS
Sant Cugat del Vallès

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Sobre l'existència de Déu (II)

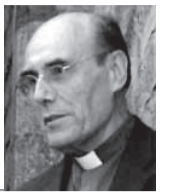
—Es pot demostrar l'existència de Déu a partir del desig de Déu que té l'home? És la fe cristiana una opció privada de raons, un salt al buit? Què podem respondre als ateu i agnòstics que ens demanen una justificació de la nostra opció de fe?

—La tesi segons la qual hi ha tantes raons per creure com per no creure és totalment falsa. Si fos així, fe i increença se situarien en el mateix plànol i això no és conforme a la raó i encara menys a la fe. Es tracta, doncs, de veure com la pregunta per Déu que brolla espontàniament en la recerca del sentit últim de la vida (pregunta a la qual l'home no pot renunciar) troba en Déu no només la resposta més desitjada del cor, sinó la més coherent amb la raó. De moment cal dir que «les raons» de la professió de fe de l'ateisme són profundament antihumanes. Recomanem en aquest sentit la magnífica obra *De la cuestión del hombre a la cuestión de Dios*, del P. Alfaro. La fe té raons; la increença, no. L'home (la immensa majoria dels humans i per tant l'excepció confirma la regla) té un desig innat de Déu, el cerca naturalment. El Catecisme de l'Església catòlica ensenya que l'home que cerca Déu descobreix alguns camins per arribar a conèixer-lo. Certament, el coneixement de Déu que podem adquirir només amb la raó és un coneixement molt pobre i limitat. Sant Tomàs d'Aquino reconeixia que de Déu en podem saber més el que no és que no pas el que és. Amb tot, aquest coneixement de Déu adquireble amb la raó és preciosíssim, ja que sense aquesta capacitat l'home no pot acollir la revelació de Déu.

El Concili Vaticà I ho van sancionar solemnement: «La Nostra Santa Mare, l'Església, sosté i ensenya que Déu, principi i fi de totes les coses, pot ser conegut amb certesa mitjançant la llum natural de la raó humana a partir de les coses creades.» Amb aquestes paraules l'ensenyament de l'Església fa una opció clara per les possibilitats de la raó humana conduïda rectament i ens assenyalava dos errors que cal evitar: d'una banda, un racionalisme autosuficient que pretén reduir Déu i l'experiència religiosa als límits de la raó pura i, de l'altra, un fideisme que priva la fe de qualsevol justificació raonable. Tots dos esculls continuen molt vius en el nostre ambient i en la consciència de molts creients.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

«Morts al pecat, però vius per a Déu en Jesucrist» (Romans 6,11)

Pere Tena
bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

El sagrament de la fe

En el centre de l'explicació de l'obra salvadora de la Trinitat pel misteri pasqual de Crist, apareix tot d'una, en el raonament de l'apòstol Pau l'afirmació de la dimensió sacramental d'aquesta obra. El motiu és la pretesa dificultat d'un interlocutor imaginari que extreu una falsa conseqüència del que Pau ha dit sobre la sobreabundància de la gràcia de Crist vençant el pecat: «¿Hem de continuar en el pecat perquè abundi més la gràcia?» (6,1).

La resposta de Pau expressa una reacció d'estupor. «De cap manera! Els qui hem mort al pecat, com podríem viure encara en el pecat?» (v. 2). Es tracta ara de la situació dels cristians, els qui creuen en l'Evangeli, que ja són justos per la fe. El seu acte de fe en el misteri pasqual no ha estat només en el seu interior, en el cor, sinó professat amb els llavis, i la seva adhesió al Crist mort i ressuscitat s'ha realitzat en cadascú pel sagrament del baptisme. L'Evangeli/Jesucrist que Pau anuncia com a «força de salvació» (Romans 1,17) ha quedat actualitzat sacramentalment en cadascú dels qui creuen. La tradició cristiana ha designat el baptisme —amb la confirmació— el «sagrament de la fe».

Per això Pau recorda al seu interlocutor que la dificultat presentada no té sentit, puix, de fet, quan ell —el qui posa la dificultat— ha estat batejat, ha mort al pecat per la inserció en la mort de Crist. L'apòstol li fa

memòria del que tot cristià se suposa que sap, i d'aquí ve el seu estupor: com és possible que un cristià es pugui plantejar si peca o no?

Mort per a viure

La inserció del cristià en el misteri pasqual segueix el mateix ritme de la Pasqua de Crist: mort al pecat per la comunió amb la mort salvífica, per viure en Jesucrist per a Déu, en definitiva transformat per la força del Ressuscitat. «Si hem mort amb Crist, creiem que també viurem amb ell» (v. 8). Aquesta inserció vital s'opera a través del sagrament, però allò que el batejat rep és la realitat de la comunió de mort i vida amb el Senyor. Sant Ciril de Jerusalem ho explicava així als que tots just havien estat batejats: «Cosa rara i paradoxal! No hem mort de veritat ni hem estat sepultats ni clavats a la creu, ni hem ressuscitat, sinó que la imitació ha estat en figura i la salvació de veritat. Crist sí que fou crucificat i sepultat i ressuscità. A nosaltres totes aquestes coses se'ns han donat gratuïtament per tal que, participant en figura dels seus sofriments, guanyem veritablement la salvació.»

La continuació del capítol 6 de Romans és una llarga explicació sobre les conseqüències d'aquesta mort al pecat que es produeix en el baptisme. Sant Pau no pensa en una efecte de «purificació» simplement, sinó de «nova realitat», de nova criatura. Per la fe i pel

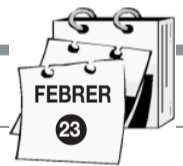
baptisme comença un home nou en el nivell de la gràcia: l'estat de gràcia dels fills de Déu (Concili de Trento). Aquest home nou viu en Jesucrist, i sant Pau ho tenia molt clar en les seves afirmacions: «Estic crucificat amb Crist. Ja no sóc jo qui visc; és Crist que viu en mi» (Gàlates 2,19-20). I en la mateixa carta als Gàlates: «Tots vosaltres, per la fe, sou fills de Déu en Jesucrist. Tots els qui heu estat batejats en Crist us heu revestit de Crist» (3,26-27). L'Evangeli de Joan posa la paràbola del cep i les sarments per significar aquesta novetat de vida que circula entre Crist i els cristians (Joan 15,1ss).

«Home feble com sóc...» (Romans 7,25)

Mentre el cristià viu en aquest món, el verí de la desobediència no ha desaparegut del tot malgrat la inserció a Crist. Som temptats, i la vigilància sobre les nostres inclinacions negatives és una tasca permanent en l'exercici de la vida cristiana. Sant Pau fa una ampla reflexió sobre aquest punt en el capítol 7 de la carta als Romans. La consciència de la nostra feblesa humana és la que ens ajuda a ésser vigilants, a implorar la gràcia de Déu en la qual som forts, a alimentar amb la Paraula i els Sagraments la vida nova que tenim pel baptisme. En la proximitat de la Quaresma, ens adonem com n'és, de saludable, aquest temps per enfortir la comunió amb el misteri pasqual de Crist.

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- Nascuda a Bilbao el 1843
- Mare de família, pertanyent a la burgesia industrial basca
- Fundadora de les Religioses dels Àngels Custodis
- Va morir a Bilbao l'any 1900
- Beatificada per Joan Pau II l'any 1984

A la segona meitat del segle XIX la ciutat de Bilbao es va convertir, després de Barcelona, en un dels principals centres industrials de tot l'Estat espanyol. A causa d'aquesta transformació, milers de pagesos joves de l'interior del País Basc i del nord de Castella que no trobaven feina en les tasques agrícoles, emigraven en massa cap a la capital biscaïna. Un cop a la ciutat, però, no tots aconseguien trobar una feina digna, per la qual cosa, sobretot les noies, corrien el perill de caure en la marginalitat i l'exclusió social. Davant d'aquesta realitat, la beata Rafela Ibarra, filla d'una família industrial bilbaïna i casada amb un empresari català, es va dedicar a atendre les joves més necessitades.

Gràcies als seus recursos econòmics, la beata basca va poder fer grans obres de caritat per a les persones sense recursos acabades d'arribar a la

ciutat, com ara la construcció d'un alberg d'assistència social. La seva gran fita, però, va ser la fundació de la Congregació de les Religioses dels Àngels Custodis l'any 1890, les germanes de la qual es van dedicar des d'un bon principi al servei dels més marginats de la societat. La congregació fundada per la beata Rafela Ibarra va ser aprovada definitivament el març del 1901, just un any després de la mort de la fundadora. Actualment les religioses dels Àngels Custodis, amb la casa mare a Bilbao, tenen presència arreu de l'Estat, a Itàlia i a Amèrica Llatina.

Beata Rafela Ibarra

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial I)

Temps de durant l'any i de Quaresma
(Salteri: setmana 3)

FEBRER

22. Diumenge

VII de durant l'any, Verd. Lectures: Isaïes 43,18-19.21-22.24b-25 / Salm 40 / 2 Corintis 1,18-22 / Marc 2,1-12

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Elionor, reina.

23. Dilluns

Sant Policarp (MO), Vermell. Lectures: Eclesiàstic 1,1-10 / Salm 92 / Marc 9,14-29

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Marta d'Astorga, vg. i mr.; beata Rafaela de Ibarra.

24. Dimarts

Fèria, Verd. Lectures: Eclesiàstic 2,1-13 / Salm 36 / Marc 9,30-37

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Modest, b.; Sergi, monjo i mr.; Edilbert; Santes, Primitiva, vg.; beata Josep Naval i Girbés, rel.

Comença el temps de Quaresma

25. Dimecres

Dimecres de Cendra, Morat. Lectures: Joel 2,12-18 / Salm 50 / 2 Corintis 5,20-6,2 / Mateu 6,1-6.16-18

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Cesari; Valeri, erm.; beat Sebastià de Aparicio, rel.

26. Dijous

Fèria, Morat. Lectures: Deuteronomi 30,15-20 / Salm 1 / Lluc 9,22-25 (Sant Feliu de Llobregat: es pot commemorar Santa Paula Montal)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Nèstor, mr.; Alexandre, b.; Porfiri, b.

27. Divendres

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 58,1-9a / Salm 50 / Mateu 9,14-15

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gabriel de la Dolorosa, rel.; Baldomer; Santes, Honorina, vg.; Francina-Aina Cirer, rel.

28. Dissabte

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 58,9b-14 / Salm 85 / Lluc 5,27-32

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Romà, ab.; Serapió, mr.

Lectures bíbliques

Diumenge VII de durant l'any

Lectura primera Is 43,18-19,21-22.24c-25

Lectura segona 2Co 1,18-22

Esborro les teves faltes per amor a mi mateix

*Jesús no ha estat mai ara sí, ara no.
En ell hem sentit un sí ben clar.*

Lectura del llibre d'Isaïes:

Això diu el Senyor: «No recordeu més els temps passats, no penseu més en les coses antigues; estic a punt de fer una cosa nova que ja comença a néixer, no us n'adoneu? Pel desert faré que hi passi un camí, que corrin rius per la solitud. Aquest poble que m'he configurat proclamarà la meua lloança.

No és que tu, Jacob, m'hagis invocat, no és que tu, Israel, t'hagis molestat per servir-me. El que has fet, és obligar-me a suportar els teus pecats, molestar-me amb les teves culpes. Però jo sóc el qui esborro les teves faltes per amor de mi mateix, i no em recordaré mai més dels teus pecats.»

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, Déu sap que no menteixo; la nostra paraula quan ens adrecem a vosaltres, no és ara sí, ara no, perquè Jesucrist, el Fill de Déu, que ha estat predicat entre vosaltres pel nostre ministeri —meu, de Silvà i de Timoteu—, no ha estat mai ara sí, ara no. En ell hem sentit un sí ben clar, perquè totes les promeses de Déu en ell s'han convertit en un sí. Per això, quan nosaltres donem glòria de Déu, diem: «Amén», que vol dir «sí», per Jesucrist. I el qui referma i ens ha ungit en Crist, juntament amb vosaltres és Déu. Ell mateix ens ha marcat amb el seu senyal i, com a penyora del que vindrà, ha posat en els nostres cors el do del seu Esperit.

Al·leluia

Lc 4,18

El Senyor m'ha enviat a portar la Bona Nova als desvalguts, a proclamar als captius la llibertat.

Evangelí

Mc 2,1-12

El fill de l'home té el poder de perdonar els pecats aquí a la terra

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

Al cap d'uns dies, Jesús tornà a Cafar-Naüm. La gent sentí dir que era a casa, i n'hi anaren tants que no cabien ni davant l'entrada. Jesús els predicava. Mentrestant, vingueren uns homes a dur-li un paralític. El portaven entre quatre. Veient que amb tanta gent no podien portar-lo dintre, aixecaren el terrat sobre l'indret on era Jesús i, un cop obert el sostre, baixaren la llitera. Jesús en veure aquella fe, digué al paralític: «Fill, els teus pecats et queden perdonats.» Uns mestres de la Llei que eren allà asseguts pensaven dintre seu: «Com pot dir això aquest home? Això és blasfem. És que algú, fora de Déu, pot perdonar pecats?» Al·l' instant Jesús conegué dintre seu que pensaven això i els digué: «Per què penseu això dins vostre? Què és més fàcil, dir al paralític que els seus pecats li queden perdonats o dir-li que s'aixequi, es carregui la llitera i camini? Doncs ara sabreu que el Fill de l'home té el poder de perdonar els pecats aquí a la terra.» I tot seguit diu al paralític: «Aixeca't, carrega't la llitera i vés-te'n a casa.» Ell s'aixecà immediatament, es carregà la llitera i se'n anà en presència de tothom. Tots glorificaven Déu i no se'n sabien avenir. Deien: «No havíem vist mai res semblant.»

Salm responsorial

40

Feliç el qui s'interessa pel pobre desvalgut; en temps difícils, el Senyor el salvarà.

El guardarà i el farà viure feliç a la terra, no el deixarà a mercè dels enemics.

R. He pecat contra vós, salveu-me la vida.

El Senyor el sostindrà en el dolor, fins a treure'l del llit on jeia malalt. Jo clamo: «Senyor, compadiu-vos de mi. he pecat contra vós, salveu-me la vida.» **R.**

Però a mi, em conserveu sense culpa i em mantindreu per sempre davant vostre. Beneït sigui el Senyor, Déu d'Israel, des de sempre i per sempre. Amén, amén. **R.**

Barcelona

diòcesis

L'Any de Sant Pau a Catalunya

■ Les diòcesis catalanes impulsen iniciatives per viure intensament l'any paulí proclamat per Benet XVI

Redacció
Barcelona

Les diòcesis amb seu a Catalunya es disposen a viure amb molta intensitat l'any paulí proclamat pel papat Benet XVI. El full de ruta que acompanyarà aquestes celebracions serà sens dubte el darrer document dels bisbes catalans, *Pau, apòstol del nostre poble*, tota una declaració d'intencions a l'hora d'encoratjar els fidels a revitalitzar la fe i el compromís com a cristians.

Coincidint amb la festa de la conversió de sant Pau, el 25 de gener passat, es va obrir a la diòcesi de Barcelona la celebració de l'Any de Sant Pau. En la missa celebrada a la catedral, el cardenal Lluís Martínez Sistach va esmentar el marc actual d'una societat marcada per la indiferència religiosa i pel secularisme, «que porta en si mateix una nit de fe i crea serioses dificultats per anunciar el missatge cristià», però també va encoratjar els cristians «a oferir a Europa el bé més preciós i que ningú no pot donar-li: la fe en Jesucrist, font d'esperança que no defrauda, do que és a l'origen de la unitat espiritual i cultural dels pobles europeus i que avui i en el futur pot ser una contribució essencial per al seu desenvolupament i la seva integració».

Pel que fa a les finalitats de l'Any de Sant Pau, l'arquebisbe de Barcelona en destaca dues: la primera és escoltar sant Pau com aquell per al qual Crist ho era tot, és a dir, com a místic; com a testimoni i incansable missioner i predicador de Jesucrist per les rutes terrestres que, per terra i per mar, arribaven a tot el món aleshores conegut; com a fundador i pare de noves comunitats cristianes; com a servidor de la comunicació de béns entre les

Imatge de l'apòstol dels gentils a la catedral de Barcelona.

«El cardenal va encoratjar els cristians a oferir a Europa el bé més preciós: la fe en Jesucrist»

EL CARDENAL VISITARÀ ELS LLOCS PAULINS

- 22 de febrer, Sant Pau de Badalona (12 h)
- 1 de març, Sant Pau del Camp (12 h)
- 29 de març, Sagrada Família (13 h)
- 25 d'abril, Sant Simó i Sant Pau de Mataró (19.30 h)
- 3 de maig, església de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau (11.30 h)
- 28 de juny, basílica de la Mare de Déu de la Mercè (12 h)

Esglésies locals al servei dels més pobres, i també, com a educador i mestre de pobles i de cultures diverses. I sobretot com a teòleg i com a testimoni, fins al martiri, del Crist ressuscitat que se li aparegué en el camí de Damasc.

La segona finalitat de l'Any de Sant Pau és ecumènica. En aquest sentit, durant la missa celebrada a la catedral, que coincidia també amb la culminació de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians, el cardenal va dir: «Si, com l'apòstol, anem configurant-nos més i més amb el Crist, el coneixem, l'estimem i l'imitem més, també prenem major consciència del pecat de la manca de plena comunió entre tots els cristians.»

El cardenal Lluís Martínez Sistach també ha fet una invitació a les parròquies, comunitats, famílies i moviments a fer un pelegrinatge —sobretot amb motiu del temps de Quaresma i de Pasqua— a set llocs de la diòcesi relacionats amb sant Pau «per revitalitzar la nostra fe i el nostre compromís com a cristians i per obtenir també el do de les indulgències atorgades per l'Església als qui participin en aquests actes».

Els set llocs de culte com a llocs de pelegrinatge paulí a la diòcesi de Barcelona són la catedral, la basílica parroquial de la Mercè, el temple parroquial de la Sagrada Família, la parròquia de Sant Pau del Camp, l'església de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, la parròquia de Sant Pau de Badalona i la parròquia de Sant Simó i Sant Pau de Mataró. El cardenal Lluís Martínez Sistach té previst celebrar l'eucaristia en aquests set temples (vegeu requadre annex), peregrinació que ja va començar el dia 25 de gener a la catedral.

TARRAGONA

Sant Pau a l'arxiprestat de la Conca de Barberà

Joan Boronat / Montblanc

La figura apostòlica de sant Pau, amb motiu de l'Any Jubilar que li és dedicat, té presència, de manera especial enguany, a l'arxiprestat de la Conca de Barberà, de l'arxidiòcesi de Tarragona. Els preveres d'aquest arxiprestat es van proposar que l'Any Paulí no passés sense fer incidència en les seves comunitats cristianes i és per això que han engegat un cicle de xerrades sobre l'apòstol dels pagans a les parròquies de referència de les diverses agrupacions de la demarcació arxiprestal. Així, es va determinar que es farien a Montblanc, l'Espluga de Francolí, Vimodó, Solivella, Sarral i Santa Coloma de Queralt, sota el lema «Com sant Pau, missioners per vocació».

La programació, que ja ha començat a Montblanc i a Solivella, es fa a raó de dues

xerrades a cada lloc. Es comença per la que du el títol *El sant Pau de les cartes*, de caire més bíblic, on es parla de la figura de l'apòstol, la seva conversió, les cartes, els viatges i la fundació de les primeres comunitats cristianes en el món pagà, i és a càrrec de Mn. Joan Anton López, rector de Sarral. La segona xerrada és sobre *Sant Pau avui*, que presenta Mn. Josep Mateu, rector de Solivella, i tracta com sant Pau ens interpel·la també avui a tornar a evangelitzar el nostre món; descobrir com l'exemple de Pau ens pot servir en el context que ens toca viure: la seva conversió, el repte d'inculcar el missatge de l'evangeli a la societat d'avui, les dificultats que es trobava sant Pau i que ens trobem nosaltres.

Aquestes xerrades propicien un millor coneixement de sant Pau perquè ajudi així les comunitats a esdevenir vives i missio-

neres; a «descobrir com el testimoni i exemple de l'apòstol són un clar estímul i referent, vint segles després per a nosaltres, altre cop petites comunitats, que viuen a les terres de la Conca», comenta Mn. Josep Mateu. En definitiva es vol animar les nostres comunitats a no defallir, a no caure en la desil·lusió i en la rutina, i «com sant Pau, a descobrir els reptes que tenim, una oportunitat per donar testimoni de la nostra fe i predicar amb joia, valentia i sense complexos el missatge de Jesús», subratlla Mn. Mateu.

D'altra banda, el recés quaresmal a l'arxiprestat de la Conca, que enguany es farà a la parròquia de Blancafort el proper 1 de març, versarà sobre *La Quaresma, un*

camí de conversió tal com féu sant Pau.

Així mateix, des de l'arquebisbat de Tarragona s'organitza un viatge amb avió a Roma, els dies 15 al 21 del proper mes de juny, com a pelegrinatge amb motiu de l'Any Paulí, amb visita a la localitat de Camogli inclosa. El preu del viatge és de 1.260 euros i els interessats s'hi poden inscriure trucant a la Delegació de Mobilitat Humana de l'arquebisbat de Tarragona, telèfon 977 232 412, els dimarts de 12 a 14 h.

GIRONA

De Sant Pau de la Calçada a la parròquia de Sant Pau

■ La tradició oral situa l'apòstol a la petita església empordanesa del segle X

Víctor Gay
Girona

La presència de sant Pau a la Tarracense romana té una limitada documentació. En el cas que l'apòstol s'hagués desplaçat fins a aquests límits occidentals de l'imperi, ens podem preguntar si ho va fer per mar directament al port de Tarraco o més al nord, al de *Rhodes*, és a dir, Roses? En aquest darrer supòsit, la tradició de la diòcesi de Girona es concreta en un lloc: Sant Pau de la Calçada. Un bonic indret a un quilòmetre al sud de Figueres, on la tradició oral manté que, després del seu desembarcament, va iniciar el seu camí per terra vers la capital provincial, seguint la Via Augusta. La seva primera parada hauria estat, doncs, en aquest lloc.

Primer l'església, després el mas

Trobem la petita església de Sant Pau de la Calçada ja documentada l'any 990 (al terme municipal del Far d'Empordà, al marge esquerre del riu Manol i just al costat de la calçada romana que li dona nom). Els termes llatins emprats són: *Eccllesia Parrochia Sancti Pauli Calciata*.

Sempre segons la tradició oral transmesa de generació en generació, en aquesta suposada primera etapa del viatge paulí a Tarraco, en aquesta riba del modest Manol, Pau hauria batejat els primers cristians de la Tarracense. La primitiva església estava sota l'ombra de la canònica de Vilabertran que el 1040 la cedeix al gran monestir benedictí de Sant Pere de Rodes, fins que una butlla del papa Alexandre III la confirma de nou com a possessió de Santa Maria de Vilabertran. La primitiva església és malmenada per les inundacions del 1421. Es trigaria més d'un segle a fer-ne la reconstrucció sufragada pel comerciant de Figueres Francesc Ramera. De nou és oberta als fidels el 1599.

D'ençà del 1674 forma part de la propietat privada de la mateixa família, que té la gentilesa d'obrir-la cada 25 de gener al culte. Forma part de les tradicions figuerenques i empordaneses. L'aplec de Sant Pau de la Calçada l'organitza el Fo-

« I la més recent parròquia de Sant Pau es va crear pel bisbe Jaume Camprodon el 26 d'abril del 1979 »

ment de la Sardana de Figueres i entre els presents mai no hi manquen les *flaones*, l'anomenat pastís de Sant Pau.

La moderna parròquia de Sant Pau de Girona

Possiblement són poc nombrosos els diocesans de Girona que porten el nom de Fructuós, malgrat que el sant tarragoní és titular de les parròquies de Brunyola i Llofriu (la parròquia de Josep Pla on reposen les seves despulles) i de les esglé-

sies dels Masos de Pals i de la Vall de Santa Creu, annexa a la parròquia del Port de la Selva.

El nombre de parròquies sota l'advocació de sant Pau són les de Sarrià de Dalt, Sant Pere i Sant Pau de Canet de Mar, la de la Immaculada i Sant Pau de Figueres, la de Fontclara i l'església de Sant Pau, inclosa a la parròquia de Sant Pol de Mar.

I la més recent parròquia de Sant Pau es va crear pel bisbe Jaume Camprodon el 26 d'abril del 1979, en un sector de gran desenvolupament urbà de la ciutat de Girona, conegut popularment com el barri de l'Hipercor, per la presència d'aquest establiment comercial. Per tant, enguany es disposa a celebrar el seu trentè aniversari.

Es tracta d'un conjunt parroquial modern i dinàmic. Des dels seus orígens es vincula directament a la família eclesial gironina, ja que els terrenys els van cedir els propietaris de l'antic mas Can Montiel, on havia nascut el canonge Josep Maria Noguera.

Es tracta d'uns edificis de planta baixa: temple, locals parroquials i rectoria, que conformen una bonica plaça. S'hi inclouen aportacions artístiques notables signades per l'acadèmic Domènec Fita (vitalls) i Josep Perpinyà, autor de la imatge de l'apòstol dels gentils, que presideix l'església. L'actual rector, Mn. Ignasi Forcano, ha sabut aplegar a l'entorn de la parròquia un seguit d'activitats d'apostolat, cíviques i de lleure amb especial atenció a joves i infants, tot seguint precisament el camí de Pau que, possiblement tot fent via cap a Tarraco, va creuar Gerunda.

VIC

Formació del clergat sobre sant Pau

Xavier Bisbal / Vic

El bisbat de Vic ha centrat les celebracions de l'Any Paulí en la formació del clergat. Els recessos als preveres de la diòcesi sobre la figura de sant Pau i els seus escrits, van anar a càrrec de José Luis Arín, Armand Puig, Begoña Palau, Agustí Borrell i Jordi Latorre. A l'estiu, el curset anual

l'impartirà José Manuel Sánchez Caro, de la Pontificia Universitat de Salamanca, amb una temàtica centrada en la figura de sant Pau. D'altra banda, la parròquia de Sant Pau de Manlleu, amb motiu d'aquesta efemèride, ha fet obres, com la pintura i ordenament de la capella del Santíssim i el despatx parroquial, així com unes xerrades.

URGELL

Cicle de conferències

David Codina / La Seu d'Urgell

Els diferents arxiprestats d'Urgell han fet activitats amb motiu d'aquest any paulí. Així, per exemple, a Andorra la Vella, s'ha fet una cicle de conferències comentant les cartes de sant Pau a càrrec de l'expert bíblic Mn. Ramon Sàrries. A la parròquia de Tremp es fa una *lectio divina* sobre sant Pau a partir de les catequesis del papa Benet XVI i a la Seu d'Urgell s'ha organitzat una conferència quaresmal sobre sant Pau a càrrec de Mn. Arín, de Tortosa.

SOLSONA

La diòcesi seguirà les passes del sant

Ramon Estany / Solsona

La celebració de l'Any Jubilar de Sant Pau és el moment més propici per recórrer aquells indrets que l'apòstol va viure. La Delegació de Peregrinacions del bisbat de Solsona ha programat un pelegrinatge diocesà per als propers dies entre el 10 i el 16 d'agost del 2009. Es visitarà Capadòcia, Iconi, Hieràpolis, Efes i Istanbul.

Així mateix, uns mesos abans, el 25 d'abril, la diòcesi solsonina celebrarà una jornada especial dedicada a Sant Pau, al Seminari de Solsona, el programa de la qual tot just encara s'està enllestit.

Serà l'acte central de tot un reguitzell d'activitats que han centrat aquest any i que van iniciar-se amb un pelegrinatge diocesà a Tarragona el 25 d'octubre passat, acompanyats pel bisbe de Solsona, Mons. Jaume Traserria, i que va consistir en una visita guiada als llocs més significatius de l'any jubilar, una missa presidida per l'arquebisbe de Tarragona, un dinar, una xerrada sobre els màrtirs: sant Fructuós, sant Auguri i sant Eulogi, pregària i confessions i activitats especials per als infants. A més, l'Escola de Formació de Laics, enguany en el seu desè curs, ha ofert algunes sessions centrades en la figura de sant Pau que els alumnes han pogut estudiar i debatre.

LLEIDA

Obligació d'evangelitzar

Jordi Curcó / Lleida

La Setmana Eumènica es va acabar amb l'Eucaristia presidida pel bisbe Joan Piris la tarda del diumenge 25 de gener, festa de la conversió de sant Pau, a la parròquia de Sant Pau del barri de la Mariola i dins de l'Any Paulí. El bisbe, en la seva homilia, va recordar als fidels l'obligació d'evangelitzar, seguint el mandat del mateix Crist: «Aneu i anuncieu.» I va proposar com a model el testimoni de Pau. Va fer també memòria de la commemoració aquell mateix dia dels cinquanta anys de la convocatòria del Concili Vaticà II, feta pel papa Joan XXIII. Finalitzada l'homilia, i en un ritu senzill, però ple de significat, set emigrants —cinc nigerians, un de Costa d'Ivori i una hongaresa— van ser admesos a l'Església catòlica com a catecúmens, per preparar-se per rebre els sacraments de la iniciació: baptisme, confirmació i eucaristia. La celebració va acabar amb el cant de l'*Himne a sant Pau*, interpretat pel Cor Parroquial i amb la veneració de la petita imatge del titular, que havia estat col·locada en un lateral del presbiteri. A tots els fidels se'ls va lliurar un record de la festa, amb la imatge de l'apòstol.

TORTOSA

«Volem tornar a les arrels i donar nova vida a la Congregació»

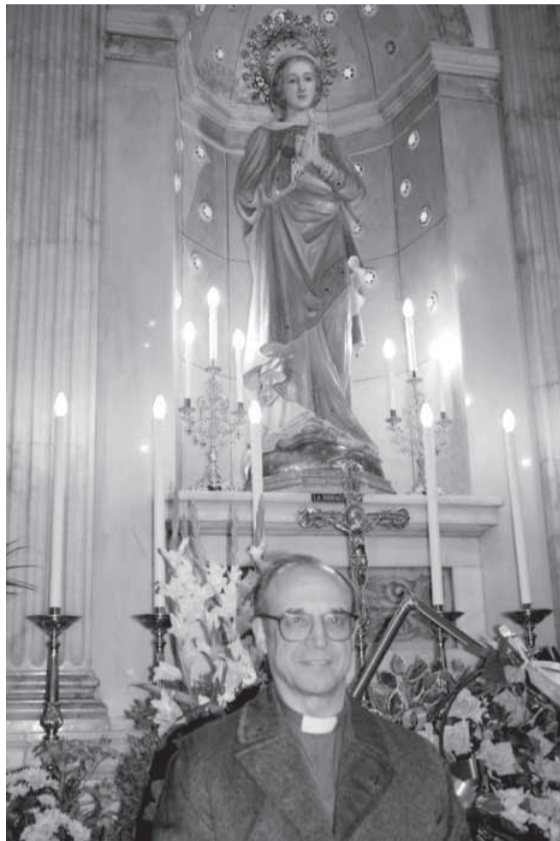
■ Mn. Domingo Escuder ens parla del centenari de la Congregació Mariana de Roquetes

Víctor-Manuel Cardona

La Congregació Mariana de Roquetes, fundada l'any 1908 per un grup de joves que ja formaven part de la Congregació que els jesuïtes havien instituït a Jesús-Tortosa, compleix aquest any el seu centenari. Per aquest motiu la junta, la parròquia i tots els congregants i feligresos de la ciutat fan un seguit d'actes religiosos i culturals per tal de recordar, celebrar i preparar el futur. L'edició de la revista *Stella Matutina* ha estat la primera acció per sensibilitzar i animar tota la ciutat a participar i viure els actes d'aquesta celebració. Parlem amb Mn. Domingo Escuder, rector de Roquetes, professor de Filosofia del Seminari i un dels estudiosos de la figura de Ramon Llull a la nostra terra.

—Com neix la Congregació Mariana?

—Les congregacions marianes han anat sempre lligades als jesuïtes. Una de les característiques de la Companyia era la devoció a la Mare de Déu i les congregacions marianes eren el mitjà per a la seua propagació. L'any 1879 els jesuïtes estableixen a l'actual EMD de Jesús les Facultats de Filosofia i Teologia per a la formació dels que havien de ser ordenats preveres. Allí funden la Congregació Mariana, a la qual acudeixen joves de Roquetes. L'any 1908 eren molts els joves roquetencs que formaven part de la Congregació de Jesús i es va pensar de formar una congregació nova a Roquetes. El bisbe de Tortosa, D. Pedro Rocamora, la va erigir canònicament. Val a dir que Roquetes vivia un moment dolç i de gran creativitat. Havia superat les dificultats de la segregació de Tortosa (1850) i començava a estructurar-se com a ciutat: acabava de començar a funcionar el tramvia Roquetes-Tortosa; havia obert les portes el mercat; el 1904 era fundat l'Observatori de l'Ebre, i el 1907 la Societat cultural Lira de Roquetes. Els jesuïtes, la religiositat de l'època i el dinamisme del

Mn. Domingo Escuder, rector de Roquetes.

moment van fer possible la fundació de la Congregació Mariana el 1908.

—Quines són les principals activitats que realitza?

—La principal finalitat de la Congregació Mariana ha estat sempre la formació cristiana dels congregants. En l'aspecte beneficisocial, cal recordar les visites periòdiques als asils i a la mateixa presó de Tortosa, la cavalcada dels Reis amb els regals per als més petits de la població... I també ha estat la dinamitzadora de la vida cultural de Roquetes. En l'aspecte esportiu, l'actual C. F. Roquetenc deu la seua represa, als anys cinquanta i seixanta, a la Congregació Mariana i al centre parroquial. També va tenir un equip d'handbol.

—I avui, com es viu?

—Malgrat que els nostres temps són

temps «d'un sol ús», tot és efímer i puntual i les coses més serioses i transcendents desapareixen prompte en el món de l'oblit, i pel que fa a la religió, també els nostres són *tiempos recios*, com deia Teresa de Jesús, la Congregació Mariana de Roquetes està viva. Al començament del nostre mil·lenni va iniciar el que esperem sigui una llarga tradició: la romeria a la capella de la Mare de Déu del Port, en plena muntanya del Caro; ha recuperat les dominiques amb la missa dels congregants, l'ofrena de flors per part dels més petits a l'altar de la Immaculada i la ballada de sardanes al final de la missa. Acaba de restaurar l'altar amb motiu dels 150 anys de la definició del dogma. També ha ampliat l'àmbit de congregants i ha integrat dones a la Junta.

—Parli'ns de les celebracions del centenari.

—Tots els actes programats tenen una triple finalitat: recordar la història, celebrar el centenari i projectar el futur de la Congregació. Pel que fa al primer punt, l'historiador roquetenc Roc Salvadó presenta una història de la Congregació Mariana que porta per títol *Societat i religiositat a Roquetes. La Congregació Mariana*. Hi haurà una exposició de fotos del cent anys a la sala polivalent del centre cívic, antic noviciat dels Jesuïtes. En l'homenatge que tenim previst dedicar als jesuïtes, fundadors de la Congregació, entre d'altres actes, hi haurà una conferència sobre *La presència dels jesuïtes a Roquetes*. No faltaria un reconeixement especial per als presidents dels cent anys en les persones dels que encara viuen.

Pel que fa a la novena, va ser predicada pels capellans fills de Roquetes. Els tres últims dies van presidir la concele-

bració i van predicar el bisbe de Vic, Romà Casanova; l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach; i el cardenal Ricard M. Carles. La festa del dia de la Immaculada va ser presidida i predicada per Mons. Xavier Salinas, bisbe de Tortosa. La novena era completament nova, confeccionada expressament per a les celebracions del centenari. També vam estrenar la *Súplica o Himne del Centenari* amb música del mestre Rossend Aymí i *L'Avemaria* de Josi Medina, director de la coral roquetenca Preludi a Caro.

D'altra banda, la junta de la Congregació visitarà durant l'any del centenari tots els malalts i feligresos de la parròquia que no surten de casa. També visitarem, en peregrinació, els santuaris i ermites marianes del nostre entorn: la del Port i la del Carme, de la nostra ciutat; i la Cinta, la Puríssima, la Providència, Montserrat i Coll de l'Alba, de Tortosa.

—Un apunt per al futur.

—La Congregació Mariana va tenir un moment de gran creativitat i dinamisme els anys quaranta i cinquanta. Les dècades següents, com va passar amb quasi totes les associacions religioses, també va haver de passar el seu desert, però no va desaparèixer, ha travessat el desert i ha arribat als cent anys. Hem pensat que el centenari era el moment apropiat per tornar a les arrels i donar nova vida a la Congregació. Vam fer una assemblea explicant la idea que la junta havia anat perfilant i invitant a formar part de la Congregació amb unes exigències mínimes com ara l'assistència a la missa de la dominica el segon diumenge de cada mes, introduir en la vida de pregària la devoció a la Mare de Déu amb unes pràctiques senzilles i la participació al Pla Alpha, un mètode d'introducció al cristianisme i de coneixement de la figura de Jesús que es porta a terme durant dotze setmanes i del qual esperem que en quedin alguns grups de formació.

Les cartes paulines, un missatge d'actualitat

V.M.C. / Tortosa

Les cartes paulines, un missatge d'actualitat. Sota aquest títol, Mn. Josep-Lluís Arín, vicari general de Tortosa i professor de Sagrada Escripura del Seminari, ha publicat un llibre-comentari a les cartes de sant Pau. Va ser la lliçó inaugural del Seminari i és una eina d'estudi i treball per als creients, tant a nivell personal com de grups de les parròquies. Al llarg de 285 pàgines se situa cada carta en el seu context històric, es presenta l'estructura en què està organitzada, s'explica el sentit dels textos més importants així com

s'acclareixen els més complicats. El llibre vol ser un ajut als grups de formació bíblica i de *lectio divina* que enguany veneren sant Pau tractant de conèixer millor el que ha estat la seva aportació més valuosa a l'Església: unes cartes que va escriure a comunitats evangelitzades en els seus viatges missioners i que els cristians llegim proclamant-les Paraula de Déu. En el servei que està prestant el llibre i el seu autor cal destacar les xerrades-conferències mensuals en sis llocs de la diòcesi, l'ús que es fa en els presbiteris de Tarragona, Vic i la Seu d'Urgell i els ca- tequistes de Tarragona.

BALCLIS
BARCELONA

Compramos al contado

JOYAS ANTIGUAS, RELOJES, ORO-PLATA

Valoraciones gratuitas

Repartos de herencia

Visitas a domicilio

Rosselló, 227 Barcelona t 93 218 40 09 www.balclis.com

L'ANY 529 DÉU LI VA DEMANAR QUE FUNDÉS UN MONESTIR AL MONT CASSINO.

AVIAT VA TENIR SEGUIDORS ATRETS PER LA SEVA SANTEDAT I PELS SEUS PODERS MIRACULOSOS. MOLTS PARES VENIEN PER CONFIAR-LI ELS SEUS FILLS, PERQUÈ ELS EDUQUÉS I PREPARÉS PER A LA VIDA MONÀSTICA.

BENET ANAVA AMB ELS SEUS MONJOS ALS POBLES A PREDICAR. EL SEU GRAN AMOR I LA SEVA FORÇA VA SER LA SANTA CREU, AMB LA QUE VA FER MOLTS MIRACLES, CONVERTINT I APROPANT MOLTES PERSONES A DÉU. LA CREU DE SANT BENET ES VA FER FAMOSA COM AJUDA EN ELS TEMPS DIFÍCILS, EN LES MALALTIES I A L'HORA DE LA MORT.

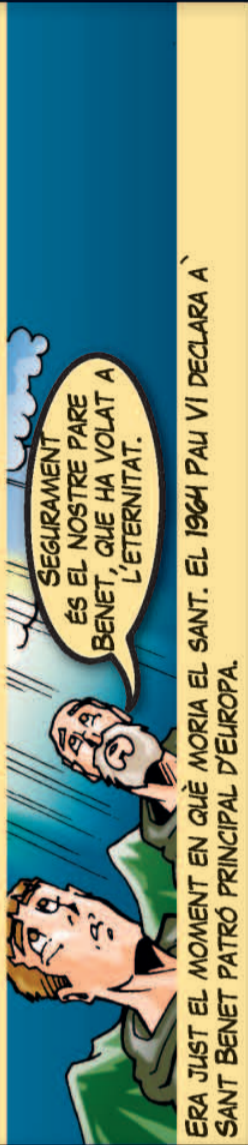
BENET VA FER OBLIGATORI EL TREBALL EN EL MONESTIR PERQUÈ EL TREBALL DIGNIFICA I APROPA A LA SANTEDAT. EL SEU LEMA ERA: ORA ET LABORA.

INSPIRAT PER DÉU VA ESCRIURE LA REGLA DE SANT BENET, QUE HA SERVID D'INSPIRACIÓ PER ALS REGLAMENTS DE MOLTS MONESTIRS. LA REGLA DE SANT BENET ENSENYA A VIURE EN ORACIÓ, ESTUDI I TREBALL AL SERVEI DE LA COMUNITAT SOTA UN PARE COMÚ.

UN DIA, LINS MONJOS QUE ESTAVEN RESANT EN EL MONESTIR VAN VEURE UNA LLUM ESPLENDOROSA QUE PUJAVA CAP AL CEL I EXCLAMAREN:

SEGURAMENT ÉS EL NOSTRE PARE BENET, QUE HA VOLAT A L'ETERNITAT.

ERA JUST EL MOMENT EN QUÈ MORIA EL SANT. EL 1964 PAU VI DECLARÀ A SANT BENET PATRÓ PRINCIPAL D'EUROPA.

Sant Benet

Nom: Benet

Data de naixement: any 480

Lloc de naixement: Núrsia, Itàlia

ELS EXTRAORDINARIS

SANT BENET FOU UN HOME EXTRAORDINARI PERQUÈ VA ENTREGAR LA SEVA VIDA PER COMPLET A DÉU I VA VIURE LA VIRTUT DE LA DISCIPLINA DE MANERA HEROICA.

QUAN BENET ERA JOVE VA SER ENVIAT A ROMA PER SER EDUCAT. EN AQUELL TEMPS HI HAVIA TANT DE DESORDRE I VICIS QUE BENET S'EN VA ANAR DE ROMA PER NO CAURE EN TEMPTACIONS.

QUAN TENIA 20 ANYS ES VA ADONAR QUE DÉU EL CRIDAVA A APROPAR-SE MÉS A ELL I DECIDI ANAR-SE'N A LES MUNTANYES, A 50 QUILOMÈTRES DE ROMA, PER ESTAR SOL AMB DÉU.

BENET VA BUSCAR LA SOLEDAT EN UN LLOC CONEGUT COM SUBIACO. ALLÍ ES VA TROBAR AMB UN MONJO ANOMENAT ROMA.

ROMÀ VIVIA EN UN MONESTIR PROPER I AMABLEMENT VA PORTAR BENET A UNA COVA DE LA MUNTANYA. EN AQUESTA COVA VA PASSAR TRES ANYS.

BENET FOU DESCOBERT PEL POBLE I DES D'AQUELL MOMENT MOLTA GENT EL VISITAVA, LI PORTAVA ALIMENTS I LI DEMANAVEN CONSELL PERQUÈ RECONEIXIEN LA SEVA BONDAT.

És un club catòlic de nens de tot el món, que forma una xarxa d'amics per conèixer, estimar i donar a conèixer Jesús.

Publica la revista bimensual AMIGOS DE JESÚS.

Altres publicacions: Missal; Llibre d'Oracions; Pòsters del Via Crucis.

L'artista barceloní és capdavanter de l'avantguarda musical de Catalunya

Miquel Pujol, 50 anys al servei de la bellesa

Samuel Gutiérrez

El polifacètic artista Miquel Pujol i Grau (Barcelona, 1942) —violoncel·lista compositor, musicòleg, pintor i escultor— acaba de celebrar cinquanta anys al servei de la bellesa. En paraules del seu bon amic i company del Col·legi de la Immaculada dels Germans Maristes, el cardenal Lluís Martínez Sistach, han estat «cinquanta anys oferint a la humanitat manifestacions de la bellesa per enriquir espiritualment la vida de les persones». «Manifestacions i expressions de la bellesa —afegeix l'arquebisbe de Barcelona— que són també manifestacions de Déu, la Summa Bellesa.» L'aniversari va tenir com a punt culminant el recital que el 30 de desembre passat l'innovador violoncel·lista va oferir a l'església de Sant Sever de Barcelona. Mesos abans també havia actuat i exposat les seves obres al Museu Diocesà de Barcelona, juntament amb el poeta Carles Duarte.

«**Em sento un instrument en mans de l'Esperit Sant**»

Si alguna cosa ha caracteritzat el mig segle de dedicació de Miquel Pujol a l'art ha estat sens dubte la innovació. L'artista barceloní ha viscut sempre la seva vocació musical com a recerca i diàleg entre les arts musicals i les arts plàstiques. «M'he sentit cridat a trobar noves formes d'expressió—confessa Pujol— i unificar diferents arts a través de la música, concretament a través del violoncel.» Ha esdevingut així un explorador de terrenys verges i s'ha convertit, amb raó, en capdavanter de l'avantguarda musical de Catalunya. Alguns fins i tot l'han arribat a qualificar com un dels representants més paradigmàtics de l'«art futurista». Pujol és autor de nombroses composicions musicals, entre elles la partitura musical més llarga del món —15 m i 31 cm—, que l'any 1989 el va convertir en rècord *Guinness*. Com a reconeixement de tota una vida consagrada a l'art i l'enriquiment que la seva música singular ha aportat a la cultura catalana l'any 1994 li va ser concedida la Creu de Sant Jordi de la

Generalitat de Catalunya. Entre el 1994 i el 2004, va ser director executiu d'activitats artístiques del F. C. Barcelona, impulsant la transformació dels entorns del Camp Nou i la Masia en un parc d'escultures. Com a curiositat que combina també el món de la música amb el món de l'esport, Pujol va ser el promotor del minut de silenci als camps de futbol.

Nous camins artístics

Tot i que en la personalitat de Miquel Pujol destaquen valors com el de la dis-

creció o la humilitat, podem dir sense por d'equivocar-nos que es tracta d'un «artista total», un geni al servei de la bellesa. Com expressa poèticament Mn. Josep Pavia i Simó, prefecte de Música Sacra de la Catedral de Barcelona, Pujol és un d'aquells artistes que «tocats per una vareta màgica albiren i obren nous camins per a les arts». I continua dient: «És un exemple privilegiat i vivent de la gran aportació que les arts i la música han fet i encara fan al llarg de milers de generacions.»

Un dels aspectes de la vida de Miquel Pujol que potser molts no coneixen és la influència que la fe ha tingut sobre el seu art i sobre el seu sempre viu esperit de recerca. Estudiant il·lustre al Col·legi de Maristes la Immaculada, Pujol va sentir des de ben petit la crida cap al món de la música i amb poc més de nou anys ja va començar a estudiar les arts musicals. Una crida que, d'altra banda, mai no el va allunyar de les seves profundes conviccions cristianes. Així, la temàtica religiosa, ja sigui explícitament o implícitament, ha estat ben present al llarg de tota la seva obra, al mateix temps que en les seves actituds i en la vivència profunda de l'art com a servei. «La música i les arts plàstiques —assegura Pujol— són eines interessants, gairebé privilegiades, per expressar realitats de fe. Són, sens dubte, arts sublimes, com s'ha dit al llarg de la història.»

Entre la seva obra religiosa més recent, destaquen dues composicions dedicades al cardenal Lluís Martínez Sistach: *Solemnis*, amb motiu del seu cardenat; i *Ària*, com a homenatge durant el Nadal 2008. També forma part del seu repertori religiós el recital músico-poètic *Celestial Sant Sopar*, que va interpretar, juntament amb el poeta Carles Duarte, l'abril del 2008 a la Pia Almoina de Barcelona.

La música com a manifestació de Déu

Tot i que Miquel Pujol ha apostat sempre pel treball quotidià i l'esforç artístic, està convençut que no hauria fet tot el que ha fet al llarg d'aquests 50 anys sense la inspiració de l'Esperit: «D'alguna manera em sento un instrument en mans de Déu —confessa—. Diuen que els artistes estem tocats per una vareta màgica i, en el meu cas, aquesta vareta és diu Esperit Sant.» És per això que a l'hora d'iniciar un procés artístic del tipus que sigui Pujol sempre té molt més present la dimensió espiritual que no pas la material. «El repte és que l'oient o l'espectador sigui interpel·lat, obri la seva ment i pugui descobrir coses noves... I fins i tot obrir l'ànima cap a allò que és etern», explica convençut l'artista.

Guiat per una gran llibertat d'esperit, aquest polifacètic artista català, que ha col·laborat estretament amb artistes de la categoria de Subirachs, Pau Casals, Joan Miró o Joan Josep Tharrats, viu actualment la seva etapa de maduresa, sense deixar mai d'investigar i restar obert a la seva particular forma d'expressar-se. Més enllà de les modes i de la recerca de fama o diners, Pujol es planteja sobretot l'art com a missió. No li agrada la vanaglòria ni els honors mundans. Viu per i per a l'art. I amb el violoncel entre les mans, després de tants i tants anys de viatge, se sent absolutament amatat d'una força i un sentit que ben bé no és d'aquest món...

Agustí Codinach

TERRASSA

Presentació de Fòrum Català de la Família

■ L'acte va tenir lloc al Casal de Sant Martí de la parròquia de Cerdanyola del Vallès

Redacció

Cerdanyola del Vallès

El 30 de gener passat es va presentar a la diòcesi de Terrassa el Fòrum Català de la Família. L'acte, que va tenir lloc a la parròquia de Sant Martí de Cerdanyola del Vallès, va comptar amb la presència de Mons. Josep Àngel Saiz, bisbe de Terrassa, i de Jorge Buxadé, president de l'entitat.

Davant de més d'un centenar de persones, Buxadé va explicar els objectius i iniciatives més destacades del Fòrum Català de la Família, que neix com a apèndix a Catalunya del Foro Español. Segons va explicar el seu president, «l'entitat té la voluntat de promoure i defensar, en el si de la societat, d'una banda, els valors essencials de la persona, des de la seva concepció fins a la mort natural; i els valors de la família, constituïda per la unió matrimonial entre un home i una dona, de l'altra». Entre les iniciatives que el Fòrum impulsa hi ha actes en defensa de la vida, de la dignitat de la persona i de la llibertat d'educació. Una de les més destacades és la

El bisbe Josep Àngel Saiz va presidir la presentació.

recollida de signatures per impulsar al Parlament de Catalunya una llei que promogui la creació d'una xarxa de suport a les dones embarassades amb problemes socials i econòmics. És l'anomenada «Xarxa Mare». Aquest projecte, que ja funciona a

Madrid, s'ha iniciat també recentment a diverses comunitats autònomes de l'Estat espanyol.

El Fòrum Català de la Família va fer les seves primeres passes a Catalunya el febrer del 2007. Des de llavors ha estat

presentat a diverses diòcesis catalanes, la darrera d'elles la de Terrassa, on la iniciativa ha estat acollida amb entusiasme tant pel bisbe com per un bon nombre de preveres i laics. En l'acte de presentació del Fòrum a Terrassa, Mons. Josep Àngel Saiz, que va mostrar tot el seu suport a l'entitat, va ser convidat a parlar sobre *La família cristiana avui*, un tema que li agrada especialment. El prelat va recordar la doctrina de l'Església sobre la família, que va ser presentada com a veritable «Església domèstica, cèl·lula bàsica i fonament de la societat». Mons. Saiz va repassar alguns dels seus drets tot i que sense oblidar que la família també té els seus deures.

A la segona part de la ponència, el bisbe de Terrassa va parlar sobre la transmissió de la fe en la família. A més d'assenyalar les dificultats evidents que avui presenta aquesta missió, Mons. Saiz va aprofitar per fer algunes propostes i apuntar alguns possibles camins de futur. L'acte es va tancar amb un interessant col·loqui i amb l'encoratjament de continuar treballant de valent en favor de la família i de la vida.

Trobada de religiosos a la recerca d'un nou alè

Redacció / Sant Cugat del Vallès

En la proximitat de la Jornada per la Vida Consagrada, el diumenge 1 de febrer es va celebrar al Casal Borja de Sant Cugat del Vallès una trobada de religiosos de la diòcesi organitzada per la Delegació Episcopal per a la Vida Consagrada.

La trobada a Sant Cugat va aplegar centenars de religiosos.

La jornada, que va ser presidida pel bisbe Josep Àngel Saiz, va tractar sobre *La vitalitat de la vida consagrada*. Després de projectar un audiovisual elaborat per la Conferència va tenir lloc un interessant diàleg sobre el tema, remarcant, entre altres elements, la importància del sentit de pertinença i del sentit comunitari, l'equilibri i integració entre la vida interior i l'acció, i la importància dels joves. També es va subratllar que els religiosos han de ser visibles i llegibles enmig del món. Aquesta primera part de la Jornada es va tancar amb diverses informacions d'activitats organitzades des de la Delegació, encapçalada per la Gna. Núria Casas, o.d.n., delegada episcopal per a la Vida Consagrada.

Tot seguit, i després d'una estona per a la convivència, el bisbe Josep Àngel Saiz

va presidir l'Eucaristia, que va ser concelebrada per diversos preveres, seculars i regulars de la diòcesi. A l'homília el bisbe va comentar la importància del Sínode sobre la Paraula de Déu i va remarcar la dimensió profètica de la vida consagrada a partir de l'escolta de la Paraula de Déu. També va dedicar part de la seva reflexió a la importància de la consagració a Déu, des de la intimitat amb el Senyor, que omple tot l'ésser humà. Finalment va reflexionar sobre la pastoral vocacional, recordant que explícitament no hi ha crisi de vocacions sinó que es tracta d'un problema de sordesa i d'interferències, i que cal propiciar l'encontre personal amb Jesucrist.

Les diverses comunitats religioses assistents a la trobada van participar especialment en les pregàries, preparades des de cadascun dels onze arxiprestats de la diòcesi. En acabar la celebració, Mons. Saiz va convidar tothom a viure la caritat cristiana enmig d'una societat que viu immersa en una forta crisi econòmica. L'endemà, dilluns 2 de febrer, es va posar el colofó a la trobada de religiosos amb la celebració a la catedral de la Jornada Mundial per a la Vida Consagrada. El bisbe de Terrassa va presidir la celebració eucarística i va animar els presents a continuar vivint la seva vocació i carisma amb fidelitat a la voluntat de Déu.

Cloenda de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians

Redacció / Terrassa

El diumenge dia 25 de gener, festa de la Conversió de Sant Pau, va tenir lloc a la catedral de Terrassa la cloenda diocesana de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. La celebració va ser presidida per Mn. Salvador Cristau, vicari general, en representació de Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, bisbe de Terrassa, i concelebrada per Susana Woodcock, rectora de l'Església de Crist de Sabadell, de l'Església Espanyola Reformada Episcopal, i pel pastor Benjamí Planas, en representació del Consell Evangèlic de Catalunya. També es van fer presents Mn. Fidel Catalán, secretari general i canceller i rector de la parròquia del Sant Esperit de Terrassa, i Mn. Josep Esplugas, delegat episcopal d'Ecumenisme i Relacions Interreligioses.

La celebració va consistir en la pregària de Vespres. Després de la recitació dels salms propis de la festa, es van llegir fragments de la Paraula de Déu que van ser comentats successivament pels diversos representants de les co-

munitats cristianes. Benjamí Planas va comentar el text de la primera Carta als cristians de Cortint (1,10-15) fent una invitació des de sant Pau a la veritable unitat en Crist. Susana Woodcock va glossar el fragment d'Ezequiel (37,15-38) i va parlar de la divisió del poble d'Israel i la crida des de Déu a la unitat sota el guiatge de l'Esperit Sant. Finalment Mn. Salvador Cristau va fer una acció de gràcies pel do de la pregària comuna i va recordar la riquesa de la gràcia de Déu que ha estat vessada en els cors dels creients. Va acabar les seves paraules amb una invitació a continuar el treball per la unitat enmig d'un món que pateix la fragmentació i la divisió. Cadascuna de les diverses intervencions va estar acompanyada per la interpretació d'uns interludis musicals. La pregària de Vespres va continuar com de costum.

Després de la celebració va tenir lloc un refrigeri amb els assistents en els locals parroquials. En altres llocs de la diòcesi es van realitzar també actes de pregària comuna entre les diverses comunitats cristianes.

La catedral va acollir la pregària ecumènica.

BARCELONA

Ens va deixar Mn. Josep Nicolau i Martí

Joan Garrit i Bruguera

El dia 4 de gener va ser cridat a la casa del Pare, als 78 anys, Mn. Josep Nicolau i Martí, prevere de les diòcesis de Barcelona i Sant Feliu. Rebé el presbiterat l'any 1956, la seva tasca pastoral s'inicià com a vicari de les parròquies de Sant Pere del Masnou, de Santa Maria de Badalona i també del Sant Esperit de Terrassa, i com a rector a Sant Martí de Carme, a prop d'Igualada.

El 1972, el bisbe li confià la responsabilitat d'iniciar canònicament una nova parròquia al Masnou, sota l'advocació de la Mare de Déu del Pilar. Encoratjat pel do de l'Esperit, per atendre pastoralment un sector allunyat de l'església parroquial, inicia la construcció d'un temple, que fou dedicat a la Mare de Déu, sota la nova invocació de Maricel. En aquesta etapa del seu sacerdoci esmerça els millors anys de la seva vida, portant una fructífera tasca pastoral, tant espiritualment com d'ajuda als necessitats. Càritas esdevingué una de les seves essencials preocupacions.

Però Déu volia quelcom més del seu ministeri. El cardenal Jubany necessitava un prevere de les seves qualitats i el 1989 el nomenà rector de la parròquia de

«Va ser un dels primers comentaristes de l'evangeli a Ràdio Estel»

Sant Bartomeu i Santa Tecla de Sitges. Amb renovada il·lusió, emprengué el nou repte. Aquí també, per facilitar l'assistència als fidels, va construir, en

un barri nou de Sitges, el temple que té l'advocació de Sant Joan. Va potenciar els actes de culte, donant carisma a noves activitats. La devoció i dedicació a la Mare de Déu, el fer instituir el culte dels primers dissabtes de mes, al santuari del Vinyet.

L'octubre de l'any passat, a punt de complir els 78 anys, deixa la seva vida activa i es retira a la residència Sant Josep

Oriol.

Les exèquies es van celebrar a la parròquia de Sant Pere del Masnou, amb la presència de més de 40 preveres, companys d'estudis, de treball, de Barcelona i de Sant Feliu. Va presidir la cerimònia el bisbe Agustí, de Sant Feliu, que en la seva homília va enaltir la vocació al sacerdoci fent alhora un petit paral·lelisme amb el treball i dedicació de Mn. Josep Nicolau.

El vicari episcopal del Maresme, Mn. Segimon, va donar en nom del cardenal Lluís Martínez el condol i va agrair el servei i entrega que, com a prevere, ha desenvolupat Mn. Josep.

Va ser un dels primers comentaristes de l'evangeli a Ràdio Estel. Home bo, que sabia escoltar, engrescador, amb neguit apostòlic, amb lliurament i preocupació per tothom, consiliari de grups de matrimonis, colònies d'estiu... els fidels recorden avui amb enyorança el seu tarannà.

Les seves despulles descansen al cementiri del Masnou, a tocar del barri de Maricel que tant estimava. L'Ajuntament del Masnou li va concedir la Medalla de la Vila en reconeixement al seu lliurament total tant en el camp religiós com també assistencial i cultural.

El cardenal es reuneix amb centres d'esplai i agrupaments escoltes

Redacció / Barcelona

El 31 de gener al matí va tenir lloc a la sala Sant Jordi del Seminari Conciliar una reunió del cardenal amb els responsables i consiliaris dels agrupaments escoltes i els centres d'esplai i amb els rectors de les parròquies de l'arxidiòcesi on són presents aquests centres. Era la primera vegada que es convocava a la diòcesi aquest tipus de trobada per parlar de l'educació en el lleure com una realitat evangelitzadora en el nostre temps. Emmarcada en l'aplicació de l'actual Pla Pastoral Diocesà, la reunió va ser molt ben acollida i valorada per tothom.

L'acte, en el qual es van fer presents una vuitantena de persones, la majoria ben joves, es va iniciar amb un moment de pregària, i tot seguit el cardenal va adreçar unes paraules de benvinguda i d'agraïment als assistents per haver acollit la convocatòria. Mons. Martínez Sistach va assenyalar que la reunió tenia cinc objectius principals: agrair el treball que monitors i caps fan com a educadors en el lleure; reconèixer i refermar la identitat cristiana dels nostres agrupaments i centres d'esplai; remarcar que els continguts de l'humanisme cristià contribueixen molt a la formació plena de la persona; posar en relleu la importància de la dimensió religiosa en la formació humana que es dona a esplais i agrupaments, i potenciar les relacions que es donen i s'han de donar entre els educa-

dors i els consiliaris i rectors, i entre els centres i agrupaments i les parròquies.

Posteriorment, els responsables del Moviment de Centres d'Esplai Cristians i de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya van presentar la realitat actual a la nostra diòcesi d'aquestes dues institucions. A continuació, el delegat diocesà de pastoral amb joves, Mn. Toni Roman, va fer memòria del document *L'educació en el lleure: una realitat evangelitzadora*, elaborat ja fa uns deu anys per totes les entitats cristianes educatives en aquest camp que s'apleguen en el Fòrum d'Organitzacions Catòliques de Joves (FOCJ). A partir d'aquest document va tenir lloc un temps llarg d'aportacions sobre els reptes i oportunitats del moment present per part de tots els assistents a la trobada.

Mons. Martínez Sistach va agrair totes les aportacions valorant molt positivament la trobada i animant tothom a repetir la convocatòria; va insistir en el fet que des dels centres educatius hem d'ofrir el que som i el que tenim, des d'una identitat clara, oferint sense imposar; trobant l'equilibri entre els diferents ministeris que hi ha a l'Església, preveres i laics.

La trobada va acabar amb el cant del *Virolai* tot donant gràcies a Déu i a Maria, demanant la seva intercessió en la tasca educativa i evangelitzadora que duen a terme els agrupaments i els centres d'esplai.

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, terapeuta ocupacional i animació, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places concertades amb la Generalitat de Catalunya.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera al Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundaciontrasrafatima.org

URGELL

«Volem transmetre l'evangeli de la pau»

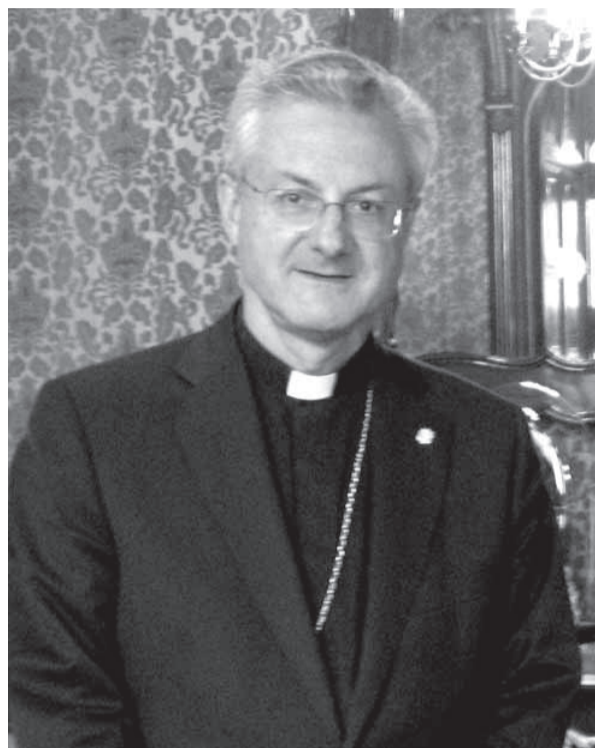
■ Mons. Joan Enric Vives va representar la CEE a Terra Santa

Redacció

Mons. Joan Enric Vives, bisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra, va representar recentment la Conferència Episcopal Espanyola en la peregrinació a Terra Santa que cada any fan els bisbes europeus i americans. La trobada d'enguany va estar emmarcada per un nou episodi de violència a la zona que va provocar mort i desolació, i que va fer créixer encara més l'anhel per una pau justa i duradora. Mons. Joan Enric Vives ha expressat les impressions de la seva estada a Terra Santa a l'espai de Ràdio Estel *Cristians al món*, presentat per Ignasi Miranda.

—Comunicar la Bona Nova és el que mou un grup de bisbes europeus i americans cada any a fer-se presents a Terra Santa. Quin balanç fa de l'experiència d'enguany?

—Es tracta d'unes trobades auspiciades per la Santa Seu, que va demanar a les conferències episcopals europees i americanes que es fessin presents cada any a Terra Santa per portar-los suport i ajuda, i per demostrar que tota l'Església universal vol que hi hagi una mediació en aquest conflicte. Des de la nostra perspectiva pastoral, volem transmetre l'evangeli de la pau, del perdó, de la reconciliació i de la solidaritat amb tots els pobles que pateixen. En un conflicte que ja dura més de seixanta anys veiem que es barregen moltes coses. Hi ha unes resolucions de l'ONU per les quals el poble d'Israel va poder construir el seu estat l'any 1948, però les mateixes resolucions demanen que la nació palestina també pugui organitzar-se i tenir el seu estat. Aquest és el camí que des dels acords d'Oslo sempre s'ha intentat sense èxit, perquè al darrere hi ha qüestions complexes i espinoses que creen molta dificultat per a una solució estable.

—Quin és l'horitzó cap al qual hem d'avançar?

—Hem d'aconseguir que aquests dos estats puguin conviure pacíficament i en pau. Hem d'aconseguir que Israel sigui reconegut pels seus veïns i valorat en la seva justa mesura, i que els temes religiosos deixin de barrejar-se amb les qüestions polítiques. Una cosa és la religió jueva i els immensos sofriments que va patir el poble jueu amb la Shoah, i una altra és el que pugui fer l'estat d'Israel actual amb el seu exèrcit i els seus dirigents. El mateix hem de dir de l'islam, que és una religió pacífica i pacificadora, per més que hi hagi qüestions en què hagin d'evolucionar com per exemple en el contacte amb el món modern, però una altra cosa molt diferent és el fonamentalisme. Per tant, una cosa és l'islam i una altra són els terroristes de l'islam. Són precisions que cal fer.

—Què destacaria dels contactes que van tenir a la zona?

—L'objectiu de la nostra estada és participar en la reunió dels bisbes ordinaris de Terra Santa, tots catòlics però amb ritus diferents. Amb tot, també tenim relacions ecumèniques i interreligioses amb el món jueu i amb el món de l'islam, i intentem mantenir contactes amb polítics de tots dos cantons. Enguany, pel conflicte, ha estat més difícil. Un altre objectiu de la nostra estada és rebre les darreres informacions dels problemes que afecten especialment els cristians, una minoria que no arriba a un 2% de la població i que corre el perill de ser menystinguda. El gran perill per a ells és el cansament i

la temptació de marxar i d'abandonar.

—Quina opinió hi ha entre la població jueva i palestina de la visita dels bisbes europeus i americans?

—És difícil que la premsa jueva i palestina se'n faci gaire ressò. En canvi, la premsa cristiana d'arreu del món sí que se'n fa ressò i, de retruc, en el nostre cas, la població catalana i espanyola, que fa ressonar la veu d'un grup petit que podria arribar a ser oblidat. Els cristians a la zona necessiten que hi anem en peregrinació, però també les nostres ajudes materials. A casa nostra celebrem la col·lecta del Divendres Sant per als Llocs Sants, que s'hauria d'incrementar, però també hauríem d'impulsar més iniciatives: intentar ser més pròxims, ajudar-los, comprar productes d'allà, donar beques, fer agermanaments entre parròquies i escoles. Tot són camins, però sense oblidar la veu de pau i

de pacificació en moments de guerra i de dificultats.

—Es poden obtenir èxits en el camí de la pau amb aquesta experiència?

—Hem de fer memòria que també per a nosaltres, durant la guerra, la postguerra i la dictadura, era molt important que el món parlés de Catalunya i d'Espanya. Hem de descobrir, per tant, que aquesta influència és més important del que ens pensem i que, de vegades, sostenint la gent d'allà des de casa nostra, evitem més mals. La nostra veu de pastors no vol decantar-se pels uns o pels altres, perquè no hi tenim interessos polítics, només vol fer una certa mediació. És un treball petit i humil que, a un nivell més elevat, fa la Santa Seu i la Secretaria d'Estat. D'altra banda, hem de poder dir sense embuts que la resposta d'Israel ha estat totalment desproporcionada i que el fet que tinguin la seguretat pràcticament com una religió els pot tancar molt. Som conscients de la dificultat d'haver d'acceptar que tirin coets al teu territori, amb el perill que suposa per a la població, però la resposta no pot ser la que ha donat Israel, amb tantes morts d'innocents, utilitzant bombes de fòsfor, destruint escoles, instal·lacions de l'ONU, mesquites... Això encara crea més odi i hi ha el perill que d'aquesta situació de Gaza en surti una dificultat tan gran que ningú no la pugui solucionar.

—Quin missatge d'esperança li agradaria transmetre?

—Hem de pregar molt per aquesta pau. Encara que ens pot semblar que la pregària no té efectivitat, nosaltres sabem que misteriosament sosté els altres. També hem de col·laborar amb la reconstrucció de Gaza, i una de les maneres com podem fer-ho és peregrinant a la zona. Anem-hi, veiem-los, participem-hi, que ens vegin pels carrers, perquè això els dona vida i economia, sense haver de dependre d'almoines.

SOLSONA

Homenatge al doctor Salvador Reguant

R.E. / Súria

En el marc de les festes de Sant Sebastià, la parròquia de Súria va retre un homenatge al Dr. Salvador Reguant. És durant aquestes festes que es renova el vot de poble en una missa solemne a l'església parroquial. Aquest any, amb motiu de l'esmentat homenatge, el rector de Súria, Mn. Josep M. Vilaseca, va convidar Mn. Reguant a predicar l'homilia de la celebració. La missa va ser concelebrada pels capellans de l'arxiprestat i alguns del bisbat, amb totes les autoritats de Súria i l'església plena de gom a gom. Fou l'aportació de la parròquia a l'homenatge del Dr. Reguant, ja que va ser en aquesta església que va cantar la seva primera missa el 29 de juny del 1953. El Dr. Salvador Reguant és fill de Súria, sacerdot, geòleg i intel·lectual reconegut.

La missa va ser viscuda amb gran solemnitat.

Unes 300 persones van omplir l'església del Roser, encapçalades per l'alcalde, Antoni Julián, el conseller d'Universitats

de la Generalitat, Josep Huguet, i altres personalitats de la població. Va ser un acte acadèmic en què es va fer palesa la grati-

tud de Súria per la trajectòria, qualitat humana i compromís científic i teològic del Dr. Reguant. David Serrat, catedràtic de la Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona, va tenir una intervenció en la qual va fer una glossa del seu recorregut vital i va destacar-ne la línia científica. El conseller Huguet va remarcar els valors de ciència, visió humana i arrelament al país del Dr. Reguant. L'acte va finalitzar amb la intervenció de la coral Sòrissons i amb la inauguració d'una exposició que commemora el mesatge de l'homenatjat en complir els seus 80 anys.

Durant l'acte se li va lliurar un regal singular com va ser un testimoni d'exploració de la mina del pou de Cabanas, que mostra les diferents modalitats de mineral que hi ha al municipi, en consonància amb el seu extens itinerari d'investigador i professor de geologia.

GIRONA

El Vaticà reconeix les virtuts heroiques de Lliberada Ferrarons

Víctor Gay
Girona

La Congregació per a la Causa dels Sants ha fet saber oficialment que ha reconegut les virtuts heroiques de la garrotxina Lliberada Ferrarons Vives (Olot, 1803-1842). El document porta data del 22 de desembre de l'any 2008, però s'ha fet públic aquests dies. És un nou pas en el camí vers els altars. Se'n va incoar el procés l'any 1942, amb motiu del centenari del seu traspàs i, d'ençà d'aleshores, ha seguit amb evident lentitud. L'any 1973 va finalitzar el procés diocesà, i ja havien transcorregut més de trenta anys! Després es va completar la *positio*, que va passar a la Congregació per a la Causa dels Sants a mitjan dècada dels anys noranta. No seria fins al 2007 que es va dur a terme a Roma. El congrés especial constituït pel promotor general de la fe i els nou consultors teòlegs, per tractar sobre l'heroïcitat de les virtuts de la serventa de Déu, ha donat com a resultat aquest estudi i, en vot unànime, ha reconegut l'excel·lència de les virtuts d'aquesta treballadora olotina.

El primer que cal dir és que es tracta d'una seglar, encara que terciària franciscana. De joveneta, com feien les nenes de l'època, va començar a treballar en una indústria tèxtil de la comarca, és a dir que

va conèixer en primera persona la duresa de la vida obrera especialment entre infants, noies i dones. S'adonà també que aquesta aportació a les economies familiars suposava la impossibilitat de rebre educació reglada i amb una companya, Eudalda Ferrer i Pascual, van plantejar aquesta realitat al Dr. Joaquim Masmitjà, fundador de la Congregació de les Missioneres del Cor de Maria, també a Olot. Plegats van tirar endavant un programa educatiu i de formació especialitzat en les treballadores.

Ben aviat Lliberada va emmalaltir i va haver de deixar la feina a la fàbrica, però prostrada al llit seguia l'acció que havia iniciat, amb tota senzillesa i normalitat. La seva mort als 39 anys va estar envoltada d'un aire de santedat que creients i no creients de la comarca de la Garrotxa han

mantingut fins als nostres dies. En iniciar-se el procés en l'àmbit diocesà, les despulles de Lliberada van ser traslladades a l'església parroquial de Sant Esteve d'Olot, on reposen. Mans anònimes i benivolents fan realitat la presència ininterrompuda de flors i llum.

Actualment n'és vicepostulador a la diòcesi Mn. Joan Baburés, també olotí, que valora positivament l'aprovació de les virtuts heroiques de Lliberada Ferrarons, però reconeix també que el camí que resta pendent és llarg: «Cal esperar miracles per la intercessió de la venerable Lliberada, per fer avançar el procés», resu-

mia. En efecte, aquesta exigència que permetria la beatificació certament no és planera. També cal la pregària dels fidels, ho recorda Mn. Baburés, tot assenyalant que generacions d'olotins i olotines ja ho han fet a bastament; però la pregària cal que sigui insistent i amb fe. Regularment es publica un butlletí informatiu sobre la causa i també fa un parell d'anys un altre prevere olotí, Mn. Miquel Àngel Ferrés i Fluvià, va publicar un nou llibre biogràfic: *Lliberada Ferrarons, una fe sempre jove*, en la qual es destacava precisament el compromís social de qui aleshores era serventa de Déu, una treballadora que pot arribar als altars.

TARRAGONA

Mn. Miquel Barbarà, nou president-degà de la catedral

J.B. / Tarragona

L'actual vicari general de l'arquebisbat de Tarragona, Mn. Miquel Barbarà Anglès, ha estat nomenat nou degà-president del Capítol de la Catedral. Mn. Miquel Barbarà substitueix en el càrrec Mn. Francesc Gallart Magarolas, el qual ha

presentat la renúncia en complir els 75 anys. Mn. Miquel Barbarà va néixer a Almoher (Baix Camp) el 10 de juny de 1939. El 1963 va ser ordenat prevere a Tarragona. És llicenciat en Teologia i en Ciències Socials per la Universitat Gregoriana de Roma i llicenciat en Sociologia per la Universitat Complutense de Madrid.

MISSES en favor de l'Església de l'Europa de l'Est i del Tercer Món

Ajuda a l'Església Necessitada

Associació Pública Universal dependent de la Santa Seu
Ferrer del Río, 3 - 28028 MADRID - Tel. 917 259 212

Filial: Luis Antúnez, 24, 2n 2a - 08006 Barcelona - Tel. 932 373 763

c/c: 0049-1806-91-2110636317 - BSCH - Barcelona

La Caixa - CC: 2100-1344-63-0200111817

E-mail: fc@ain-es.org / www.ain-es.org

«Podeu ajudar-los encarregant-los misses amb el mateix estipendi que a la vostra diòcesi. Ells les celebraran amb molt de gust per les VOSTRES INTENCIONS.»

¿Sabeu que milers de sacerdots de l'Església Missionera i de l'Europa de l'Est subsisteixen gràcies als estipendis de les Santes Misses que «Ajuda a l'Església Necessitada» fa arribar a aquests veritables deixebles de Crist d'avui dia?

* Vull que se celebrin..... MISSES per les intencions següents:.....

* Envio..... € com a DONATIU

Nom i cognoms:.....

Carrer i número:.....

C. Postal i Ciutat:.....

LLEIDA

«Els pares de santa Teresina presentaven tot un ventall de valors»

■ El P. Gabriel Isal es defineix com un «enamorat» de Lluís Martin i Cèlia Guérin

Jordi Curcó

Tal com ja va informar el nostre setmanari, les relíquies dels pares de santa Teresina de l'Infant Jesús, Lluís Martin i Cèlia Guérin, beatificats el 19 d'octubre del 2008 a la basílica de Lisieux, van ser acollides al santuari de la seva filla a Lleida, del 17 al 22 de gener. La petita urna va viatjar al santuari carmelita procedent d'Itàlia, per ser venerada per centenars de lleidatans, abans de retornar al santuari de Lisieux, fent una breu aturada a Burgos. Paral·lelament a les celebracions religioses en honor de les relíquies, la sala d'actes del santuari va acollir dues taules rodones organitzades conjuntament pel santuari i la Delegació diocesana de Família i Vida, sota el lema «La seva presència és llum per a la família cristiana d'avui». Un dels ponents va ser el carmelita Gabriel Isal, «un enamorat d'aquests pares», com ell mateix es defineix. El P. Isal, fill de Badalona, va anar a Lleida des de la seva comunitat de carmelites de Palma de Mallorca, per tal de participar en els actes programats amb motiu de la vinguda de les relíquies.

—Per què us definiu com un «enamorat» de Lluís Martin i Cèlia Guérin?

—Doncs perquè algú ha dit que jo era

un expert coneixedor d'aquests esposos. No m'agrada la paraula *expert*, ni la de *conexedor* —si no ens sabem conèixer ni a nosaltres mateixos...—, però sí la d'*enamorat*. Quan he anat amb pelegrins a Lisieux, sempre els he fet pujar al turonet darrere del santuari per mostrar-los les seves sepultures i els recordo la importància que van tenir.

—Lluís i Cèlia van ser beatificats perquè eren pares d'una santa?

—No i sí. Ho han estat per ells mateixos, com a persones creients, com a parella, pares de família, vidu i malalt, un aspecte poc conegut d'aquests esposos. Però també han estat beatificats per la seva capacitat de «crear» una santa (deixem de moment Leònia, una altra filla en procés de beatificació) tan universal, patrona de les Missions, i pel volum d'escrits, doctora

El P. Isal es manifesta un «enamorat» dels esposos Martin.

de l'Església, amb només 24 anys!

—Quins aspectes a imitar en destacaríeu?

—La forta vivència de fe, confiança en Déu i entre ells; vida de pregària en família, preocupació i ajuts puntuals a necessitats en família, treball en família i en paraules majúscules: amor, respecte, edu-

cació. Tot un ventall de valors.

—S'ha dit que aquesta beatificació ha estat singular. Per quins motius?

—En primer lloc, perquè ja era hora! Molt dir que si l'Església està formada per diverses i multicolors Esglésies domèstiques, però no teníem cap sant entre tants matrimonis. Han de ser tot religiosos, freres, fundadors de congregacions o bisbes o màrtirs? I després, pel que he dit: quins pares que ens han regalat!, quines filles!

—Què representa per a Lleida, per al santuari de Santa Teresina i per als carmelites haver tingut el privilegi de tenir les relíquies d'aquests esposos?

—En primer lloc, tot un honor i una joia immensa. Segon, un sentiment de gratitud per aquest reconeixement per part del Vaticà envers el nostre santuari de Lleida i la seva tasca de difusió de l'espiritualitat de Teresina. Tercer, ens ajuda a destacar que Lleida és ciutat cruïlla de pelegrinatges. I quart, una gran responsabilitat de treballar molt més fort per la família. No només pels promesos, esposos, jovent, catequesi d'infants... sinó també per la família en les seves vessants: societat espousal, com a sagrament de l'amor del Crist; i societat paternofamiliar, com a sagrament de l'amor creador del Déu-amor; i com a fonament de la societat.

Representació solidària del musical «Godspell»

J.C. / Lleida

El 24 de gener, amb l'auditori municipal Enric Granados ple de gom a gom, es va representar *Godspell*, una obra de teatre musical nascuda als anys setanta de la mà de John-Michael Tebelak i Steven Swchart, adaptada a l'evangelis segons sant Mateu, d'acord amb l'esperit renovador de la seva particular manera de viure i veure la fe cristiana: un musical modern que torna a explicar la història de Jesús i les seves paràboles a través del cant, del ball, de la música, del *clown*, del mim...

L'Auditori es va omplir de gom a gom per gaudir d'aquesta obra musical, posada en escena pel Grup de Teatre d'Animació Missionera Aguiluchos, organitzada per la Delegació diocesana de Missions. Aquest acte va tenir lloc la vigília del Diumenge dedicat a la Santa Infància, o Dia de la Infància Missionera, el 25 de gener, amb el lema

La representació va anar a càrrec del Grup d'Animació Missionera Aguiluchos.

«Els nens i nenes ajuden els nens i nenes».

El bisbe de Lleida, Joan Piris, en la seva salutació al nombrós públic, va recordar la importància d'una jornada en què els infants aprenen, amb l'acompanyament dels adults, com ajudar els que més ho necessiten: «Per arribar a ser una sola família, entre tots ho podem fer.»

La recaptació de la venda d'entrades per assistir a la representació de *Godspell* va ser de 3.274 euros, que s'han destinat a dos projectes solidaris concrets: les Missioneres de la Caritat de Mare Teresa de Calcuta i el projecte *Chorillos* dels missioners combonians del Perú.

Ivars de Noguera recupera la campana «Sebastiana»

J.C. / Ivars de Noguera

El petit poble d'Ivars de Noguera, amb poc més de 360 habitants, va viure una jornada de festa amb motiu de la recuperació de la tercera campana de la seva església. Per solemnitzar encara més l'esdeveniment, per primera vegada, hi va anar el bisbe de Lleida, Joan Piris. La festa de l'estrena de la nova campana es va iniciar amb la celebració de l'eucaristia a l'església parroquial de l'Assumpció de la Mare de Déu, presidida per Mons. Piris i concelebrada per l'actual rector, Mn. Joan Bisart, i l'anterior rector, Mn. Màxim Buil.

La celebració va ser molt concorreguda i participada, especialment en el moment de les ofrenes. Després tothom es va traslladar a l'Ajuntament, on estava dipositada la nova campana, que va ser beneïda pel bisbe Joan Piris. L'endemà la nova campana va ser pujada fins al campanar per ser col·locada a la vora de les dues campanes antigues ja existents: la *Maria*, amb una antiguitat de 170 anys i un pes de 220 kg, i l'*Assumpció*, la més antiga, que data del 1634, amb un pes de 240 kg.

La nova campana ha estat una iniciativa de l'Ajuntament del poble, que ha comptat també amb la col·laboració de la parròquia. L'alcalde d'Ivars de Noguera, Pere Magrí, va explicar a *Catalunya Cristiana* que, amb aquesta inicia-

tiva, s'ha volgut recuperar la tercera campana que des dels anys quaranta mancava a l'església d'Ivars de Noguera, quan aquesta va ser traslladada a l'església d'Alfarràs, que no en tenia. La nova campana té un pes de 390 kg. El seu nom és *Sebastiana*, en honor del patró del poble sant Sebastià, la imatge del qual porta gravada la campana, amb la següent inscripció: «Per honorar el patró del poble, / Sebastiana m'han posat, / per això vull ser campana / de tota la comunitat.»

El bisbe va beneir la campana.

Ha estat fosa per la casa Carvajal d'Alcoletge, empresa especialitzada en el món de la campana, que ha estat també l'encarregada de col·locar-la al campanar de l'església. La *Sebastiana*, des del dia de la seva benedicció, convoca la comunitat d'Ivars de Noguera a celebrar la fe i la vida.

Testimoni

«Àfrica se salvarà per la dona»

■ Mn. Jordi Mas Castells, missioner al Camerun des de fa gairebé cinquanta anys

Rosa Maria Jané Chueca

L'Obra Social de Caixa Penedès va concedir el premi Josep Parera 2008 al Casal d'Infants del Raval i a Mn. Jordi Mas Castells, missioner al Camerun des de l'any 1960. Jordi Mas ha assegurat que rebre aquest premi suposa «saber que no estàs sol, que hi ha gent que et dona suport i que creu en el que fas. És sentir-se família, és viure un sentiment de fraternitat». El premi Josep Parera reconeix la trajectòria sostinguda al llarg del temps tant d'una persona com d'una entitat al servei del desenvolupament comunitari en les dimensions social, humanitària i/o solidària, i atorga 50.000 euros a cadascun dels premiats.

—Què va trobar quan va arribar a l'Àfrica fa gairebé cinquanta anys?

—El primer que vaig haver de fer va ser un canvi de xip, canviar la meua visió, perquè allà tot és diferent. Es produeix un xoc entre el bagatge que portes tu i el que descobreixes a l'Àfrica. Allà no pots actuar com ho faries si fossis a Catalunya. El sacerdot no es pot limitar a administrar sacraments i prou. Els primers mesos els vaig dedicar a observar la realitat, abans que a actuar.

—I quina és l'actuació que va dur a terme?

—Em va sorprendre molt descobrir una massa de gent empobrida, i m'he dedicat, sobretot, a intentar satisfer les necessitats bàsiques de la població: sanitat, mitjançant la construcció de l'hospital de Madà, que és un centre de referència a la regió i en el qual es tracten malalts de més de 200 pobles amb un total de 250.000 habitants, dispensaris; educació, a través d'escoles infantils i de formació professional, centres cívics, centres d'acollida; alimentació, amb la construcció de pous d'aigua, amb camps d'experimentació agrícola i avícola... les necessitats són múltiples i variades.

—La dona ocupa un lloc destacat en aquesta promoció?

—Per descomptat. El paper de la dona africana és fonamental. La dona africana té un potencial enorme i ha estat trepitjada, menyspreada i ignorada. Àfrica se salvarà per la dona. És l'educadora de la família, té un gran sentit de família, és una treballadora responsable, administra l'economia molt millor que l'home... per això tenim centres de promoció de la dona, perquè creiem que educant-la a ella eduquem tota la família. Els joves també són un motiu de preocupació perquè juntament amb les dones són els grans pilars del continent.

—Vostè treballa a la regió de Makary-Blangoua, a l'extrem nord del país, una de les zones més pobres i amb una població majoritàriament musulmana. Com és la convivència?

—La convivència es basa en un gran esforç de comunicació. El meu interès no és batejar cap musulmà, cosa que no he fet, sinó treballar en favor d'una població pobra i necessitada perquè aconsegueixi

«El meu interès no és batejar cap musulmà, sinó treballar en favor d'una població pobra i necessitada»

tenir un futur millor. Jo no he de convertir ningú. Crec que hi ha d'haver un camí de trobada entre l'islam i el cristianisme en favor de la pau, de projectes de desenvolupament... i això és el que intento: treballar en favor de la persona que és al meu costat, sense tenir en compte a quina religió pertany. Vivim junts i ens hem de donar la mà cada dia, i això crec que és el més bonic.

—Què li han ensenyat aquests anys a l'Àfrica?

—M'han ensenyat moltes coses boniques. Una d'elles és que has de fer el que realment pots fer i fer els passos per aconseguir-ho. Un altre aspecte que he après és a viure amb el que tens i gaudir-ne, degustar-ho. També m'ha ensenyat a tenir paciència, a saber esperar, a ser realista i a no viure angoixat. Àfrica és molt a prop d'Europa, i a l'Àfrica es viu mirant Europa. Àfrica continua sent la gran desconeguda i penso que l'hem de mirar amb goig, amb esperança i saber-ne descobrir els grans valors.

claret

Roger de Llúria, 5 • 08010 Barcelona
Tel. 933 010 062 • Fax 933 174 830 • A/e: editorial@claret.cat

www.claret.cat

El Jesús de la història

Antoni Bantué

El Jesús de la història

L'autor planteja l'impacte de Jesús dins la història, a partir sobretot de dos fets: el conflicte que ell suscità i que culminà en la condemna a mort; i l'enigma històric pel qual, un cop mort Jesús, va arrelar el primer cristianisme.

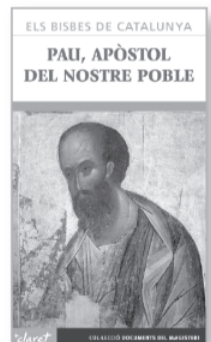
228 pàg. 18,00 €

Els bisbes de Catalunya

Pau, apòstol del nostre poble

L'Església celebra enguany el bimil·lenari de l'apòstol sant Pau. Els nostres bisbes han volgut afegir-se a la celebració amb aquesta carta pastoral que ens recorda les arrels paulines de l'Església catalana.

40 pàg. 3,00 €

El Estado español reconoce el carácter de sociedad laica el libro y el no...

Santiago J. Castellà Surribas

Els acords concordataris entre Espanya i la Santa Seu

Què diu el text del Concordat? S'adiu amb l'estat aconfessional que propugna la Constitució, o hi està en conflicte?

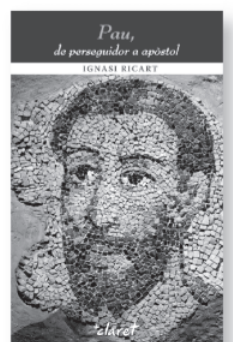
138 pàg. 12,50 €

Ignasi Ricart

Pau, de perseguidor a apòstol

Els textos de sant Pau traspuen la frescor dels orígens de l'Església, però també ens ajuden a traduir el missatge de Jesús al nostre món.

32 pàg. 4,00 €

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: 934 092 810 Fax: 934 092 775,
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catalunyacristiana.cat

«Sempre hem de tenir en compte la dignitat humana dels emigrants»

■ Johan Ketelers, secretari general de la Comissió Catòlica Internacional per a les Migracions

Redacció
Barcelona

El dimarts 3 de febrer, Johan Ketelers, secretari general de la Comissió Catòlica Internacional per a les Migracions, va impartir a la seu de Cristianisme i Justícia, a Barcelona, la conferència *Els moviments migratoris en temps de crisi econòmica*, organitzada per Justícia i Pau. Nascut a Bèlgica, casat i amb tres fills, Johan Ketelers fa cinc anys que ocupa aquest càrrec vinculat a la Santa Seu. Quins efectes té la crisi global en els moviments migratoris? Com està incidint en la vida dels immigrants? A aquestes i moltes altres preguntes va donar resposta en la seva ponència. Un dia després, va ser entrevistat al programa *Finestra oberta*, de Ràdio Estel, dirigit i presentat per Ignasi Miranda. Reproduïm a continuació, pel seu interès, aquesta entrevista al nostre setmanari.

—Sr. Ketelers, podria resumir-nos els principals continguts de la seva conferència?

—En la meua intervenció vaig assegurar que l'emigració constitueix avui dia un repte enorme per a la humanitat. Hem de trobar solucions per oferir una resposta adient a aquesta qüestió. L'emigració té molts «rostres» diferents, i això sovint no ho tenim prou en compte. Parlem molt de l'emigració a Europa, com si fos l'única, però gairebé mai no parlem de la que acull el continent asiàtic, que ja representa el 30% de l'emigració mundial. Es tracta, sobretot, d'una emigració de tipus econòmic, en contrast amb la que té lloc a l'Àfrica, que és, bàsicament, forçada, ja que la majoria són refugiats i desplaçats. Una dada significativa que val la pena de recordar és que el percentatge de l'emigració actual és el mateix que el de fa quaranta anys, el 3% de la població mundial. La gent busca perspectives de millora per a la seva vida i la de la seva família.

—No tots els corrents migratoris són iguals.

—Per descomptat. Hi ha fonamentalment dues tipologies diferents d'emigració. D'una banda, hi ha aquelles persones que viuen una situació desesperada i que es plantegen d'anar a viure en un altre indret, un altre país, un altre continent, per intentar assolir una millor qualitat de vida. De l'altra, hi ha les persones que no estan malament del tot, però que anhelan millorar. Cal assenyalar que els individus pobres i sense formació no es mouen amb la mateixa facilitat que les persones que tenen un nivell mínim d'educació.

—Com s'enfronta Europa a l'emigració?

—A Europa hi ha tres reaccions davant del fet migratori. La primera és tancar totalment les portes als emigrants. És una postura inviable, perquè no podem obviar aquesta realitat i posar-nos una bena als ulls. La segona reacció és la d'acceptar un nombre limitat d'emigrants, que és el que proposava el president francès Nicolas Sarkozy. Si ens decantem per aquesta postura, tindrem un problema de tipus moral, ja que ens hauríem de plantejar la pregunta de com fer la tria. No es tracta només d'una xifra, sinó de com establir els criteris per dur a terme aquesta elecció. Finalment, la tercera via seria acollir tots els emigrants que sol·licitin el seu desig de residir en un determinat país.

—Quina solució proposa vostè?

—Penso que, a nivell estructural, calen incentius perquè la gent d'un país no hagi d'emigrar. Els països rics i industrialitzats hem de prestar ajuda (econòmica, logística...) als països subdesenvolupats o en via de desenvolupament. D'aquesta manera, no hi hauria tanta emigració al món. En molts d'aquests països pobres hi ha poques possibilitats d'aspirar a una vida millor: no hi ha feina, l'economia és

molt precària, la sanitat i l'educació es troben sota mínims... Davant d'aquest panorama tan crític, la gent vol buscar una oportunitat per millorar i oferir un futur més prometedor als seus fills. Sens dubte, l'emigració forma part de la realitat humana.

—De vegades oblidem la dimensió humana de l'emigració.

—Sí. L'emigració podem considerarla com una qüestió merament econòmica, però això no seria lícit des del punt de vista cristià. Sempre hem de tenir en compte la dignitat humana dels emigrants. Hem de canviar de mentalitat; anar més enllà i reflexionar sobre la situació humana que viuen —i pateixen— aquestes persones. Solem tenir una actitud a la defensiva i això no ajuda a la seva acollida i integració. Són nombrosos els emigrants que treballen en situació d'irregularitat. Els seus drets han d'estar regulats i garantits,

i les seves necessitats primàries, cobertes. Això és fonamental perquè la humanitat pugui viure en pau, si no, podria desembocar en un conflicte mundial.

—L'actual crisi econòmica ha perjudicat els emigrants d'una manera especial?

—Sens dubte. La crisi ha fet que alguns emigrants que s'han quedat sense feina es plantegin la decisió de tornar al seu país natal. A Espanya, el Govern va llençar la proposta de pagar el viatge a la gent que vulgui tornar a casa. Per exemple, del milió d'emigrants que hi ha a Catalunya, només 1.400 persones es van acollir a la proposta. Això és perquè la gent vol quedar-se a viure aquí perquè pensa que, malgrat les dificultats actuals, hi ha més oportunitats que al seu país. Tenen l'esperança que el futur sigui millor.

—Quina funció desenvolupa la Comissió Catòlica Internacional per a les Migracions que vostè presideix?

—És un organisme internacional de l'Església catòlica, la seu del qual està ubicada a Ginebra, que desenvolupa la seva missió d'ajuda i de cooperació juntament amb els governs dels diferents països. Treballem en més de quaranta països atenent situacions de necessitat relacionada amb els moviments migratoris. Duem a terme una funció política i operativa. El nostre pressupost anual és d'uns 22 milions de dòlars. Un 40% d'aquesta quantitat prové dels Estats Units, el Canadà i Austràlia; un 30%, de les Nacions Unides, i el 30% restant, de les Conferències Episcopals, la Unió Europea, etc. Aquests diners van destinats a diversos projectes que s'impulsen des del compromís solidari de l'Església. Pel que fa als resultats d'aquestes iniciatives, l'important és pensar a llarg termini, no a curt termini. La caritat, la solidaritat i els valors de l'humanisme cristià són importantíssims per al bon funcionament de la societat. L'encíclica *Deus caritas est*, de Benet XVI, així ens ho corrobora.

Premi al programa de Ràdio Estel «De cap i de nou» sobre salut mental

Redacció / Barcelona

L'espai *De cap i de nou*, de Ràdio Estel, dedicat al tema de la salut mental, va rebre el 2 de febrer passat, al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, el premi del Consell Municipal de Benestar Social als Mitjans de Comunicació. Oriol Casals, director i presentador del programa, juntament amb Mn. Jaume Aymar, director de Ràdio Estel, van agrair el reconeixement municipal alhora que es van mostrar confiats a continuar treballant com fins ara a favor del benestar de les persones.

Coses de la vida

Perfecció divina

Hola, amics! Estem seguint a l'Evangeli l'inici de la vida pública de Jesús. Els que el seguien es preguntaven: «Qui és aquest que ensenya amb autoritat?» Nosaltres podríem preguntar-nos: «Com era el Fill de Déu com a home a la terra?» Imaginem-nos-el: humil, senzill, amb un gran magnetisme i de caminar pausat i majestuós. Els ulls, potser d'un matis verd com la prada per primavera, transmetent alegria, confiança i pau, i profunds com el fons de l'oceà; la seva paraula i el seu somriure, dolços com la mel. De voluntat ferma com una muntanya, company i amic de tota mena de persones i amb un cor tan gran com l'univers, on té cabuda tot l'amor envers el pròxim. Un amor veritable, espiritual que, com deia la Mare Teresa de Calcuta: «És tan gran que arriba a fer mal.» I a Jesús li'n feia tant, de mal, que va donar la vida per nosaltres. Era perfecte.

Cecília Aranés Mallo

cultura

El fons del Museu Bíblic de Montserrat s'exposa a Andorra

■ Fins al 26 d'abril es pot visitar la mostra «Viatge a l'Orient Bíblic» al Museu del Tabac

Redacció
Montserrat

El Museu Bíblic de Montserrat, creat durant el primer quart del segle XX pel P. Bonaventura Ubach, presenta al Museu del Tabac de Sant Julià de Lòria (Andorra) una exposició en la qual es proposa fer un viatge a través del temps. La mostra, que es pot visitar fins al proper 26 d'abril, està patrocinada per la Fundació Julià Reig. Exhibeix materials arqueològics que corresponen a les grans cultures de Mesopotàmia, Egipte i Palestina —gènesi de la civilització occidental—, que revelen el context geogràfic, cronològic i humà de la formació del poble d'Israel i que ha donat origen al llibre per excel·lència: la Bíblia.

L'exposició, que porta per títol *Viatge a l'Orient Bíblic*, comissariada pel P. Pius-Ramon Tragan, monjo de Montserrat i director de l'Scriptorium Biblicum et Orientale de l'Abadia de Montserrat, demostra indirectament quin és l'origen de molts valors de la nostra vida, recorda quin és el rerefons del nostre pensament i, sobretot, indica quines són les nostres arrels religioses.

Ho fa a través de 148 peces que, a més de l'interès propi dels objectes històrics, ofereixen la possibilitat de conèixer les grans civilitzacions que són l'arrel de la cultura grega i llatina, i que després han passat a formar la cultura d'Occident. Segueix un itinerari que recorre tot el creixent fèrtil: comença prop del riu Eufrates i continua vers el gran riu d'Egipte, el Nil, fins a arribar a la terra promesa. Un itinerari que segueix les petjades del poble d'Israel. Presenta, també, el camí que van seguir els israelites; un camí que, a la vegada, esdevé símbol de la vida humana, que també és un viatge.

El mitjà que permet endinsar-se en la història i el context cultural d'aquestes tres civilitzacions és, sens dubte, l'audiovisual, elaborat per a aquesta exposició i que resumeix, en catorze minuts, el seu itinerari a través del temps. El text es fonamenta en les fonts escrites dels textos antics i les vistes són preses directament en els indrets corresponents. És una eina que, en la visió i en el text, permet de comprendre més fàcilment i endinsar-se més a fons en la gran història social i religiosa de l'Occident.

El circuit de la mostra comença amb la Mesopotàmia, lloc d'origen del patriarca Abraham, pare d'Israel. Segles més tard, el poble vençut per Nabucodonosor va ser deportat a Babilònia. Allà va descobrir una civilització molt més evolucionada que la d'Israel. Il·lustren aquests contactes el *Codi d'Hammurabi*, quasi contemporani d'Abraham; l'escultura, molt més antiga, de Gudea (segle XXII aC), els segells cilíndrics de la cultura acàdica i assíria... Els fragments de construccions

amb inscripcions babilòniques i, com a valor especial, les tauletes amb textos cuneïformes, propis de l'època paleobabilònica.

Egipte és la segona part del recorregut. Recull els objectes d'aquesta llarga civilització, on el poble d'Israel, segons la Bíblia, hi va viure quatre-cents anys. Entre els testimonis d'aquesta cultura hi ha el bust de Ramsès II, el calc de l'escriba i el d'un *ka-aper* (capatàs), de la dinastia V, del segle XXVII aC. També es pot veure una col·lecció d'amulets de diverses divinitats egípcies, protectores; un dels objectes més preuats són els collarets que pertanyen a la cultura núbica (segle XVII aC). De l'Egipte hel·lenístic hi ha una esplèndida col·lecció de tanagres (bustos femenins, originàriament policromats, que servien d'ornamentació en les cases benestants). Cal destacar l'escultura de la deessa Isis, assimilada a la dea Afrodita, d'acord amb el gust grec.

La tercera secció és la dedicada a Terra Santa, que conté peces de ceràmica domèstica, que van des de l'època del bronze, passant per l'època del ferro, i arribant fins a l'època romana. Una reproducció ideal del segon temple de Jerusalem, obra d'Herodes el Gran, sintetitza la religió del poble escollit.

Al final de l'exposició es presenten objectes més recents que són propis de la cultura àrab i de la cultura jueva dels

Una de les seccions està dedicada íntegrament a Terra Santa.

La inauguració va comptar amb la presència de l'abat de Montserrat.

segles XIX i XX, que conviuen pacíficament a Terra Santa abans del 1948. Aquesta convivència podria ser l'exemple, un model, que demostra la possibilitat d'una convivència en el temps present.

El P. Bonaventura Ubach

El Museu Bíblic de Montserrat el va crear el P. Bonaventura Ubach amb les peces adquirides durant el primer quart del segle XX en cadascun dels països de l'Orient Bíblic, amb la finalitat de fer

comprendre amb més precisió el context en el qual ha nascut el llibre per excel·lència: la Bíblia. El P. Ubach va viure molts anys als països del Pròxim Orient relacionats amb l'origen de les Escriptures de jueus i cristians: Israel, Egipte, Palestina i Mesopotàmia.

Aquest monjo, que va néixer a Barcelona l'any 1874, estava entusiasmat per l'estudi de la Bíblia. De jove ja va tenir l'extraordinària iniciativa de comentar

l'Escriptura tota sencera d'acord amb els descobriments arqueològics, històrics i literaris dels països orientals. Això suposava visitar amb deteniment tots aquests països, conèixer les llengües i les cultures del passat. Amb esforç i tenacitat va realitzar el seu projecte: va viure més de trenta anys a l'Orient i el va conèixer pas a pas, viatjant sempre damunt d'un camell.

La seva gran obra escrita van ser els seus comentaris a molts llibres de la Bíblia. Per tal de fer conèixer les cultures orientals a un públic ampli, va idear també la creació d'un Museu Bíblic a Montserrat, on fos possible contemplar els materials arqueològics, testimonis de les diverses cultures orientals. La col·lecció de materials recollida pel P. Ubach és el primer fons del Museu de Montserrat actual. Ara, peces importants de la secció arqueològica del Museu que es poden contemplar exposades en el Museu del Tabac d'Andorra. És la primera vegada que aquestes peces surten de Montserrat.

Amb aquesta exposició es posen de manifest els lligams entre el principat d'Andorra i el monestir de Montserrat, a la vegada que respon al propòsit del mateix P. Bonaventura Ubach de difondre el coneixement de les cultures que són el context de la Bíblia. Així, doncs, el propòsit comú que uneix el Museu del Tabac i el Museu de Montserrat és difondre unes bases sòlides, geogràfiques, històriques i artístiques per conèixer els orígens de la nostra cultura i entendre els fonaments de la nostra tradició religiosa.

«Ars Sacra» dedica un número a Tarragona

Redacció / Tarragona

El 27 de gener, al Saló de Plens de l'Ajuntament de Tarragona, va tenir lloc l'acte de presentació del número 44, *Especial Catalunya-I*, de la revista *Ars Sacra*, dedicat al patrimoni artístic i cultural de Tarragona i, en especial, al Pla Director per a la restauració i la conservació de la catedral. Josep Fèlix Ballesteros Casanova, alcalde de Tarragona, va presidir la presentació, la qual va anar a càrrec de Joan Figuerola Mestre, arquitecte i coordinador de l'edició d'aquest número especial.

Va encetar el torn de paraules la Dra.

Maria José Arnaiz Gorroño, representant d'*Ars Sacra*, que va indicar que aquesta publicació serviria per donar a conèixer alguns aspectes d'una Tarragona que és massa desconeguda. Així mateix, Joan Figuerola va fer una exposició acurada del contingut de la revista, remarcant els trets relatius a les obres de restauració de la catedral de Tarragona.

Per la seva banda, el Dr. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat, va fer una valoració dels esdeveniments que han tingut lloc a la catedral durant l'Any Jubilar i va incidir en els propòsits per continuar treba-

llant en el millorament del monument més important de la ciutat. Va tancar l'acte l'alcalde de Tarragona, tot agraint el que ha significat l'Any Jubilar per a la ciutat, sobretot en l'àmbit de la cultura i va reiterar el seu propòsit de continuar col·laborant amb l'arquebisbat i amb el Capítol de la Catedral. Ballesteros també va lloar la iniciativa d'*Ars Sacra* per tot el que representa de promoció per a la ciutat i el seu monument més representatiu. Cal recordar que *Ars Sacra* és una revista de prestigi internacional dedicada a l'estudi i promoció del patrimoni cultural, arxius, arts plàstiques, arquitectura, museus i música.

Restauració del retaule de pedra policromada de sant Joan Baptista de l'església de Torrebesses

Jordi Curcó / Torrebesses

L'església de Sant Salvador de Torrebesses —del segle XII, de transició del romànic al gòtic, que va ser declarada el 1985 Monument Històric Artístic—, situada a la comarca del Segrià, llueix un magnífic retaule de sant Joan Baptista, recentment restaurat.

Es tracta d'un retaule de pedra policromada del segle XIV, que ha estat reubicat en el mur central de la capella de Sant Joan i del qual no se'n coneix l'autor. Està format per quinze peces i té unes mides de 3,5 m d'alçada per 3 d'ample. Segons es va dir en l'acte d'estrena de la restauració, que va tenir lloc recentment, el retaule és considerat una de les obres més singulars d'aquest període artístic a la diòcesi de Lleida.

La restauració es va iniciar el mes de maig del 2008 i va acabar a finals d'octubre. Els treballs han anat a càrrec de

El retaule es mostra ara en tota la seva esplendor.

cinc especialistes dirigits pel restaurador Ramón Solé, sota la supervisió tècnica del Centre de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat. El treball de recuperació li han retornat part de la seva policromia, a banda de refer els desperfectes i elements malmesos. El resultat ha estat magnífic i el retaule es mostra ara en tota la seva esplendor.

La Generalitat de Catalunya ha estat la institució que n'ha promogut la restauració, amb un pressupost total de 80.000 euros, amb el patrocini de la Diputació i el suport econòmic de "la Caixa", així com la col·laboració del Museu de Lleida Diocesà i Comarcal i de la mateixa parròquia de Torrebesses.

El retaule, presidit per la imatge de sant Joan Baptista, està format per quatre compartiments, on es poden contemplar diverses escenes de la vida i també del martiri del patró de la diòcesi, sant Joan Baptista.

Concert del Cor de Cambra Francesc Valls a la catedral de Barcelona

Redacció / Barcelona

El dissabte 21 de febrer, a dos quarts de nou del vespre, el Cor de Cambra Francesc Valls, cor de la catedral de Barcelona, ofereix el seu concert anual a la seu barcelonina. La tradició de realitzar un concert anual a la catedral de Barcelona es va iniciar el novembre del 2006 amb l'homenatge ideat per l'entitat Endins al P. Ireneu Segarra, figura clau en el món de la música sacra del segle XX. El 2007, l'eix temàtic va ser l'estrena d'una obra contemporània del jove compositor Oliver

Rappoport. Aquesta dinàmica és la manera que l'entitat Endins té de retornar d'una manera artística la col·laboració en la litúrgia de la catedral de Barcelona.

S'ha triat una obra emblemàtica i de gran importància dins del repertori de la música espanyola del Renaixement, *El Rèquiem*, de Francisco de Guerrero. És una partitura austera i ascètica d'una expressivitat profunda. La música és fidel al text que es compon d'un llenguatge modern, amb dissonàncies, on s'empra el silenci de manera artística i l'ús personal del contrapunt. Compta amb una textura bastant homofòni-

ca, amb una veu dominant i les altres subordinades a aquesta, anticipant-se d'alguna manera a l'harmonia funcional.

Tot i que des dels inicis del 2009 el Cor de Cambra Francesc Valls compta amb un nou director (el mestre David Malet) per fer un pas endavant en la qualitat artística i litúrgica del cor de la catedral, en aquesta ocasió el concert estarà dirigit pel mestre Jordi Casas. El fet d'apostar per una figura tan consolidada en el món coral demostra que el Cor de Cambra Francesc Valls vol situar-se entre els cors de nivell del panorama musical català i aposta per la qualitat

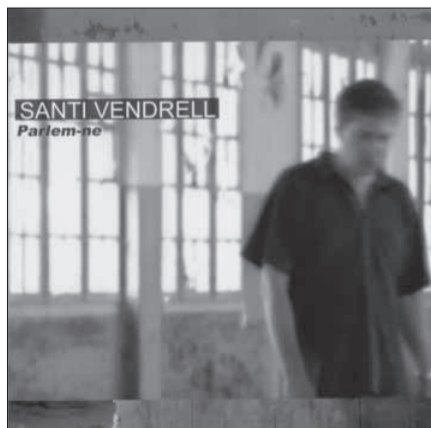
i pels coneixements de la música del renaixement i de la música polifònica espanyola del mestre Casas.

El Cor de Cambra Francesc Valls va ser fundat el novembre del 2003 per Rafael Murillo, amb la finalitat de garantir la qualitat i regularitat de la música per al culte i la litúrgia de la catedral de Barcelona, i alhora per promoure la música sacra. Actualment està format per dotze nous cantants de sòlida formació acadèmica, que actuen setmanalment en els oficis de la catedral, i ofereixen sempre un repertori variat i de qualitat.

Estil Estel:

recomanacions discogràfiques

★ Santi Vendrell, *Parlem-ne*.
L'Indi Music.

Maduresa artística

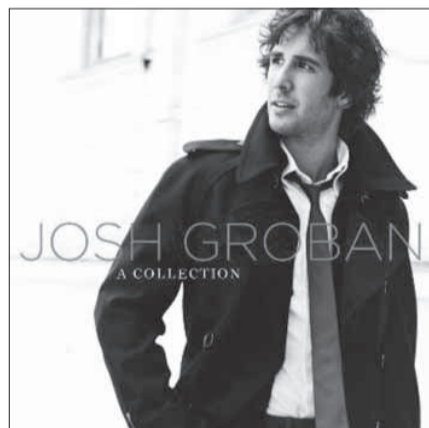
Santi Vendrell va ser, durant molts anys, un dels cantants catalans més populars a casa nostra. Componia i cantava cançons que arribaven al cor de la gent, i el públic les feia seves. Retirat temporalment de la música, Santi Vendrell torna amb una obra que és fruit d'un reposat procés de composició i maduresa artística. El pas del temps plana en gairebé totes les cançons d'aquest nou disc (el desè de la seva carrera): els somnis de joventut, l'enyor d'amors viscuts o perduts i els records d'infantesa, però també les ganes de tornar a començar de nou per sentir-se viu i continuar lluitant per aquells anhels encara no assolits.

★ Daniel Barenboim i Wiener Philharmoniker, *New Year's Concert 2009*. Decca Music.

Música vienesa

El concert d'any nou a càrrec de l'Orquestra Filharmònica de Viena —considerada unànimement una de les millors del món— va tenir enguany dues grans novetats. D'una banda, era la primera vegada que el concert era dirigit per Daniel Barenboim, cèlebre pianista i director d'orquestra, guanyador de sis premis Grammy. De l'altra, es commemorava el bicentenari de la mort de l'il·lustre compositor austríac Joseph Haydn (1732-1809), del qual es va interpretar una simfonia. En aquest doble CD s'hi inclouen també peces de Johann Strauss (pare i fill), Joseph Hellmesberger i Josef Strauss, majoritàriament valsos i polques.

★ Josh Groban, *A Collection*.
Warner Music.

Veü prodigiosa

El 3 de febrer passat va sortir a la venda aquest doble CD de Josh Groban. Es tracta d'un treball recopilatori, on es poden sentir cançons tan famoses com ara *To Where You Are*, *You Raise Me Up* o *February Song*, així com dos temes en directe no editats anteriorment i cinc dels temes de l'àlbum *Noel*, que va aparèixer el Nadal del 2007 i amb el qual va aconseguir el rècord de vendes d'aquell any als Estats Units. Amb la seva impecable veü de baríton líric, aquest artista, que és a punt de fer 28 anys, ja s'ha convertit en una gran estrella internacional. Groban ha venut més de vint-i-cinc milions de discos.

★ Pablo Milanés, *Regalo*.
Universal Music.

Al peu del canó

Deu cançons constitueixen el nou treball de Pablo Milanés, *Regalo*, on en recupera una dels seus inicis, *Paloma que quiso volar*, del 1963. També continua amb la seva vena reivindicativa i amb els temes de la societat com a protagonistes (*La libertad y Suicidio*). En el seu nou àlbum, Milanés, als seus 65 anys, abandona temporalment la música cubana més típica per acostar-se més cap al jazz. El cantautor, un dels màxims representants de la *nueva trova* cubana, complementarà aquest llançament discogràfic amb una sèrie de concerts per diverses ciutats europees. Per exemple, a Barcelona actuarà el proper 26 de febrer.

OPINIÓ

L'ensenyament a Catalunya després del decret de Nova Planta

■ Mn. Baldiri Reixac i el clergat català, tot un exemple d'actuació

Jordi Llorach i Cendra *

No cal insistir en allò de negatiu que va representar per a Catalunya les derrotes militars enfront dels exèrcits de Felip V de Castella, culminades l'11 de setembre de 1714 i la posterior promulgació del decret de Nova Planta. Un sol paràgraf d'aquest decret dona idea de la greu situació en què va quedar l'ensenyament en català. Deia taxativament: «*Que en las escuelas de primeras letras y de gramática no se permitan libros en lengua catalana, escribir ni hablar en ella dentro de las escuelas y que la doctrina cristiana sea y la aprendan en castellano.*»

Aquestes ordres colonitzadores van suposar la transformació dels mètodes per a la mainada i l'adaptació dels estudis generals superiors. Tot plegat, va tenir com a conseqüència una notable davallada en la qualitat de l'ensenyament a Catalunya, quan la resta d'Europa es trobava en ple procés de la Il·lustració i es posaven les bases de l'època moderna. Així, els estudis superiors van passar a dependre de la recent creada Universitat de Cervera, d'esperit felipista, i l'ensenyament dels infants esdevingué mutilat.

A la ràpida imposició del castellà hi va contribuir la virulència dels conqueridors, però, també, la feblesa de la majoria d'intel·lectuals i de bona part de la noblesa i de la burgesia catalana que va acceptar les imposicions amb escassa resistència, fins i tot amb certa complaença, tant per interessos personals, econòmics i de prestigi, com de parentesc amb famílies castellanques. Enfront d'aquesta actitud, es va enfortir la voluntat de bona part del poble que no volia perdre el dret d'aprendre en el seu idioma.

Durant aquesta època hi van haver algunes disputes entre la monarquia castellana i l'Església per controlar l'ensenyament, conflicte que, en bona part, es va resoldre, per manca de recursos econòmics reials, a favor de la institució eclesiàstica, que va esdevenir, per sort, el puntal escolar. Ho va assolir de dues maneres. L'una, amb les escoles dels ordes religiosos i creant-ne de noves; l'altra, molt destacada, per la vocació, sovint desinteressada de la clerecia i de mestres seglars no pertanyents al funcionariat, que, sobretot en pobles petits, van agafar el timó de l'ensenyament de les classes socials populars.

Personalitat il·lustre

En aquest context és on destaca la figura de Mn. Baldiri Reixac i Carbó, nascut el 1703 a Bell-lloc d'Aro, agregat al municipi de Santa Cristina d'Aro, al Baix

Empordà. Fill d'una família de terratinents, rep les primeres lliçons de mestres particulars. Després estudia al Seminari de Girona. L'any 1730 és nomenat rector de la parròquia de Sant Martí d'Ollers, del poble de Vilademuls, prop de Banyoles, a la comarca del Pla de l'Estany, on hi resta fins poc abans de morir, l'any 1781. Hi realitza les feines eclesiàstiques i, a més, fa de mestre i escriu i tradueix llibres al català, amb vocació d'afavorir la instrucció dels infants i dels joves en la llengua materna.

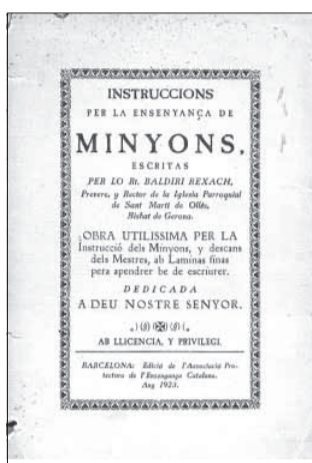
La seva principal obra, que el fa entrar per la porta gran al món de la pedagogia catalana, és les *Instruccions per la ensenyança de minyons*, publicada l'any 1749 i de la qual se'n van fer dotze edicions en menys de cent anys. Aquest *best-seller* del segle XVIII era, segons el mateix autor, «*destinat a la instrucció de minyons de ma parroquia y darla al públic perquè així pugui ser útil a tot lo Bisbat y d'altras llochs*». Del contingut, destaca, per exemple, la defensa que fa de l'ús de la llengua catalana, si bé recomana aprendre el castellà com a idioma estranger, del qual reconeix que representa una gran cultura.

També demostra interès per la instrucció de les nenes, exposant que «*podria lo mestre ensenyar a les filles lo llegir y l'escriure. Y no me diga ningú que saberho és estat de perdició de les donzelles*». Així mateix, dona gran importància a les escoles rurals i a l'educació de la pagesia, com a element de progrés. Des del punt de vista pedagògic exposa un seguit de recomanacions per fer l'ensenyament pràctic, àgil i engrescador, i afirma que «*en totes les ciències i arts l'exercici és lo millor mestre*».

Metodologia pedagògica

Els mètodes proposats per Mn. Reixac van ser molt emprats al bisbat gironí, si bé existeix abundant documentació que prova l'aplicació en llocs llunyans, com ara poblacions de Lleida, de Tarragona, dels Pirineus i, fins i tot, del País Valencià i de les Illes, sent-ne els principals seguidors els clergues —és habitual trobar exemplars de les *Instruccions* en els arxius i les biblioteques parroquials— i els mestres seglars de la ruralia i dels pobles petits.

A més, les propostes de Mn. Reixac es van veure recolzades en bona part per una

«Instruccions per la ensenyança de minyons», de Mn. Baldiri Reixac.

prescripció del Concili de Trento referent a l'ensenyament de la religió, bàsicament el catecisme i les prèdiques, que fos feta en la llengua de cada lloc, aspecte molt ben aprofitat per ensenyants de la categoria del rector d'Ollers, de tants altres clergues, de membres d'ordes religiosos, dels seminaris menors i dels mestres seglars amb les idees molt clares.

És remarcable l'obra duta a cap per personatges d'aquesta talla intel·lectual i patriòtica. Així, es pot afirmar que bona part de l'ensenyament en català durant aquesta època va ser preservat mercès als membres de base de l'Església catalana i que, generalment, va ser aplicat als fills de les classes menys afavorides: pagesia, baixa menestralia, artesans, treballadors industrials, jornalers agrícoles, etc. D'aquesta manera, sovint la clerecia i la gent senzilla es van constituir en

una mena d'urna on guardar les més valuoses essències de l'idioma, així com altres preuats tresors culturals d'un país que es resistia a l'invasor.

Per tant, la reconeixença i el merescut homenatge a tots els catalans menys afavorits econòmicament, però, sense cap mena de dubte, més rics en sentiment patriòtic i a molts «capellans de poble» que, sovint exposant-se a la repressió de les forces d'ocupació, van ensenyar en català fins que a partir de mitjan segle XIX es van iniciar, no sense dificultats, noves formes acadèmiques normalitzades.

Quan avui dia a Catalunya hi ha la dèria malaltissa d'anul·lar la importància de la religió catòlica, de fer del laïcisme la bandera de la postmodernitat progressista i d'atribuir el catalanisme únicament als estaments polítics, hom ha de saber que la història posa de manifest moltes actuacions de l'Església catalana en la defensa de la cultura i, en concret, de l'ensenyament en català. Un servei al país que ha de fer meditar i fer actuar en conseqüència més d'un.

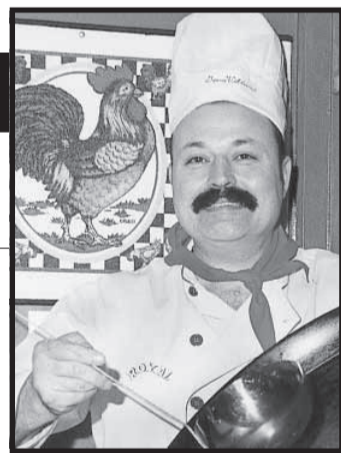
* *Historiador*

Document del decret de Nova Planta.

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

La feina, a tres minuts de casa

Avui m'he llevat amb una mica de dolor al costat. Segur que he dormit amb una mala postura. El primer que faig quan m'aixeco és posar una mica de música i entrar a la dutxa, des d'on contemplo el mar a través d'una petita finestra. A la llunyania hi ha una llanxa motora que arrossega un esquiador aquàtic que fa capricioses espirals. La sensació d'estar sota la dutxa i veure aquest bonic panorama fa que em senti un privilegiat.

Després, miro el rellotge i veig que són les 7.30 del matí. Com que el restaurant en què treballo de cuiner és a cinc minuts de l'apartament, no he de córrer. Quina sort!

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402 • www.joanvillaro.e.telefonica.net

Recuperar la memòria històrica eclesial

■ Presentat el tercer volum de «L'Església catalana durant el franquisme (1939-1975)»

Miquel Àngel Codina
Barcelona

«La nostra història no pot ser entesa plenament sense conèixer l'evolució del fet religiós en la nostra societat, i, per tant, en els bisbats de Catalunya.» Són paraules de Jordi Figuerola i Isabel Juncosa, autors de *L'Església catalana durant el franquisme (1939-1975)*. *Apunts per a una història. Volum III*, corresponent a l'arquebisbat de Barcelona i publicat per l'Editorial Claret. Temps enrere ja es van publicar les cròniques dels bisbats d'Urgell, Solsona i Vic (volum I) i de Girona, Lleida i Tortosa (volum II). Properament apareixerà el que recollirà la crònica de l'arquebisbat de Tarragona (volum IV).

El dilluns 26 de gener es va presentar el tercer volum d'aquesta col·lecció a la Sala Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona; una presentació que va coincidir amb el 70è aniversari de l'entrada de les tropes franquistes a la ciutat de Barcelona. L'escriptor Albert Manent va afirmar que «aquesta obra, tan complexa i alhora tan interessant, dóna a conèixer que al llarg del període franquista l'Església diocesana catalana era ben viva i això es reflecteix en cadascun dels volums d'aquesta sèrie monogràfica». «No es tracta —va afegir— d'un relat exhaustiu so-

bre l'evolució de l'Església catòlica catalana durant el franquisme (ens manca encara perspectiva històrica), sinó d'una primera aproximació i d'una recollida de dades que pugui ajudar més endavant a un recull més complet i definitiu.»

Per la seva banda, el P. Hilari Ragner, monjo de Montserrat i historiador, va explicar que la metodologia expositiva d'un llibre d'aquestes característiques «sol fer-se amb un ordre cronològic dels fets, o bé amb un ordre temàtic». «Jordi Figuerola i Isabel Juncosa han emprat un ordre mixt, és a dir, han conjuminat l'ordre cronològic i el temàtic de manera satisfactòria». També va manifestar que «els autors s'han mantingut objectius i equilibrats pel que fa a la interpretació dels esdeveniments». En el seu parlament, el P. Ragner va fer memòria dels bisbes Gregorio Modrego, Marcelo González, Narcís Jubany... i de fets eclesials de gran rellevància com el Congrés Eucarístic a Barcelona del 1952 o el Concili Vaticà II.

El P. Ragner va comentar als nombrosos assistents a l'acte —entre els quals hi

Portada del llibre.

havia Mons. Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona, i Mn. Josep M. Turull, rector del Seminari Conciliar de Barcelona—que «aquest llibre serà de gran utilitat, sobretot per a les noves generacions, perquè puguin rebre informació sobre una etapa concreta de l'Església barcelonina i catalana; a més, la seva lectura els ajudarà a entendre alguns aspectes de l'Església actual a casa nostra». El ponent va revelar que «el volum no

tan sols informa, sinó que també fa reflexionar» i que «esdevindrà un vademècum per als historiadors sobre aquesta temàtica». «El balanç de l'Església catalana durant els anys de la dictadura franquista és, certament, meritori. Sempre va estar al costat del poble i de la nostra llengua», va subratllar el P. Ragner.

Els autors

Jordi Figuerola, doctor en història i professor d'Història Contemporània a la Universitat Autònoma de Barcelona, és autor de diversos llibres dels quals desta-

quen els especialitzats en la història de l'Església catalana com ara *Església i societat a principis del segle XIX* i *El bisbe Morgades i la formació de l'Església catalana contemporània*. «Sabíem que l'elaboració d'aquest llibre podia ser difícil, però no pensàvem que ho seria tant. Això no obstant, tant la Isabel com jo hem posat molta passió per escriure'l. El nostre fil conductor ha estat, sens dubte, la "cultura catòlica", l'element essencial que identifica tot un col·lectiu», va dir Figuerola.

Isabel Juncosa, llicenciada en Història i en Documentació, és la codirectora de la Biblioteca de l'II-lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona. Les seves investigacions s'han centrat bàsicament sobre documentació i temes eclesiàstics: *La Consuetud de La Castanya, un exemple de documentació parroquial del segle XVII* i *Memòries d'un exiliat filipista de la Guerra dels Segadors*, així com les bibliografies sobre història de l'Església a Catalunya que anualment es publiquen a l'*Analecra Sacra Tarraconensis*. Juncosa va tenir un record molt especial per al bisbe Joan Carrera, «que ens va encoratjar en tot moment a fer realitat el nostre projecte». També va tenir paraules d'agraïment per a Montserrat Coll, directora general d' Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, pel seu suport en aquesta iniciativa literària.

L'Institut Emmanuel Mounier guardona el Dr. Josep M. Coll

Redacció / Barcelona

L'Institut Emmanuel Mounier de Catalunya, amb la col·laboració de la Facultat de Filosofia de la Universitat Ramon Llull, ha creat un guardó per homenatjar el testimoni de persones o comunitats que hagin mostrat en la seva trajectòria la doble qualitat de competència reflexiva i intel·lectual, i alhora de compromís vital, en la defensa de l'ésser humà i dels seus valors, tal com Emmanuel Mounier va fer en el seu temps.

Josep Lluís Vázquez Borau, president

de l'Institut Emmanuel Mounier de Catalunya, va anunciar recentment que el Reconeixement Emmanuel Mounier 2009 ha estat atorgat a Dr. Josep M. Coll i Alemany, «pels seus mèrits intel·lectuals i docents prou reconeguts en l'àmbit del personalisme comunitari i pel seu compromís en la reafirmació dels valors personalistes, tant en la tasca docent com en el seu tarannà filosòfic i vital». El lliurament de la placa tindrà lloc el dijous 21 de maig, a les 19.00, a la Sala Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona coincidint amb la darrera Aula Mounier d'aquest curs.

Bunyols artesans

INGREDIENTS:

mig got de llet
un rajolí d'aigua
25 g de mantega, sal
30 g de sucre
1 cullerada de conyac
pell de llimona,
canyella, farina,
ous, llevat i oli

PREPARACIÓ:

Dins d'un cassó ample tireu-hi: la llet, un rajolí d'aigua, la mantega, la sal, el sucre, el conyac, la pell de llimona i la canyella i poseu-lo al foc. Quan arrenqui el bull, tireu-hi la farina i remeneu-ho amb una espàtula de fusta sense parar. Us ha de quedar una massa toveta i quan es desenganxa del cassó, senyal que està al punt. A continuació, retireu el cassó del foc i deixeu-lo refredar una mica. Després, afegiu-hi un primer ou i treballau bé la massa fins que l'absorbeixi. Tireu-hi un segon ou i el llevat en pols i remeneu-ho tot bé.

A continuació, amb dues culleres untades amb oli, feu unes boletes de la mida d'una nou i fregiu-les amb oli calent. Si el primer bunyol us queda massa atapeït, afegiu-hi un rajolí de llet.

Poseu els bunyols sobre paper de cuina perquè escorri l'oli i deixeu-los refredar. Podeu farcir els bunyols amb nata muntada, crema catalana, xocolata, etc.

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

FILATÈLIA

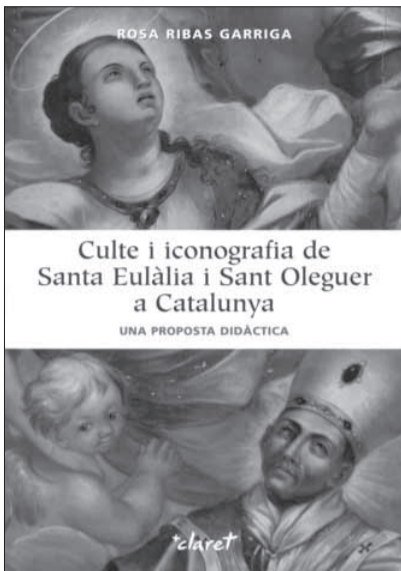
per Enric Graupera

Església de Notre-Dame la Gran

En el 80è Congrés de la Federació Francesa de les Associacions Filatèliques es va emetre aquest segell. Hi podem veure l'església romànica de Notre-Dame la Gran de Poitiers, molt ben treballada amb un perfecte burí. El seu valor facial és de 0,54 euros; al darrera hi ha el nom de la ciutat de Poitiers. Situada al centre de la ciutat des del segle IV a prop del castell feudal, l'església de Notre-Dame la Gran porta a les seves esquenes un intens passat. La part essencial de l'edifici va ser construït de nou al segle XI i la façana, al segle XII; als segles XV i XVI s'hi van afegir les capelles. Durant les guerres de religió (1562-1569) les estàtues de la façana van ser decapitades. El 1840, el temple va ser declarat monument històric. Recentment ha estat restaurat. La tasca de restauració va ser llarga, però efectiva; avui es pot admirar, sobretot, el fris del nivell més baix on s'explica que Déu va enviar el seu Fill per a la redempció de la humanitat. Al damunt, en dues files, els apòstols i dos bisbes fan de testimonis que Crist encara està present entre nosaltres a través de seva Església.

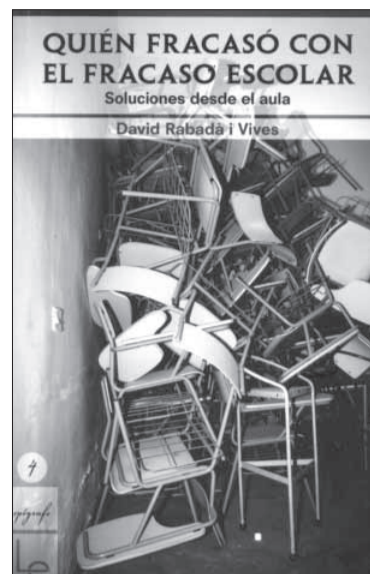
Llibres

Estudi sobre art

La sala capitular de la catedral de Barcelona conté al sostre la representació de santa Eulàlia i sant Oleguer transportats a la glòria celestial. L'autor és el pintor Pau Priu. L'obra, finalitzada el 1705, està considerada un dels murals iconogràfics més rics i complexos de la pintura catalana del segle XVIII. La historiadora i pedagoga Rosa Ribas és l'autora d'aquest llibre, en el qual analitza detalladament aquesta obra d'art i presenta una proposta didàctica per als alumnes de batxillerat.

Rosa Ribas Garriga, *Culte i iconografia de santa Eulàlia i sant Oleguer a Catalunya. Una proposta didàctica*. Editorial Claret, Barcelona 2009, 130 pàg.

Problemes educatius

Quién fracasó con el fracaso escolar no és una pregunta; és una afirmació per ajudar totes aquelles famílies preocupades per l'educació dels fills. El llibre delata els qui van ser realment les víctimes del clot acadèmic espanyol, destaca els culpables i aporta les solucions necessàries perquè no torni a passar mai més. Producte de milers d'experiències docents, el text del professor David Rabadà aporta, des de la pràctica, solucions viables als problemes educatius vidents.

David Rabadà i Vives, *Quién fracasó con el fracaso escolar*. Lectio Ediciones, Col·lecció Epígrafe, Valls 2008, 254 pàg.

L'alegria de l'Evangelí

El teòleg i pedagog José Ramón Urbieta proposa una sèrie d'actituds i comportaments evangèlics que, experimentats, ens donen la certesa que vivim en la veritat i que som fills i filles del Pare. Elaborat a base d'algunes «gotes» d'Evangelí, aquest llibre ens prepara per ajudar els nostres ulls a veure la vida com la veu Jesús i a trobar el sentit ple i joïós de la nostra existència. Aplicant-nos aquest «col·liri», potser el món no canviarà, però potser sí que canviarà el nostre cor.

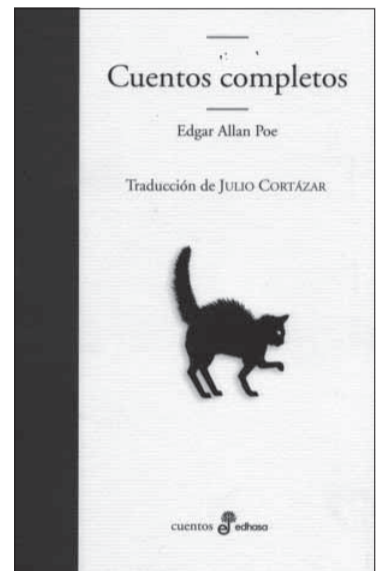
José Ramón Urbieta, *Treinta gotas de Evangelio*. Ediciones Narcea, Col·lecció Espiritualidad, Madrid 2009, 160 pàg.

Contes cèlebres

Edgar Allan Poe (1809-1849) és el pare de la novel·la políaca i el renovador de la novel·la gòtica i els contes de terror. «Si tots els meus contes —va escriure Poe— estiguessin inclosos en un gran volum i es llegís com si es tractés d'una obra aliena, el que més em cridaria l'atenció seria la seva gran diversitat.» I això és que ha aconseguit: reunir els seus relats curts, alguns de tan cèlebres com *El gato negro*, *La caída de la casa Usher*, *El escarabajo de oro* o *Los crímenes de la calle Morgue*, en aquesta edició.

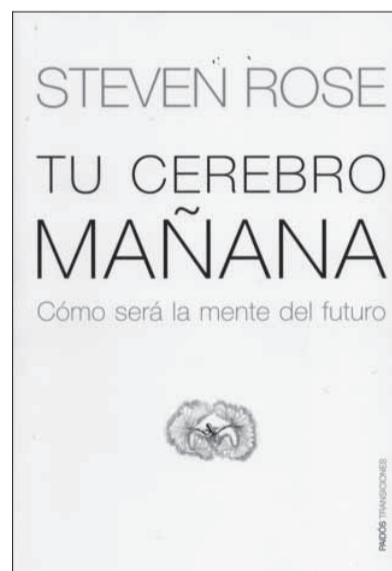
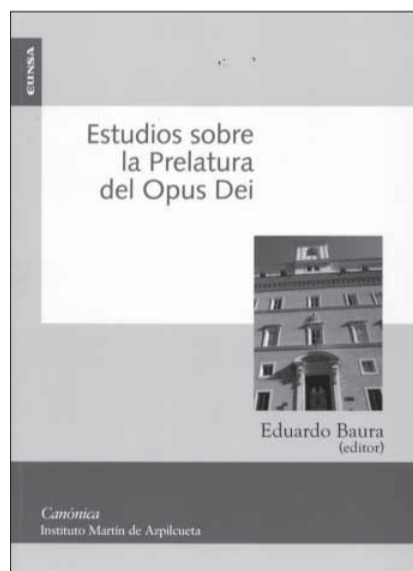
Edgar Allan Poe, *Cuentos completos*. Editorial Edhasa, Col·lecció Cuentos, Barcelona 2009, 1.015 pàg.

Jornada acadèmica

La prelatura de l'Opus Dei, erigida el 1982 i inaugurada solemnement el 19 de març del 1983, ha celebrat el seu 25è aniversari. Aprofitant aquesta efemèride, la Pontifícia Universitat de la Santa Creu va organitzar a Roma, el 10 de març del 2008, una jornada acadèmica sobre les principals temàtiques jurídiques i teològiques relacionades amb el fenomen pastoral de l'Opus Dei. En aquest volum es recullen totes les ponències i comunicacions dels participants en aquest congrés, així com dos apèndixs.

AA.DD., *Estudios sobre la prelatura del Opus Dei*. Ediciones Universidad de Navarra (EUNSA), Col·lecció Canónica, Barañáin 2009, 197 pàg.

El misteri de la ment

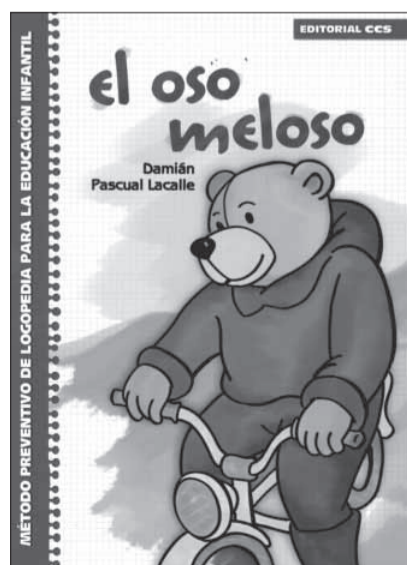
Fins a on ha arribat el coneixement que les neurociències diuen que tenen de la ment? Fins a quin punt hem de prendre'ns seriosament aquestes noves promeses? Són qüestions que Steven Rose, un dels principals neurocientífics actuals, planteja en aquest llibre. Rose sosté que el passat és la clau per entendre el present. I precisament per això ens diuen que, per comprendre el cervell humà, cal explorar el procés evolutiu que ha seguit, des de l'origen de la vida fins a les societats complexes actuals.

Steven Rose, *Tu cerebro mañana. Cómo será la mente del futuro*. Ediciones Paidós, Col·lecció Paidós Transiciones, Barcelona 2008, 420 pàg.

Val més prevenir

El mètode preventiu de logopèdia que s'exposa en aquest llibre, per la seva estructura lúdica i grupal, és idoni per aplicar-lo en educació infantil amb nens a partir de quinze mesos d'edat. Inclou exercicis sobre els requisits de lectoescriptura, ajuda els nens que articulen malament els fonemes, els que mostren manca d'atenció i els qui no han tingut un model adient per aprendre a vocalitzar. L'autor d'aquest llibre, de gran utilitat per a professionals i pares, és el pedagog terapeuta Damián Pascual.

Damián Pascual Lacalle, *El oso meloso. Método preventivo de logopedia para la educación infantil*. Editorial CCS, Col·lecció Rincón del Lenguaje, Madrid 2008, 204 pàg.

Perfil real

Personatges rellevants de la vida pública espanyola —des de Felipe González a Jordi Pujol, passant per Santiago Carrillo, Nicolás Redondo o Pasqual Maragall— fan un retrat plural i personal de la figura del rei Joan Carles I. Segons l'autor del llibre, el propòsit principal és «dibujar el perfil de Joan Carles de Borbó quan, de passats els setanta anys d'edat, es compleixen tres dècades de l'entrada en vigor de la llei suprema que el va deixar sense poder i el va omplir de legitimitat».

Carlos García Retuerta, *33 españoles y el Rey*. Ediciones Martínez Roca, Madrid 2009, 380 pàg.

La crítica literària d'aquesta setmana

Cristóbal Sàrrias

És així avui la nostra societat?

Estem acostumats a la narrativa que reflecteix la realitat, però que es manté en la ficció més o menys manipulada, segons la intenció dels autors. Una servitud a l'art, que es fonamenta a portar al paper el que passa cada dia, o allò que l'escriptor somia que pot passar. Per a uns poden ser uns somnis «de color de rosa», per a altres, versions negres d'una vida sense relleu o plena de zones fosques. Això és el que tenim, i el que ens serveix d'entreteniment, o de distracció.

Però hi ha un vessant narratiu més directe, que ens col·loca davant la societat tal com és, amb el clarobscur, el seu impacte vital, la realitat descarnada i autèntica. Sense metàfores ni escapismes. I és la que ens interessa, si volem tenir els ulls ben oberts en l'època en què vivim.

Això és el que fa l'autora italiana Melania G. Mazzucco en la recent novel·la *Un día perfecto*. El tradicional neorealisme cinematogràfic de *Ladrón de bicicletas* o d'*Umberto D.*, aplicat a la narrativa.

Mazzucco ha decidit parlar de la societat berlusconiana, amb una intenció clara de denúncia, encertada o no, però, en tot cas, summament interessant, perquè és una crònica social implacable que ens ajuda a cons-

Melania G. MAZZUCCO
Un día perfecto

Anagrama, Barcelona 2008, 540 pàg.

tatar que, el nostre món globalitzat és una realitat de la qual difícilment podem escapar. Els oasis no existeixen.

Durant unes hores, dues famílies diferents de la Roma d'avui, són posades en primer pla, i serveixen a l'autora d'estereotip del que forma el nucli de la societat. La paraula *família*, que a Itàlia té un significat gairebé èpic, i que fins i tot es fa servir per denominar els clans mafiosos.

En només 24 hores de passejar per Roma, un paradís mestís, fet de monuments, simpatia, gràcia, falsedats i immoralitat, que serveix de descripció i denúncia dels vicis, faltes i mancances d'una societat italiana desmoralitzada, que Mazzucco dissectiona

en el transcurs dels capítols, amb la crònica de la vida dels membres de dues famílies de classes ben diferents —la del senador Elio Fioravanti i la del seu escorta, el policia Antonio Buonocore—, unides per un procés similar de demolició iminent.

Encara que es tracta d'una visió tremendament pessimista, creiem que reflecteix un fet constatable, quan es coneix alguna cosa més del que passa. Un paral·lelisme força evident, malauradament, amb el que passa a les nostres latituds, on hi ha moltes de les característiques de la societat italiana.

Som davant d'una novel·la que és una barreja de costumisme i l'anomenada sèrie negra, la qual cosa atorga a tot el quadre un desassosseg intens. Ens aboquem als abismes de la societat, amb tots els perills i els enganys. Tot i que es tracta d'una falla, sentim esgarrifances pensant en el seu paral·lelisme amb l'existència d'éssers com ara la decadent família Fioravanti i

l'angoixada existència dels Buonocore.

L'actualitat i l'interès d'*Un día perfecto* ens resitua en la geografia d'un món en el qual tot és qüestionable, perquè va més enllà dels límits del que intentem anomenar «societat del benestar». És un intent que aconseguix Mazzucco amb habilitat, amb un estil nerviós, sincopat, intens. És la posada en escena literària d'un *ferrari*, posat esbojarradament al circuit de l'existència.

Llegir Mazzucco és sentir el gust, de vegades massa amarg de la realitat, de la qual difícilment podem escapar. No espanta, sinó que preveu, i això és el que podríem anomenar «curar-se en salut».

Deixant de banda els continguts, novel·les com aquesta de Mazzucco ens ajuden a replantejar els estils literaris que utilitzen molts dels autors de les nostres latituds, en els quals abunda la retòrica innecessària. Actualment estem acostumats a la immediatesa icònica, gràcies a la televisió. Tot i que inconscientment busquem la visió ràpida dels esdeveniments, amb una mirada global i ràpida, de vegades implacable, sobre els fets. No és cap exigència anodina, ni tan sols sempre vàlida i conscient, però així ens hem anat conformant psíquicament al segle XX.

Campanars

Delfi Dalmau i Argemir

delfidalmau@yahoo.es

Sant Joan Baptista de Valls

La capital de l'Alt Camp té el temple parroquial que ostenta el campanar més alt de Catalunya si deixem de banda els de la Sagrada Família de Barcelona, no acabats encara. Té una alçada de 74 metres. En preguntar a gent que té coneixements de la història de la població, em diuen que van ser estimulats a aixecar aquest altíssim campanar per fer la competència al de la prioral de Reus, de 63 metres. El temple, d'un gòtic tardà, fou erigit entre el 1569 i el 1583, amb modificacions posteriors. Consta d'una gran nau de vuit trams coberts amb volta ogival capçada per un absis poligonal de set costats. El frontis presenta una portalada renaixentista amb fornícules ornades amb escultures de sants refetes el 1963. Les dimensions del temple són notables: fa 65 metres de llargada, 16 escassos d'amplada i 25 d'alçada. És una obra atribuïda al mestre de cases Bartomeu Roig i al seu fill, de Barcelona.

El campanar neogòtic és relativament modern, del 1895, projectat per l'arquitecte Francesc de P. del Villar i Carmona i obrat pel mestre de cases Joan Oller i Sans. Té una planta quadrada de 8,85 metres de costat en un primer alt cos que ostenta un rellotge reparat recentment. Un segon cos vuitavat constitueix el pis de la cel·la amb vuit finestres d'arc apuntat. Un tercer cos, de perímetre més reduït que l'anterior, és tronco-piramidal amb nervadures crestades i teules a manera d'escates. Al capdamunt fa un petit

terrat o mirador cobert per una bella estructura metàl·lica robusta a manera d'arcs apuntats units al centre. Els seus murs de pedra presenten carreus blanquinosos ben escairats en tots els pisos. Per l'interior hi puja una escala de cargol de pedra picada fins a la cel·la i, des d'ella, fins al terradet, és metàl·lica. Està situat al centre del cos lateral esquerra del temple, entre els contraforts i les capelles d'aquesta banda. L'església es troba al centre del nucli antic de Valls, envoltada de carrers estrets i propera a la plaça on hi ha l'Ajuntament.

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
per només 111,30€ l'any

Desitjo subscriure'm al
setmanari CATALUNYA CRISTIANA
durant un any (52 números)

Edició en català Edició en castellà

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

Amb un únic pagament de 111,30€ per any

Amb dos pagaments semestralment de 55,65€

Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Un projecte per detenir l'avanç del desert

És ben lloable tot esforç que es faci per mantenir el bon estat de la natura. La degradació que l'home va provocant en molts indrets del planeta és ben lamentable i no cal dir que és urgent posar-hi remei. Tothom ha sentit parlar del Sahel i sap que el Sàhara va avançant implacablement, i és clar que això cada vegada perjudica més la vida humana d'aquesta regió. Es pot deturar aquest procés de desertització? A la dècada dels seixanta es va començar a prendre consciència del problema i s'intentaren posar-hi barreres amb plantacions d'arbres locals, com l'acàcia, però només en una extensió reduïda, cosa que ha estat poc eficaç. Ara se n'ha tornat a parlar i s'ha fet un nou projecte. Fa tres anys que les nacions del nord i centre de l'Àfrica que constitueixen la Comunitat d'Estat del Sahel i del Sàhara van acceptar-lo. Però

no va ser fins al juny de l'any passat que es va aprovar formalment la fase inicial, que serà de dos anys de durada.

El projecte total és protegir tot el cinturó del Sahel amb

una gran muralla verda d'uns 15 km d'amplada i una longitud de 7.000 km, des de Mauritània, a l'oest de l'Àfrica, fins a Djibouti, a l'est. Caldrà plantar arbres al

llarg de tot el que ara és sabana per evitar que la seva preciosa terra que encara es pot llaurar es vagi tornant desèrtica. Aquests arbres proporcionaran llenya i fruita i un gran nombre de llocs de treball, cosa sempre important per frenar l'atur. Un problema important, però que s'ha vist solucionable és recollir l'aigua suficient de la pluja per poder regar els camps durant tot l'any. Hi ha una dificultat més grossa que no pas aquesta: és el finançament. Les primeres plantacions ja s'havien de fer el setembre passat, però la cosa encara resta enlaira. Els països implicats no s'han decidit encara a afuixar dels seus eraris el que els pertoca per portar a terme el que els tècnics han elaborat. Lamentable.

Ho hem volgut comunicar als nostres lectors perquè creiem que tots ens hem d'implicar en els problemes de la humanitat i sentir-nos-en solidaris. Em direu que poc hi podem fer. Cert, però si tothom s'hi interessa i en parla es pot fer que els que governen acabin fent el que és urgent que es faci. Oi que val la pena saber què passa al nostre món?

Cosmologies actuals i fe cristiana

Va ser formulat per primera vegada per Brandon Carter el 1974. Aquest cosmòleg (de l'Observatori Meudon, París) anomenà «principi antròpic» l'enunciat que afirma que les condicions que hi ha a l'univers són les que calien perquè hi hagués vida intel·ligent. Després s'ha expressat aquesta constatació de diferents maneres i avui dia es parla del principi antròpic «feble» (que afirma el fet: és amb aquestes condicions que hi pot haver vida intel·ligent) i del principi antròpic «fort» (que diu que amb aquestes condicions havia de sorgir la vida racional i si fossin unes altres les constants físiques hauríem d'estar en un altre univers perquè la vida intel·ligent era necessària), però tots dos enunciats admeten diverses formulacions.

Què és el que constata aquest principi?

El fet que provocà la idea d'aquest «principi» és la constatació de com una petita variació de les constants cosmològiques hauria originat un cosmos diferent incapaç per al desenvolupament de la vida. Però una constatació no és pròpiament un «principi». Aquest enunciat «feble», a partir del que la ciència ha mesurat, és trivial: es limita a constatar un fet. Ja el formulà Robert Dicke (físic de Princeton) el 1961. Només tindria categoria de principi si l'entenguéssim en sentit «fort» com si diguéssim: «Hi havia d'haver vida intel·ligent i per això prengueren les constants físiques els valors que tenen perquè n'hi hagués.» Aleshores vindrien determinades les constants per aquesta proposició que tindria categoria d'enunciar el disseny diví.

Ara bé, no es pot negar que causa admiració constatar que tot el que s'ha anat descobrint i observant en cosmologia és de fet el que calia per arribar a haver-hi al món éssers intel·ligents. La simple constatació, que és el que expressa el principi

46 El «principi antròpic»

antròpic «feble», ja és molt suggeridora. Així ho féu notar Robert Dicke, com hem dit. Entre altres coses, comentant el que Dirac havia exposat de les relacions numèriques de les constants físiques amb l'edat de l'univers, deia que el que cal dir és que si l'univers té una edat entre 10.000 i 15.000 milions d'anys és perquè és el temps necessari per poder haver-hi els elements pesants (carboni, oxigen, calci, ferro, etc.) imprescindibles per a la vida humana, ja que es «fabriquen» a l'interior de les estrelles, al llarg de milions d'anys, fins que en la fase de supernoves són expulsats a l'exterior i així poden formar després un Sol amb planetes dotats d'aquests elements, com és el nostre sistema. No es pot considerar, doncs, que l'edat de l'univers sigui un pur accident sinó una condició essencial perquè s'arribi a l'existència de l'home.

Però hi ha més coses: Fred Hoyle va estudiar com es poden formar els elements carboni i oxigen a l'interior d'una estrella que, originàriament, només tingui hidrogen i heli: cal fusionar tres nuclis d'heli per formar-se el carboni, cosa ben rara si no fos que dos nuclis d'heli constitueixen un nucli inestable de beril·li que xocarà amb un nucli d'heli gràcies a les anomenades ressonàncies nuclears (no cal que ho expliquem detalladament). Després un altre xoc amb un nucli d'heli convertirà el carboni en oxigen, però no s'esgotaran pas els carbonis formats perquè una nova ressonància en fa només una elecció afortunada i s'hi manté un equilibri. O sigui, que si les magnituds de les forces no fossin les que semblen elegides

curosament no s'haurien produït carboni i oxigen en prou quantitat, i la vida a la Terra, tal com la coneixem, hauria estat impossible. La coincidència en aquesta síntesi de carboni i oxigen sembla un muntatge, per això Fred Hoyle (que no creu en el Déu cristià, però sí en una intel·ligència còsmica) diu: «Si volguéssim produir carboni i oxigen en les mateixes quantitats hauríem d'establir amb precisió aquests dos nivells i fer-ho de forma molt ajustada. Una interpretació raonable dels fets és que una intel·ligència superior ha jugat amb la física, amb la química i amb la biologia, i que no existeixen forces cegues a la natura.»

I s'hi han d'afegir moltes més «casualitats»: l'expansió de l'univers té la intensitat justa per permetre l'evolució que s'ha originat: una mica més ràpida hauria fet que no es formessin estrelles i si hagués estat una mica més lenta no s'hauria arribat a l'evolució que observem. La constant universal de la gravitació més alta o més baixa no hauria deixat que es formés un sistema solar com el que tenim. Amb una càrrega elèctrica de l'electró diferent ja no s'haurien format els elements com ara existeixen. I el mateix s'hauria de dir si la constant de Planck, o la massa del protó, o la velocitat de la llum, etc., fossin unes altres.

Els cosmòlegs anglesos J. Barrow i F. Tipler a *The anthropic cosmological principle* (Oxford 1986) ho expliquen amb detall. Sobre la petita diferència de massa entre neutró i protó mostren que és la justa, perquè si no fos la que és «les estrelles i els planetes no podrien existir...

no s'haurien format mai els àtoms i nosaltres no hi fórem per assabentar-nos-en».

Valor cosmològic del principi antròpic

Quan s'examina fredament tot el que acabem de dir, sense prejudicis, la nostra intel·ligència es resisteix a dir que tot sigui pura casualitat. Però hi ha qui prefereix dir-ho: si existim és perquè, casualment, el cosmos és com és. És clar que no falten a la lògica els que ho creuen així, però tampoc hi faldem nosaltres si, fent com Fred Hoyle (però remuntant-nos a la transcendència) diem que no existeixen forces cegues a la natura sinó que una intel·ligència superior és qui ho ha estructurat com ho veiem.

Un filòsof francès ben conegut, Jean Guilton, a *Dieu et la science*, París, 1991 (a pàgina 59 de la traducció catalana *Déu i la ciència*, Barcelona 1992) diu: «L'univers sembla que hagi estat minuciosament regulat per tal de permetre l'emergència d'una matèria ordenada, després la de la vida, i finalment la de la consciència. Si les lleis físiques no haguessin estat rigorosament el que són, aleshores, com subratlla l'astrofísic Robert Reeves, «nosaltres no seríem aquí per parlar-ne». Encara millor: si una de les grans constants universals —per exemple, la constant de gravitació, la velocitat de la llum o la constant de Planck— hagués estat sotmesa a una alteració ínfima, l'univers no hauria tingut cap possibilitat de donar acolliment, més tard, als éssers vivents i intel·ligents: potser fins i tot no hauria aparegut mai. Aquesta regulació, d'una precisió vertiginosa, és un fet de pur atzar? O és el resultat de la voluntat d'una Causa Primera, d'una intel·ligència organitzadora que transcendeix la nostra realitat?» No cal dir que nosaltres ens identifiquem del tot amb el que ens diu en aquesta cita l'il·lustre filòsof francès.

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

El curioso caso de Benjamin Button ****

Director: David Fincher. / Guionista: Eric Roth.
 Intèrprets: Brad Pitt, Cate Blanchett, Julia Ormond, Taraji P. Henson, Tilda Swinton, Jason Flemyng.
 Gènere cinematogràfic: drama.
 Estats Units, 2008, color. 159 minuts. / Públic: adults.

La vida de Benjamin Button és curiosa. Neix al si d'una família benestant de Nova Orleans, però el seu pare l'abandona quan veu la seva aparença desagradable. Benjamin neix nadó però amb l'aparença d'un vell. Amb prou feines pot caminar, està sord i en molt poques ocasions surt de la llar d'ancians que regenta la seva mare adoptiva, una afroamericana anomenada Queenie. Allà conviu amb la gent gran, però el que realment vol és jugar amb els nens.

A la residència coneix Daisy, la néta d'una de les ancianes, i amb ella tot és diferent. Juguen com qualsevol nen, perquè a Daisy no li importa la seva vellesa aparent. Els anys passen. Benjamin cada cop camina més dret, està més guapo i més jove. Daisy ha esdevingut una bella jove que estudia ballet a Nova York. Button abandona la llar d'ancians per conèixer món, però tornarà a retrobar-se amb Daisy, de qui s'enamorarà.

Pel·lícula interessant de David Fincher, artífex de títols memorables com *Seven* o *Zodiac*, sobre la vellesa i la mort. Fincher arrenca el relat centrant-se en aquelles persones que la societat margina i amb prou feines els presta atenció: els ancians i un matrimoni de color. Ells són els qui acullen l'estrany nen abandonat, perquè, com ells, la seva aparença també els ha marginat en aquella casa. Allà Benjamin coneix la mort, una cosa permanent en una llar d'ancians, que de forma inesperada li pren els companys de llar.

Inspirada lliurement en el relat que F. Scott Fitzgerald va escriure el 1911, la pel·lícula recorre les transformacions del segle XX amb certs paral·lelismes amb l'oscaritzada *Forrest Gump*, cosa que no estranya perquè es tracta del mateix guionista Eric Roth. Aquest recorregut també es palpa en l'aparença de Brad Pitt —tot i que a la inversa del curs natural— i Cate Blanchett, que es transformen, gràcies al maquillatge i a la tècnica, en joves de vint-i-pocs anys i ancians de més de vuitanta. No només és mèrit de l'equip tècnic, sinó també del seu treball amb actors. Un retrat evolutiu, tant físic com

psicològic de l'ésser humà, en relació amb el pas del temps, que posa en relleu la por de la mort, de la vellesa o del fet de ser diferent. Compta amb escenes excel·lents com la del remolc i el submarí, la del senyor Gauteu o la de l'accident de Daisy.

• Humor: 1; acció: 1; violència: 0; sexe: 2; llenguatge col·loquial (qualificacions de 0 a 3).

El desafío Frost contra Nixon ****

Director: Ron Howard. / Guionista: Peter Morgan.
 Intèrprets: Michael Sheen, Frank Langella, Kevin Bacon, Rebecca Hall, Toby Jones, Matthew Macfadyen.
 Gènere cinematogràfic: drama històric.
 Estats Units, 2008, color. 122 minuts. / Públic: joves.

Basada en una obra teatral del mateix Peter Morgan, la pel·lícula recrea la gènesi, preparació i execució de la sèrie d'entrevistes que el *showman* David Frost va fer el 1977 a l'expresident Richard Nixon. Aquestes entrevistes, amb més de 45 milions d'espectadors, van esdevenir el programa informatiu més vist de la televisió.

L'objectiu de Morgan és mostrar el que ha passat com si fos un enfrontament al ring i, alhora, com un repte personal dels dos professionals de dos àmbits cada vegada més relacionats: la política i el món de l'espectacle televisiu. Aquesta interrelació és un dels temes que també aborda la pel·lícula, perquè evidencia en diferents moments com un segon de televisió pot trivialitzar i fer malbé una carrera o un argument intel·lectual sòlid.

El film també té l'encert de denunciar la distorsió de les finalitats periodístiques quan es mercantilitzen: Frost enumera la potencial audiència milionària d'un cara a cara amb un Nixon ja caigut, així com el seu guany econòmic consegüent i substancial. Tot i que aquesta pràctica, comparada amb la comercialització actual de les nostres televisions amb entrevistats de poc relleu i fins i tot lladres sentenciats, sembla un joc de nens.

Paral·lel a tot això transcorre el discurs que potencia la pel·lícula: el

repte dialèctic i personal entre Nixon i Frost. Aquest repte, com ja és habitual en la filmografia de Ron Howard, s'ofereix a l'espectador en un guió ple de tensió, no només personal, sinó també històrica. Hi ha en joc les seves carreres, les seves vides i també altres aspectes, per exemple, la vida política i social americana i, per extensió, mundial. Com a aspecte destacable de l'estil narratiu, cal esmentar l'estructura esquitxada de suposats testimonis dels fets, interpretats pels mateixos actors. Els seus comentaris sobre el passat no connecten amb *flashbacks*, com sí que passa a la pel·lícula *Ciudadà Kane*, d'Orson Welles, en la qual es pot haver inspirat aquesta estratègia. Amb tot, aquest intent de reconstruir la memòria —que tan perfectament va il·lustrar el film del famós *Rosebud*— li dona un aire documental que també cerca la realització inquieta de Howard.

• Humor: 1/2; acció: 1; violència: 0; sexe: 0; llenguatge col·loquial.

Estrena en DVD

Quemar después de leer ***

Directors i guionista: Ethan i Joel Coen.
 Intèrprets: George Clooney, Frances McDormand, John Malkovich, Tilda Swinton, Brad Pitt.
 Gènere cinematogràfic: comèdia-thriller.
 Estats Units-Regne Unit-França, color, 2008. 96 minuts. / Públic: adults.

El comiat d'Osborne Cox com a analista de la CIA desencadena una sèrie d'esdeveniments surrealistes, en els quals les infidelitats matrimonials i les aspiracions econòmiques esdevenen una caòtica situació d'espionatge.

Els Coen, que van concebre aquesta pel·lícula abans de rodar el seu darrer èxit

No es país para viejos, tornen a barrejar gèneres d'una manera única i particular. De fet, és difícil —com inútil— intentar dilucidar si és més un thriller amb tocs de comèdia, o una comèdia amb trama de thriller. Això sí, el guió compta amb elements de tots dos estils, molt ben con-

juminats en una estructura en moviment continu cap a un absurd cada cop més gran. En aquest darrer aspecte trobem, potser, part del «missatge» del film, on els perso-

natges deambulen amb un buit moral i una immaduresa, no exempta de pessimisme, a la qual tampoc no s'ofereix un model alternatiu sa i estable.

El cert és que en aquesta pel·lícula els Coen imprimeixen un to menys greu que a *No es país para viejos*. Això es nota en certa tendència a la caricatura dels personatges i a un humor de vegades més propi d'uns altres germans (els Farelli), tot i que predomina la seva ironia negra. Amb tot, entretindrà l'espectador seguidor d'aquest familiar tàndem i riurà amb algunes grans interpretacions, com la de Brad Pitt fent de monitor vulgar de gimnàs.

• Humor: 2; acció: 1; violència: 0; sexe: 1; llenguatge col·loquial-vulgar.
 • Extres DVD: idiomes i subtítols (anglès i castellà); documentals, etc.

El món de la televisió

► Mi gemela es hija única *

Dissabtes i diumenges - 10.30 h. - Telecinco

Mi gemela es hija única relata la coneguda història de dues germanes que van ser separades quan van néixer i que es retroben passats els anys. Amb una personalitat i una vida oposades, la comèdia i l'emboïc estan servits. Qui treballa els guions? Aquesta sèrie parteix d'un argument amb opcions. Ni la cadena ni la productora, Grundy Producciones, però, han sabut donar-li la dosi necessària d'humor intel·ligent a un guió ja treballat amb molta més mestria en moltes altres ocasions. Tampoc no ajuda comptar amb l'actuació, poc creïble, de dues actrius que han estat seleccionades pel seu físic i no pels seus dots artístics, ni un decorat de cartró ploma, ni un repartiment coral ple de tòpics i d'històries sense sentit, ni una manca de riquesa lingüística ostentosa.

RÀDIO

GRAELLA DE PROGRAMES

De dilluns a divendres

06.50-08.00 Santoral, El tren de les set, Sant Rosari, Evangeli, Laudes des de Montserrat
08.00-09.30 El primer cafè
09.30-13.00 Radiofórmula
13.00-13.08 Cant de la Salve i el Virolai
13.08-17.50 Radiofórmula
14.55-15.00 Espurna d'alba
15.30-15.35 Evangeli
15.00 i 21.00 Comentari general
22.00-23.00 Finestra oberta

Dilluns

19.00-20.00 Vida sana
21.00-22.00 Coneixes Jesús?
23.00-00.00 Planeta blau
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Dimarts

19.00-20.00 Parlem d'empresa
21.00-22.00 Buscant la llum
23.00-00.00 Paraules d'amor
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Dimecres

18.00-19.00 Amb els ulls de Maria
19.00-20.00 De cap i de nou
21.00-22.00 Temps d'escolta

00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Dijous

19.00-19.20 Estel solidari
19.30-19.45 Els germans orientals
19.45-21.00 Radiofórmula
21.00-22.00 Mirades
23.00-00.00 Projectes
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius

Divendres

02.00-02.00 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.00-02.10 Música instrumental-Radiofórmula
18.00-19.00 Amb els ulls de Maria
19.00-20.00 Catalunya sense barreres
20.00-21.00 Radiofórmula
21.00-22.00 A peu de carrer
23.00-00.00 Amb llum pròpia
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius

Dissabte

01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula
06.50-07.30 Santoral, El tren de les set, Sant Rosari, Evangeli, Laudes des de Montserrat
10.00-10.30 A tota costa
10.30-12.30 Trotamundos
15.00-15.05 Cuina a Ràdio Estel

16.00-16.05 Llibres a l'abast
17.00-17.05 Clip de teatre
18.00-20.30 Vida sana

00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

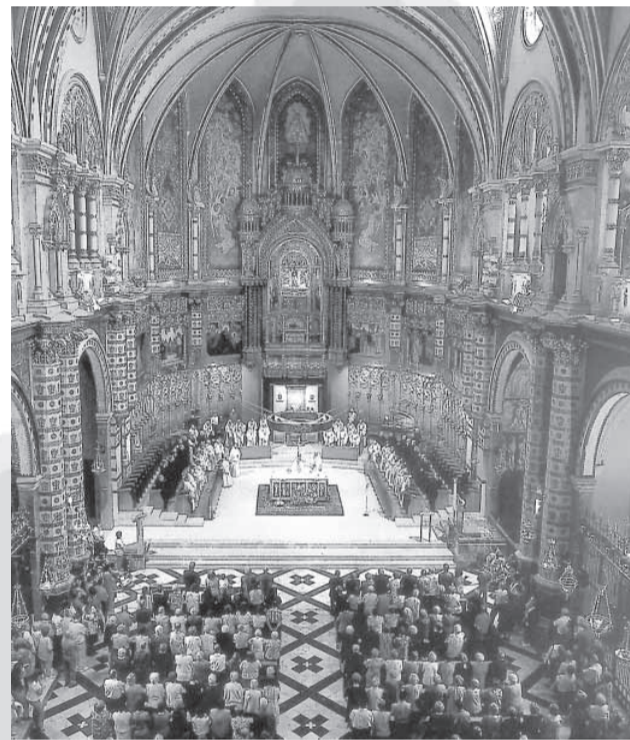
Diumenge

06.50-08.00 Santoral, El tren de les set, Sant Rosari, Evangeli, Laudes des de Montserrat
08.00-09.00 La Cantata i Dietari
09.00-10.00 Tot sardana
10.00-10.05 Avui és festa
10.30-11.00 La taula de l'Evangeli
11.00-12.30 Missa de Montserrat
12.30-14.30 Rutes per Catalunya
15.00-15.05 Cuina
16.00-16.05 Llibres
17.00-17.05 Crítica de teatre
18.00-18.30 La taula de l'Evangeli
18.30-20.00 Avui és el dia del Senyor amb la carta dominical (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)
20.00-20.30 Església Viva
20.30-23.00 Melodies de fe
23.45-00.00 Moments a mitjanit
00.00-00.15 Completes des de Santa Maria de Solius
00.30-01.00 Jazz
01.00-02.00 Resson
02.00-02.10 Evangeli, Dietaris, Espurna d'alba
02.10-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

«De Montserrat, estel»

us ofereix en directe des de la basílica de la Mare de Déu de Montserrat

de dilluns a diumenge,
a les 7.30 h,
la pregària de Laudes

Cada diumenge,
a les 11.00 h,
la Missa conventual

I ara cada dia, de dilluns a divendres,
a les 13 h, Cant de la Salve i
el Virolai a càrrec de l'Escolania
de Montserrat

■ Barcelona 106.6
■ Tarragona 100.6
■ Catalunya Central 93.7
■ Girona 103.4
■ Lleida 91.5
■ Tortosa 90.1
■ Cerdanya 104.4
■ La Seu d'Urgell 105.0
■ Andorra 107.5
■ Garraf 96.8
■ Vic 91.3

www.radioestel.com

Desconnexions de Ràdio Estel

Dilluns

09.30 Informatiu matí
20.00 Un dia més

Dimarts

09.30 Informatiu matí
20.00 Un dia més

Dimecres

09.30 Informatiu matí
10.30 2/4 de salut
20.00 Un dia més
23.00 Arsènic per compassió

Dijous

09.30 Informatiu matí
20.00 Un dia més
21.00 La Taula de l'Evangeli

Divendres

09.30 Informatiu matí
10.30 La nostra Església
20.00 Un dia més

Dissabte

12.30 2/4 de salut

Diumenge

10.30 La Taula de l'Evangeli
18.00 La Taula de l'Evangeli

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.00 a 23.00h,
Objectiu, l'home

Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevistes; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» del Dr. Lluís Martínez Sistach, cardenal-arquebisbe metropolità de Barcelona. (Edita i presenta: J.M. Alimbau.)

TELEVISIÓ

La 2

Diumenge 22

08.45 Shalom

Programa de la comunitat jueva.
Director: Benito Garzón.

09.00 Islam hoy

Programa de la comunitat islàmica.
Director: Mohamed Chakor.

09.15 Buenas noticias TV

Programa de la comunitat evangèlica.
Director: José Pablo Sánchez.

10.00 Últimas preguntas

«Encuentro Mundial de las Familias.»

Avui rebem Javier Lozano, responsable de projectes del Fòrum Espanyol de la Família, i Eduardo Hertfelder, president de l'Institut de Política Familiar, amb els quals parlarem de la VI Trobada Mundial de les Famílies, celebrada a Mèxic.
Directora: M. Ángeles Fernández.

10.25 Testimonio

«Orar con los niños.»

El P. Gonzalo Carbó, escolapi, ens presenta una experiència de pregària amb infants.
Director: Isidro Catela.

10.30 Santa Missa

Amb la participació d'una coral convidada.

Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra. Coordinador: Ignasi Miranda.

11.20 Els camins de la calma

Programa documental que proposa itineraris per llocs de Catalunya amb les esglésies com a eix central.
Director: Ferran González.

11.30 Pueblo de Dios

Programa de reportatges en què es pretén donar a conèixer l'acció missionera de l'Església, el sentit

de la vocació religiosa, la importància del voluntariat i el destí dels diners procedents de la solidaritat, canalitzats a través d'ONG i entitats.
Director: Julián del Olmo.

TV-3

Diumenge 22

09.00 Signes dels Temps

Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc. Director: Francesc Rosaura.

Cada divendres

20.00 Creure avui

Programa de notícies, reportatges culturals i entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana ofereix també l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i l'espai Temps de reflexió. El programa es repeteix el dissabte a les 12.30 h.

Canal Català Televisió Tarragona

Als quatre vents

Espai escrit i dirigit per Mons. Jaume Pujol que s'emet cada diumenge a les 10.00, 12.00 i 14.00 hores.

El programa també s'emet pel Canal Reus TV a les 8.30 i es repeteix cada quatre hores.

Camí de Vida, magazín setmanal que produeix la Delegació diocesana de Mitjans de Comunicació Social de la diòcesi de Girona, presentat per Jordi Callejón i Maria del Mar Ribé. S'emet per: Televisió de Girona, diumenges i dilluns, a les 9.30 h; Televisió de l'Escala, diumenges, a les 13.00 h; Televisió de Tossa de Mar, dissabtes, a les 17.00 i diumenges, a les 21.00 h; Canal Nord Televisió, diumenges, a les 11.00 h; Televisió Costa Brava, dilluns, a les 00.30 h; Canal Català la Selva, diumenges, a les 9.00 h; Canal Català Girona (Banyoles), dissabtes i diumenges, a les 8.00 h.

FEBRER ÉS EL MES CONSAGRAT A LA PURIFICACIÓ DE LA MARE DE DÉU

INTERNET

• **PARRÒQUIA DE SANT MIGUEL ARCÀNGEL.**— La comunitat parroquial de Sant Miquel Arcàngel, de Molins de Rei, disposa d'una pàgina web en la qual trobareu una presentació de la parròquia i de les seves activitats: <http://parroquiasantmiquel.molinsderei.net>.

• **SANTEDAT.**— S'ha relançat la web www.quierosersanto.com, impulsada pel salesià Sergio Codera, un portal de referència per als joves catòlics.

ALTRES BISBATS

• **TOMÁS MALAGÓN.**— La Germanat Obrera d'Acció Catòlica organitza una sèrie d'actes en record de Tomás Malagón, en el 25è aniversari de la seva mort: el **27 de febrer**, al Seminari Diocesà de Madrid, a les 19.00, eucaristia presidida per l'arquebisbe de Madrid, el cardenal Antonio M. Rouco; a les 20.00, taula rodona amb la intervenció d'Elías Yanes, arquebisbe emèrit de Saragossa; José García Caro, consiliari de la GOAC, i Javier Marijuán, advocat laboralista; el **28**, a les 17.00, a Valenzuela de Calatrava (Ciudad Real), xerrada d'Alfonso Alcaide, militant de la GOAC, sobre *Reflexiones de un discípulo*; a les 19.00, eucaristia

presidida per Mons. Antonio Algora, bisbe de Ciudad Real i responsable de Pastoral Obrera de la CEE.

• **CENTRE D'HUMANITZACIÓ DE LA SALUT.**— El **6, 7 i 8 de març**, curs sobre *Intel·ligència emocional*, a Tres Cantos (Madrid). Més informació: tel. 918 060 698, a/e: formacion@humanizar.es, web: www.humanizar.es.

BARCELONA

• **SALA PERE CASALDÀLIGA.**— El **21 de febrer**, a les 12.00, contes clàssics i disfresses; el **26**, a les 19.00, cicle «Música i religió» sobre *El judaisme*, a càrrec de Mijael Hayom; fins al **28** es pot visitar la mostra «L'altra cara dels JJ.OO.», amb fotografies de Diana Ros. Llibreria Claret, c/ Roger de Llúria, 5 - Barcelona, tel. 933010837, a/e: llibreria@claret.cat, web: www.claret.cat.

• **CONFRARIA DE VALVANERA.**— El **22 de febrer**, a les 11.15, Jordi Sánchez Bosch, professor de Sagrada Escripura a la Facultat de Teologia de Catalunya parlarà sobre «Sant Pau avui». Serà a la seu de la confraria: sala Sant Jordi de la parròquia del Pilar, c/ Casanova, 175 - Barcelona

• **PARRÒQUIA DE SANT PAU (BADALONA).**— El **22 de febrer**, a les 12.00, missa solemne presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach, amb motiu de l'Any Jubilar de Sant Pau. C/Llefià, 1 - Badalona, tel. 934 607 875, a/e: jglesias@arsis.org.

• **CONFRARIA DEL NEN JESÚS DE PRAGA.**— El **22 de febrer**, a les 17.30, missa, consagració dels nens al Nen Jesús de Praga i petició de fills pels matrimonis que ho desitgin. Monestir de la Visitació, passeig Vall d'Hebron, 256 - Barcelona, tel. 934 281 620.

• **INSTITUT EUROPEU DE LA MEDITERRÀNIA.**— El **23 de febrer**, a les 19.15, Joan Manuel Cabezas (doctor en Antropologia Social) parlarà sobre *Els beduïns*; a la mateixa hora Aitor Pedrueza (llicenciat en Història) oferirà la xerrada *Passat i present del folklore a Sicília*. Lloc: IMED, c/ Girona, 20 - Barcelona; el **24**, a les 19.15, Jaume Juan (doctor en Filologia Clàssica i professor titular de Filologia llatina a la UB) farà la conferència *Horaci: el poeta i la divinitat*; a la mateixa hora Eduard Soler (investigador de l'Institut Universitari d'Estudis Europeus de la UAB) parlarà sobre *Turquia a la UE: quaranta anys de polèmica*. Lloc: Amics de la Unesco, c/ Mallorca, 207, pral. - Barcelona; també el dia 24 i a la mateixa hora Dolors Bramon (doctora en Filologia semítica i Història medieval de la UB) presentarà *L'alimentació jueva (kashrut)*; el **26**, a les 19.15, Francesc Espinet (historiador i professor d'Història contemporània de la UAB) impartirà la xerrada *Cabília: avantguarda del moviment cultural amazic*. Lloc: IMED, c/ Girona, 20 - Barcelona.

• **COSMOCAIXA.**— El **23 de febrer**, a les 19.00, conferència *Mot, informació i coneixement*, amb Òscar Vilarroya (director del Grup de Recerca en Neurociència Cognitiva, UAB); el **25**, a les 19.00, conferència *Educació, emoció, complexitat*, amb Pere Darder (professor emèrit de la UAB); el **25**, a les 17.00, tertúlia de ciència per a gent gran *La ciència dels espectacles de Pep Bou*, a càrrec de Claudi Mans (catedràtic d'Enginyeria Química de la UB); el **28 de febrer i 1 de març**, a les 11.00, activitat científica per a nens i nenes de 7 a 12 anys *Un viatge pel sistema solar*. C/ Isaac Newton, 26 - Barcelona, tel. 932 126 050, fax 932 537 473, a/e: savicosmocaixa-bcn@fundaciolacaixa.es.

• «**QUADERNS DE PASTORAL**».— El **24 de febrer**, a les 19.00, presentació del número especial de *Quaderns de Pastoral* sobre el Sínode dels bisbes sobre la Paraula de Déu en la vida i en la missió de l'Església i sobre l'animació bíblica. Presentació a càrrec d'Ignasi Ricart (profes-

sor de Bíblia a la Facultat de Teologia de Catalunya i al Centre d'Estudis Pastoral, M. Jesús Rubio (membre de l'Escola d'Animació Bíblica) i Justino Martínez (biblista i coordinador d'aquest número de *Quaderns*). Lloc: Centre d'Estudis Pastoral, c/ Rivadeneyra, 6, 3r - Barcelona, tel. 933 174 858.

• **CENTRE EDITH STEIN.**— El **24 de febrer**, a les 20.00, taller «Itinerari musical de l'ànima humana», sobre *Cant gregorià*. C/ València, 244, 4t - Barcelona, web: www.universitaries.net.

• **PARRÒQUIA DELS SANTS GERVASI I PROTASI.**— El **24 de febrer**, a les 21.30, Antoni Bentué parlarà sobre *Teologia paulina de l'acompliment del «misteri amagat que ara s'ha revelat» (Rm, Ef)*. Pl. Bonanova, 12 - Barcelona.

• **JUSTÍCIA MUNDIAL.**— Justícia i Pau, la Delegació de Pastoral Social i la Facultat de Teologia de Catalunya organitzen el curs *Per un ordre mundial més just*, els dies **24 de febrer, i 3, 10, 17 i 24 de març**, amb els professors Ignasi Salvat, Josep Lligades, Carlos Comas, Josep M. Fisa i Gaspar Mora. Per a inscripcions: premsa@justiciaipau.org.

• **PASTORAL DE LA SALUT.**— El **26 de febrer**, a les 18.30, conferència sobre aspectes ètics amb el tema *Com viure la mort*, a càrrec de Maria Regina Goberna, monja beneta de Montserrat. Lloc: Centre d'Estudis Pastoral, c/ Rivadeneyra, 6, 3r - Barcelona, tel. 933 171 597.

• **ESCOLA DE PREGÀRIA.**— El **26 de febrer**, a les 20.00, a la catedral de Barcelona.

• **PALAU DE LA MÚSICA CATALANA.**— El **26 de febrer**, a les 19.30, l'Orquestra Nacional Clàssica d'Andorra presenta Toni Garcia (contrabaix) amb obres de Mendelssohn, Rendine i Bottesini; el **28**, a les 19.00, concert de la Cobla la Principal de la Bisbal. C/ Palau de la Música, 4-6 - Barcelona, tel. 902 442 882, fax 932 957 208, a/e: palau@palaumusica.org, web: www.palaumusica.org.

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El **27 de febrer**, a les 19.00, cine-fòrum a càrrec d'Ignasi Salvat, s.j. (professor de Moral a la FTC); Quim Pons, s.j. (de Migra Studium) i Neus Forcano (pedagoga). Més informació: c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona, tel. 933 172 338, fax 933

CONFERÈNCIES QUARESMALES A LA PARRÒQUIA DE LA CONCEPCIÓ

«Déu existeix i ens parla»

DIUMENGE, 1 DE MARÇ DEL 2009: «*Creure en la Paraula*», Mons. ENRIQUE BENAVENT VIDAL, bisbe auxiliar de València.

DIUMENGE, 8 DE MARÇ: «*Pregar amb la Paraula*», Mons. ADOLFO GONZÁLEZ MONTES, bisbe d'Almeria.

DIUMENGE, 15 DE MARÇ: «*Anunciar la Paraula*», Mons. JAUME TRASERRA CUNILLERA, bisbe de Solsona.

Totes les conferències seran a les 19 h i a continuació una estona de silenci, Vespres solemnes i a les 20.30 h Eucaristia. Possibilitat de rebre el sagrament de la Reconciliació. Servei de guarderia.

Organitzen: parròquia de la Puríssima Concepció i de Sant Francesc de Sales, amb la col·laboració de la Delegació diocesana de la Vida Consagrada de Barcelona.

PARRÒQUIA DE LA CONCEPCIÓ
Aragó, 299
08009 Barcelona
Tel: 93 457 65 52
Fax: 93 207 56 64
www.concepciobcn.com
purissima_concepcio@yahoo.com

善
抱
者
不
脫
善
建
者
不
拔

El que està ben plantat
no es pot arrencar.
El que s'abraça fermament
no es pot desprendre.
Els descendents portaran a
terme els ritus ancestrals
per generacions sense fi.

**MOVIMENT I TERTÚLIA
AMB PETER YANG**

Dissabte 21 de febrer, a
les 18.30 h, tertúlia.
Diumenge 22 de febrer,
a les 12 h, missa.

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

«Rincón del Silencio»
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 242 787

PEPE PEDREGOSA, RELIGIÓS DE LA SOCIETAT DE SANT PAU

El Gmà. Pepe Pedregosa està especialitzat en mitjans de comunicació social per a l'evangelització i recorre tot Espanya impartint tallers sobre aquest tema, adreçats especialment a agents de pastoral. També és responsable de la Pastoral Vocacional dels Paulins i anima dos blogs: «Taller de medios» (<http://tallermedios.blogspot.com>) i «Pablo vivo hoy» (<http://pablovivohoy.blogspot.com>). Aquest paulí comenta que l'experiència dels blogs «és meravellosa. Els cristians no hem de tenir por de fer servir aquests mitjans».

«Cal parlar cristianament de les coses»

Rosa María Jané Chueca

—Els cristians som transmissors eficaços de la Bona Notícia?

—No sempre, i crec que és perquè no anem radicalment a l'Evangelí. Sí que creiem en l'Evangelí, però potser no amb totes les conseqüències. Ens l'hem de prendre seriosament i veure en quina mesura podem ser radicals.

—Com ens hi poden ajudar els mitjans de comunicació?

—Continuen sent una assignatura pendent de l'Església, però s'ha avançat molt: de pensar que els mitjans de comunicació eren cosa del dimoni, s'ha passat a conviure-hi, però no a ser dins d'aquest areòpag. I Joan Pau II ja ha havia demanat. Falten cristians ficats en els mitjans. Quanta gent d'Església aposta pels mitjans? Encara ha d'entrar a l'Església la necessitat de ser presents als mitjans, fins i tot no sabem utilitzar els que tenim. Cal aprendre dels mitjans, aprendre a posar-los al servei de l'Evangelí, com feia Pau. Ell va fer servir les cartes per al servei apostòlic, va fer servir els mitjans de transport de l'època per evangelitzar...

—Quins horitzons obre internet?

—Ens obre l'horitzó de gent que no ha sentit parlar de Jesucrist o que no l'ha experimentat, encara que en sà-

piga alguna cosa. Crec que podem aconseguir una primera experiència virtual de Jesús, que darrere vindrà la real. Aquesta és una fita per a nosaltres, que la gent pugui conèixer el cristianisme de veritat, que no es quedi amb tòpics o prejudicis. Els mitjans moltes vegades són cruels amb l'Església i n'hi ha prou que una persona cometi un petit error perquè es difongui als quatre vents, mentre que les bones notícies que genera l'Església... on són? Per això tots els mitjans, però especialment internet, ens obren moltes possibilitats. Tot i això, l'evolució és tan ràpida que no ens dóna temps de pujar al tren. L'Església és prudent, i ho ha de ser, però no pot perdre aquest tren. La prudència és necessària, per descomptat, però també la valentia.

—Quins reptes hi ha d'ara endavant?

—Hem de ser professionals, i d'avantguarda, i a vegades això no ho tenim gaire clar. Cal invertir diners per oferir un producte digne i de qualitat, no es pot oferir el missatge de qualsevol manera. Si a la professionalitat li afegim l'Evangelí, qui ho pot aturar? L'Evangelí dóna felicitat, alegria... i això és el que busca la gent. Però davant de l'oferta tan plural de la nostra societat, nosaltres ens presen-

tem amb els nostres mitjans «casolans» i no hi podem competir. A l'Església calen bons comunicadors. Potser no es tracta tant de tenir mitjans propis com de ser present als mitjans. Tampoc cal estar parlant de Jesucrist tot el dia; hi haurà vegades que sí que farà falta parlar-ne explícitament, però el que cal és parlar cristianament de les coses. És important tenir mitjans propis, certament, perquè això et dóna llibertat, però també és molt important la presència de l'Església en mitjans no cristians.

—Pau és el gran model de comunicador?

—El primer comunicador és Jesucrist i totes les característiques comunicatives que veiem en Pau les trobem en Jesús: s'adapta al públic que l'escolta, es posa al lloc de l'altre, s'adreça a persones concretes... Pau és un enamorat total de Jesucrist i tot ho ha après d'Ell. Els processos comunicatius a les cartes de Pau són molt interessants. Pau va descobrir la xarxa de xarxes vint segles abans que aparegués internet. Quan ell escrivia una carta per a uns destinataris concrets demanava que també es passés a diferents comunitats. D'aquesta manera era capaç de fer emissors de les cartes els altres, que és el que fem amb internet.

Ricard M. Cardenal Carles
Arquebisbe emèrit de
Barcelona

Treballar pel Regne de Déu ara

Ens esforcem a donar perfecció i sentit a la nostra vida per tal que no quedi frustrada la idea concebuda per Déu en crear l'univers: que fos encaminat pels seus fills, vivint fraternalment. La força realitzadora d'aquesta idea és el recolzament per a la nostra esperança i la principal motivació del nostre actuar, el qual cerca mostrar actituds de gratuïtat, misericòrdia i solidaritat, ressò de les actituds que Déu té envers nosaltres.

No perdem l'esperança, malgrat els fracassos o els esforços dels qui volen enfonsar-la, perquè amb tota fermesa no esperem més que en Déu. I en cap altra persona o cosa esperem amb tal radicalitat.

L'esperança cristiana ve recolzada d'optimisme (és el pla de Déu), de fortalesa (ens recolzem en el seu Esperit) i de paciència amb una espera activa. «Aquell que espera l'adveniment d'un món en què regnarà la justícia

—diu G. Marcel— no es limita a afirmar que un món així és infinitament preferible a un món injust (aquest judici es refereix solament al valor), sinó que proclama que aquest món existirà (aquest judici es refereix a l'ésser), i és aquí on l'esperança es torna profètica.»

Ser realista no consisteix tant a subratllar els aspectes amb relleu negatiu d'aquest món —com se'n diu tantes vegades descoratjadament— com a contemplar-ne la realitat ambigua i, de vegades, afeixugada, però amb lúcida mirada de fe, és a dir, com Déu el veu; amb les seves ombres fermes i presents, però també amb les seves enormes realitats actuals de santedat quotidiana i de notòries capacitats de conversió en uns, i de creixent santedat en d'altres.

Ser radicalment pessimista a propòsit d'un mateix o de la cultura actual, pretendre que la realitat de la santedat té menys possibilitats de ser història que les negatives, seria tant com dir que res no té sentit —si la bondat és un somni inabastable— i que la vida, per tant, és absurda.

La salvació final, que esperem, no és una evasió, una fugida a una altra banda, perquè l'esperança cristiana és la penetració més delicada, més clarivident i més pacient que una persona pot realitzar en el solc de la seva vida. «Vosaltres sou l'arada de Déu», ens dirà Pau.

Crist ha pujat al cel, però torna a ser entre nosaltres segons l'Esperit, és a dir, molt poderosament, amb la força de la seva humanitat ressuscitada. Per això la nostra esperança de salvació definitiva no la podem separar de la col·laboració amb el seu Esperit en la nostra consciència, família, ambient, societat, amb l'esperança que aquesta voluntat de Déu, que realitzem aquí, ens va preparant, a cadascú i també a la humanitat sencera, per al Regne de Déu.

Som radicalment uns necessitats d'eternitat. Però el sentit de ser-ho no ens ve per la incapacitat d'assolir-ho sinó per l'enyorament d'allò per a què varem ser creats.

El diàleg de debò

Eduard Brufau

En el nostre món cada cop més globalitzat, el diàleg entre els països i les diferents civilitzacions del planeta s'ha tornat un fet necessari. Aquesta comunicació, però, es fa de manera gairebé exclusiva a través de la política i l'economia, dos àmbits que es caracteritzen per la contingència, els canvis constants, el relativisme i el predomini del poder i els interessos. És evident, per tant, que a partir d'aquesta base tan poc sòlida no es poden esperar resultats gaire esperançadors ni duradors pel que fa a l'entesa real entre civilitza-

cions. Més aviat és una de les causes principals dels conflictes.

El diàleg de debò, en canvi, s'ha de bastir a partir de fonaments molt més sòlids, i pensant sempre a llarg termini, mai en les contingències del moment. Per aquest motiu, la cultura i la religió —que per naturalesa són més independents de les veleïtats dels interessos polítics i econòmics— són les dues úniques realitats humanes des de les quals és possible un diàleg fructífer. D'aquí la importància de potenciar encara més en els propers anys el diàleg ecumènic i, sobretot, l'interreligiós. Aquest diàleg és la condició indispensable per a la pau al món.